

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Στρασβούργο, 18 Οκτωβρίου 2023
(OR. en)

2021/0171 (COD)
LEX 2264

PE-CONS 22/1/23
REV 1

CONSOM 147
MI 342
COMPET 373
EF 119
ECOFIN 387
DIGIT 81
CYBER 102
CODEC 728

**ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΠΙΣΤΩΣΗΣ ΓΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2008/48/ΕΚ**

ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2023/...
ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 18ης Οκτωβρίου 2023

**σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές
και την κατάργηση της οδηγίας 2008/48/ΕΚ**

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,
Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 114,
Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,
Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,
Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής¹,
Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία²,

¹ ΕΕ C 105 της 4.3.2022, σ. 92.

² Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 12ης Σεπτεμβρίου 2023 (δεν έχει ακόμη δημοσιευτεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 9ης Οκτωβρίου 2023.

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η οδηγία 2008/48/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹ θεσπίζει κανόνες σε επίπεδο Ένωσης σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές.
- (2) Το 2014 η Επιτροπή παρουσίασε έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 2008/48/EK. Το 2020 η Επιτροπή παρουσίασε δεύτερη έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της εν λόγω οδηγίας, καθώς και έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής με τα αποτελέσματα αξιολόγησης της καταλληλότητας και της αποδοτικότητας του κανονιστικού πλαισίου της οδηγίας, που περιλάμβανε και ευρεία διαβούλευση με τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη.
- (3) Οι εν λόγω εκθέσεις και διαβουλεύσεις αποκάλυψαν ότι η οδηγία 2008/48/EK υπήρξε μερικώς αποτελεσματική όσον αφορά τη διασφάλιση υψηλών προτύπων προστασίας των καταναλωτών και την προώθηση της ανάπτυξης μιας ενιαίας αγοράς πιστώσεων, καθώς και ότι οι στόχοι αυτοί εξακολουθούν να είναι επίκαιροι. Οι λόγοι για τους οποίους η οδηγία ήταν μόνο εν μέρει αποτελεσματική απορρέουν τόσο από την ίδια την οδηγία, όπως, για παράδειγμα, ασαφής διατύπωση ορισμένων άρθρων, όσο και από εξωτερικούς παράγοντες, όπως εξελίξεις που συνδέονται με την ψηφιοποίηση, την πρακτική εφαρμογή και την επιβολή στα κράτη μέλη, καθώς και από το γεγονός ότι ορισμένες πτυχές της αγοράς καταναλωτικής πίστης δεν καλύπτονται από την οδηγία.

¹ Οδηγία 2008/48/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2008, για τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης και την κατάργηση της οδηγίας 87/102/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 133 της 22.5.2008, σ. 66).

- (4) Η ψηφιοποίηση συνέβαλε σε εξελίξεις στην αγορά οι οποίες δεν είχαν προβλεφθεί κατά τον χρόνο έκδοσης της οδηγίας 2008/48/EK. Πράγματι, οι ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις που έχουν σημειωθεί μετά την έκδοση της εν λόγω οδηγίας έχουν επιφέρει σημαντικές αλλαγές στην αγορά καταναλωτικής πίστης, τόσο από την πλευρά της προσφοράς όσο και από την πλευρά της ζήτησης, όπως η εμφάνιση νέων προϊόντων και η εξέλιξη της συμπεριφοράς και των προτιμήσεων των καταναλωτών.
- (5) Η ασαφής διατύπωση ορισμένων διατάξεων της οδηγίας 2008/48/EK, η οποία έδωσε τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να θεσπίσουν αποκλίνουσες διατάξεις που βαίνουν πέραν εκείνων που προβλέπονται στην εν λόγω οδηγία, οδήγησε σε κατακερματισμένο κανονιστικό πλαίσιο στην Ένωση ως προς ορισμένες πτυχές των συμβάσεων πίστωσης για καταναλωτές.
- (6) Η πραγματική και η νομική κατάσταση που προκύπτει από αυτές τις εθνικές διαφορές συνεπάγεται σε ορισμένες περιπτώσεις στρεβλώσεις του ανταγωνισμού μεταξύ των πιστωτικών φορέων στην Ένωση και δημιουργεί εμπόδια στην εσωτερική αγορά. Η κατάσταση αυτή περιορίζει τη δυνατότητα των καταναλωτών να επωφεληθούν από τη σταδιακά αυξανόμενη προσφορά διασυνοριακών πιστώσεων, η οποία αναμένεται να αυξηθεί περαιτέρω λόγω της ψηφιοποίησης. Αυτές οι στρεβλώσεις και οι περιορισμοί μπορούν με τη σειρά τους να οδηγήσουν σε μειωμένη ζήτηση αγαθών και υπηρεσιών. Η κατάσταση οδηγεί επίσης σε ανεπαρκές και μη συνεκτικό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών σε ολόκληρη την Ένωση.

- (7) Τα τελευταία χρόνια, οι πιστώσεις που προσφέρονται στους καταναλωτές έχουν εξελιχθεί και διαφοροποιηθεί σε μεγάλο βαθμό. Νέα πιστωτικά προϊόντα έχουν εμφανιστεί, κυρίως στο διαδικτυακό περιβάλλον, και η χρήση τους εξακολουθεί να αναπτύσσεται. Το γεγονός αυτό έχει οδηγήσει σε ανασφάλεια δικαίου όσον αφορά την εφαρμογή της οδηγίας 2008/48/EK σε αυτά τα νέα προϊόντα.
- (8) Η παρούσα οδηγία συμπληρώνει τους κανόνες που ορίζονται στην οδηγία 2002/65/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹. Για λόγους ασφάλειας δικαίου, θα πρέπει να αποσαφηνιστεί ότι, σε περίπτωση σύγκρουσης μεταξύ των διατάξεων της παρούσας οδηγίας και εκείνων της εν λόγω οδηγίας, θα εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας, ως *lex specialis*.
- (9) Σύμφωνα με το άρθρο 26 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), η εσωτερική αγορά περιλαμβάνει χώρο μέσα στον οποίον εξασφαλίζονται η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, των προσώπων και των υπηρεσιών. Η ανάπτυξη διαφανέστερου και αποδοτικότερου νομικού πλαισίου για την καταναλωτική πίστωση αναμένεται να αυξήσει την εμπιστοσύνη και την προστασία των καταναλωτών και να διευκολύνει την ανάπτυξη διασυνοριακών δραστηριοτήτων.

¹ Οδηγία 2002/65/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Σεπτεμβρίου 2002, σχετικά με την εξ αποστάσεως εμπορία χρηματοοικονομικών υπηρεσιών προς τους καταναλωτές και την τροποποίηση των οδηγιών 90/619/ΕΟΚ του Συμβουλίου, 97/7/EK και 98/27/EK (ΕΕ L 271 της 9.10.2002, σ. 16).

- (10) Για να βελτιωθεί η λειτουργία της εσωτερικής αγοράς στον τομέα της καταναλωτικής πίστης, απαιτείται η δημιουργία εναρμονισμένου ενωσιακού πλαισίου σε ορισμένους βασικούς τομείς. Λαμβανομένων υπόψη της αναπτυσσόμενης αγοράς καταναλωτικής πίστης, ιδίως στο διαδικτυακό περιβάλλον, και της αυξανόμενης κινητικότητας των πολιτών της Ένωσης, η θέσπιση μελλοντοστραφούς ενωσιακής νομοθεσίας, που θα είναι σε θέση να προσαρμόζεται στις μελλοντικές μορφές πίστωσης και που θα παρέχει στα κράτη μέλη τον κατάλληλο βαθμό ευελιξίας στην εφαρμογή της, θα συμβάλει στη δημιουργία ίσων όρων ανταγωνισμού για τις επιχειρήσεις.
- (11) Το άρθρο 169 παράγραφος 1 και το άρθρο 169 παράγραφος 2 στοιχείο α) ΣΛΕΕ ορίζουν ότι η Ένωση συμβάλλει στην επίτευξη υψηλού επιπέδου προστασίας του καταναλωτή με μέτρα θεσπιζόμενα κατ' εφαρμογή του άρθρου 114 ΣΛΕΕ. Το άρθρο 38 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης («ο Χάρτης») ορίζει ότι οι πολιτικές της Ένωσης διασφαλίζουν υψηλό επίπεδο προστασίας του καταναλωτή.
- (12) Είναι σημαντικό οι καταναλωτές να ωφελούνται από υψηλό επίπεδο προστασίας. Με τον τρόπο αυτό, η ελεύθερη κυκλοφορία των προσφορών πίστωσης θα μπορεί να πραγματοποιείται με τους καλύτερους δυνατούς όρους τόσο γι' αυτούς που προσφέρουν όσο και γι' αυτούς που ζητούν πίστωση, λαμβανομένων δεόντως υπόψη των ιδιαίτερων συνθηκών που επικρατούν στα κράτη μέλη.

- (13) Για να εξασφαλιστεί υψηλό και ισοδύναμο επίπεδο προστασίας των συμφερόντων όλων των καταναλωτών της Ένωσης και για να δημιουργηθεί μια εύρυθμα λειτουργούσα εσωτερική αγορά, χρειάζεται πλήρης εναρμόνιση. Επομένως, δεν θα πρέπει να επιτρέπεται στα κράτη μέλη να διατηρούν ή να θεσπίζουν εθνικές διατάξεις που αποκλίνουν από τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας, εκτός αν προβλέπεται άλλως από την παρούσα οδηγία. Ωστόσο, ο περιορισμός αυτός θα πρέπει να ισχύει μόνο ως προς τις διατάξεις τις οποίες εναρμονίζει η παρούσα οδηγία. Όπου δεν υφίστανται τέτοιες εναρμονισμένες διατάξεις, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παραμένουν ελεύθερα να διατηρούν ή να θεσπίζουν εθνικές νομοθετικές ρυθμίσεις. Συνεπώς, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να διατηρούν ή να θεσπίζουν εθνικές διατάξεις για την από κοινού και εις ολόκληρον ευθύνη του προμηθευτή αγαθών ή του παρόχου υπηρεσιών και του πιστωτικού φορέα. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να έχουν τη δυνατότητα να διατηρούν ή να θεσπίζουν εθνικές διατάξεις για την ακύρωση της σύμβασης πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών όταν ο καταναλωτής ασκεί το δικαίωμά του υπαναχώρησης από τη σύμβαση πίστωσης. Συναφώς, θα πρέπει να επιτρέπεται στα κράτη μέλη, στην περίπτωση των συμβάσεων πίστωσης αόριστης διάρκειας, να καθορίζουν ελάχιστη χρονική περίοδο που θα πρέπει να μεσολαβεί μεταξύ της στιγμής κατά την οποία ο πιστωτικός φορέας απαιτεί την εξόφληση και της ημερομηνίας κατά την οποία πρέπει να εξοφληθεί η πίστωση.

- (14) Οι ορισμοί της παρούσας οδηγίας καθορίζουν το πεδίο εφαρμογής της εναρμόνισης. Η υποχρέωση των κρατών μελών να μεταφέρουν στο εθνικό δίκαιο την παρούσα οδηγία θα πρέπει, συνεπώς, να περιορίζεται στο πεδίο εφαρμογής της, όπως οριοθετείται από τους ορισμούς αυτούς. Ωστόσο, η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να εμποδίζει τα κράτη μέλη να εφαρμόζουν, σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο, τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας σε τομείς που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της. Ως εκ τούτου, κράτος μέλος θα μπορεί να διατηρεί ή να θεσπίζει εθνικές νομοθετικές διατάξεις αντίστοιχες προς τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας ή προς ορισμένες από τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας για συμβάσεις πίστωσης που δεν υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, για παράδειγμα, για τις συμβάσεις πίστωσης κατά τη σύναψη των οποίων ο καταναλωτής καλείται να καταθέσει πράγμα στον πιστωτικό φορέα ως ασφάλεια και στις οποίες η ευθύνη του καταναλωτή περιορίζεται αυστηρά στο εν λόγω πράγμα που έχει κατατεθεί, ή για τις συμβάσεις πίστωσης που αφορούν συνολικό ποσό πίστωσης άνω των 100 000 EUR. Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα μπορούν επίσης να εφαρμόζουν την παρούσα οδηγία σε συνδεδεμένες πιστώσεις οι οποίες δεν εμπίπτουν στον ορισμό της συνδεδεμένης σύμβασης πίστωσης της παρούσας οδηγίας. Με τον τρόπο αυτό, οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας σχετικά με τις συνδεδεμένες συμβάσεις πίστωσης θα μπορούν να εφαρμόζονται σε συμβάσεις πίστωσης που χρησιμεύουν μόνο εν μέρει για τη χρηματοδότηση σύμβασης για την προμήθεια αγαθών ή την παροχή υπηρεσίας.

- (15) Ορισμένα κράτη μέλη έχουν εφαρμόσει την οδηγία 2008/48/EK σε τομείς που δεν καλύπτονται από το πεδίο εφαρμογής της, με σκοπό τη βελτίωση του επιπέδου προστασίας των καταναλωτών, ενώ άλλα κράτη μέλη έχουν διαφορετικούς εθνικούς κανόνες για τη ρύθμιση των τομέων που απορρέουν από τις ιδιαιτερότητες της αγοράς, με αποτέλεσμα να εξακολουθούν να υπάρχουν ορισμένες αποκλίσεις μεταξύ των εθνικών δικαίων των διαφόρων κρατών μελών όσον αφορά τα εν λόγω είδη πιστώσεων. Πράγματι, αρκετές από τις συμβάσεις πίστωσης που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2008/48/EK μπορεί να είναι επιζήμιες για τους καταναλωτές, συμπεριλαμβανομένων των βραχυπρόθεσμων συμβάσεων πίστωσης υψηλού κόστους, το ύψος των οποίων είναι συνήθως χαμηλότερο από το ελάχιστο όριο των 200 EUR που προβλέπεται από την εν λόγω οδηγία. Στο πλαίσιο αυτό, και με σκοπό να εξασφαλίζεται υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών και να διευκολύνεται η διασυννοριακή αγορά καταναλωτικής πίστης, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να καλύπτει ορισμένες συμβάσεις που είχαν εξαιρεθεί από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2008/48/EK, όπως οι συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές που αφορούν συνολικό ποσό πίστωσης κάτω των 200 EUR. Ομοίως, άλλα δυνητικά επιζήμια προϊόντα, λόγω του υψηλού κόστους που συνεπάγονται ή των υψηλών τελών σε περίπτωση αθέτησης πληρωμών, θα πρέπει να καλύπτονται από την παρούσα οδηγία, ώστε να εξασφαλίζεται μεγαλύτερη διαφάνεια και καλύτερη προστασία των καταναλωτών, με αποτέλεσμα την αύξηση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών. Στο πλαίσιο αυτό, οι συμβάσεις μίσθωσης ή χρηματοδοτικής μίσθωσης με δικαίωμα αγοράς, οι συμβάσεις πίστωσης με τη μορφή δυνατότητας υπερανάληψης και στις οποίες η πίστωση πρέπει να εξοφληθεί εντός ενός μήνα, οι συμβάσεις πίστωσης στις οποίες η πίστωση χορηγείται άτοκα και χωρίς άλλες επιβαρύνσεις, και οι συμβάσεις πίστωσης δυνάμει των οποίων η πίστωση πρέπει να εξοφληθεί εντός τριών μηνών και για τις οποίες η καταβλητέα επιβάρυνση είναι ασήμαντη δεν θα πρέπει να εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας. Ωστόσο, για ορισμένες από αυτές τις συμβάσεις πίστωσης που είχαν εξαιρεθεί από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2008/48/EK και θα πρέπει να καλύπτονται από την παρούσα οδηγία, συγκεκριμένα συμβάσεις πίστωσης που αφορούν συνολικό ποσό πίστωσης κατώτερο των 200 EUR, πίστωση που χορηγείται άτοκα και χωρίς άλλες επιβαρύνσεις και με περιορισμένες μόνο επιβαρύνσεις για τον καταναλωτή για καθυστερήσεις πληρωμών, και πιστώσεις που πρέπει να εξοφληθούν εντός τριών μηνών με ασήμαντες μόνο επιβαρύνσεις, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να εξαιρούν την εφαρμογή καθορισμένου και περιορισμένου αριθμού διατάξεων της παρούσας οδηγίας που αφορούν τη διαφήμιση, τις προσυμβατικές πληροφορίες και τις πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνονται στη σύμβαση, προκειμένου να αποφεύγεται η περιττή επιβάρυνση για τους πιστωτικούς φορείς,λαμβανομένων υπόψη των ιδιαιτεροτήτων της αγοράς και των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των εν λόγω συμβάσεων πίστωσης, όπως η βραχύτερη διάρκειά τους, με παράλληλη διασφάλιση υψηλότερου επιπέδου προστασίας των καταναλωτών.

- (16) Τα συστήματα «αγόρασε τώρα, πλήρωσε μετά», βάσει των οποίων ο πιστωτικός φορέας χορηγεί πίστωση σε καταναλωτή αποκλειστικά για τον σκοπό της αγοράς αγαθών ή υπηρεσιών παρεχόμενων από προμηθευτή, και τα οποία είναι νέα ψηφιακά χρηματοοικονομικά εργαλεία που δίνουν τη δυνατότητα στους καταναλωτές να πραγματοποιούν αγορές και να τις εξοφλούν με την πάροδο του χρόνου, συνιστούν συχνά πιστώσεις που χορηγούνται άτοκα και χωρίς άλλες επιβαρύνσεις, και θα πρέπει, επομένως, να συμπεριλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.
- (17) Ορισμένες προθεσμιακές πληρωμές, στις οποίες ο προμηθευτής αγαθών ή ο πάροχος υπηρεσιών παρέχουν χρόνο στον καταναλωτή για να πληρώσει για αγαθά ή υπηρεσίες άτοκα και χωρίς άλλες επιβαρύνσεις εκτός από περιορισμένες επιβαρύνσεις για καθυστερήσεις πληρωμών σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, θα πρέπει να εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, υπό την προϋπόθεση ότι δεν υπάρχει τρίτος, όπως στα συστήματα «αγόρασε τώρα, πλήρωσε μετά», που προσφέρει πίστωση για το αγαθό ή την υπηρεσία και ότι η πληρωμή πρέπει να εκτελεστεί εξ ολοκλήρου εντός περιορισμένου χρονικού διαστήματος 50 ημερών από την παράδοση του αγαθού ή την παροχή της υπηρεσίας. Πράγματι, οι εν λόγω προθεσμιακές πληρωμές είναι επιχειρηματικές πρακτικές που χρησιμοποιούνται συνήθως για να επιτρέπουν στους καταναλωτές να πληρώνουν μόνο μετά την παραλαβή των αγαθών ή την παροχή των υπηρεσιών, οι οποίες είναι επωφελείς για τους καταναλωτές, για παράδειγμα στην περίπτωση προθεσμιακής πληρωμής ιατρικών λογαριασμών, όπου τα νοσοκομεία παρέχουν χρόνο στους καταναλωτές για να πληρώσουν τα ιατρικά έξοδα. Η εξαίρεση αυτή θα πρέπει να είναι περιορισμένη όσον αφορά ορισμένους μεγάλους διαδικτυακούς προμηθευτές αγαθών ή παρόχους υπηρεσιών που έχουν πρόσβαση σε μεγάλο πελατολόγιο, όταν ένα τρίτο μέρος ούτε προσφέρει ούτε αγοράζει πίστωση και όταν η πληρωμή πρέπει να εκτελεστεί εξ ολοκλήρου εντός 14 ημερών από την παράδοση των αγαθών ή την παροχή των υπηρεσιών, άτοκα και χωρίς άλλες επιβαρύνσεις και με περιορισμένες μόνο επιβαρύνσεις για τον καταναλωτή για καθυστερήσεις πληρωμών σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο. Ειδάλλως, οι εν λόγω μεγάλοι διαδικτυακοί προμηθευτές και πάροχοι, δεδομένων των οικονομικών δυνατοτήτων τους και της ικανότητάς τους να ωθούν τους καταναλωτές σε παρορμητικές αγορές και ενδεχομένως υπερκατανάλωση, θα ήταν σε θέση να προσφέρουν ευρύτατα προθεσμιακές πληρωμές χωρίς καμία διασφάλιση για τους καταναλωτές και να αποδυναμώσουν τον θεμιτό ανταγωνισμό με άλλους προμηθευτές αγαθών ή παρόχους υπηρεσιών. Ένας τέτοιος περιορισμός θα επιτρέπει πάντα στους καταναλωτές να πραγματοποιούν πληρωμές άνετα εντός δύο εβδομάδων, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι, εάν οι μεγάλοι διαδικτυακοί προμηθευτές αγαθών ή πάροχοι υπηρεσιών επιθυμούν να παρέχουν πίστωση σε μεγάλη κλίμακα και με μεγαλύτερη προθεσμία, υπόκεινται στην παρούσα οδηγία.

- (18) Όπως περιγράφεται στην αιτιολογική σκέψη 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2015/751 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹, οι κάρτες προθεσμιακής χρέωσης είναι πιστωτικές κάρτες ευρέως διαθέσιμες στην αγορά, όπου το συνολικό ποσό των συναλλαγών χρεώνεται στον λογαριασμό του κατόχου της κάρτας σε προσυμφωνημένη συγκεκριμένη ημερομηνία, συνήθως άπαξ μηνιαίως, χωρίς καταβολή τόκου. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να εξαιρούν από την παρούσα οδηγία ορισμένες συμβάσεις πίστωσης υπό μορφή καρτών προθεσμιακής χρέωσης, δεδομένου ότι οι εν λόγω συμβάσεις πίστωσης μπορούν να βοηθήσουν τα νοικοκυριά να προσαρμόσουν καλύτερα τον προϋπολογισμό τους στο μηνιαίο εισόδημα, όταν η πίστωση πρέπει να εξοφληθεί εντός 40 ημερών, είναι άτοκη και χωρίς άλλες επιβαρύνσεις και μεπεριορισμένες μόνοεπιβαρύνσεις συνδεδεμένες με την παροχή της υπηρεσίας πληρωμών, και παρέχεται από πιστωτικό ίδρυμα ή ίδρυμα πληρωμών. Η εξαίρεση αυτή δεν θα πρέπει να θίγει την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων περί δυνατοτήτων υπερανάληψης ή υπέρβασης, οι οποίες θα πρέπει να εφαρμόζονται σε περίπτωση που η εξόφληση υπερβαίνει το θετικό υπόλοιπο του τρέχοντος λογαριασμού.
- (19) Οι συμβάσεις μίσθωσης ή χρηματοδοτικής μίσθωσης όπου ούτε η ίδια η σύμβαση ούτε άλλη αυτοτελής σύμβαση, όπως σύμβαση απλής μίσθωσης, ορίζουν υποχρέωση ή δικαίωμα του καταναλωτή για αγορά του αντικειμένου της σύμβασης δεν θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, δεδομένου ότι δεν περιλαμβάνουν οποιαδήποτε δυνατότητα μεταβίβασης περιουσίας κατά τη λήξη της σύμβασης.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2015/751 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2015, σχετικά με τις διατραπεζικές προμήθειες για πράξεις πληρωμών με κάρτες (ΕΕ L 123 της 19.5.2015, σ. 1).

- (20) Επιπλέον, όλες οι συμβάσεις πίστωσης έως 100 000 EUR θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας. Το ανώτατο όριο των συμβάσεων πίστωσης που ορίζεται στην παρούσα οδηγία θα πρέπει να είναι μεγαλύτερο από το όριο της οδηγίας 2008/48/EK, προκειμένου να ληφθεί υπόψη η τιμαριθμική αναπροσαρμογή για τις επιπτώσεις του πληθωρισμού από το 2008 και για τα προσεχή έτη.
- (21) Στην περίπτωση συμβάσεων πίστωσης που προβλέπουν ρυθμίσεις μεταξύ του πιστωτικού φορέα και του καταναλωτή όσον αφορά την προθεσμιακή πληρωμή ή τις μεθόδους εξόφλησης, στις περιπτώσεις στις οποίες ο καταναλωτής βρίσκεται ήδη ή είναι πιθανόν να περιέλθει σε αθέτηση υποχρεώσεων ως προς την αρχική σύμβαση πίστωσης, όταν οι ρυθμίσεις αυτές είναι πιθανόν να αποτρέψουν την ενδεχόμενη κίνηση νομικών διαδικασιών όσον αφορά την αθέτηση και οι όροι τους δεν είναι λιγότερο ευνοϊκοί από τους προβλεπόμενους στην αρχική σύμβαση πίστωσης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σε θέση να αποφασίσουν να εφαρμόσουν περιορισμένο μόνο αριθμό διατάξεων της παρούσας οδηγίας, μεταξύ άλλων να απαλλάξουν τους πιστωτικούς φορείς από την υποχρέωση διενέργειας αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας. Αυτό δεν εμποδίζει τους καταναλωτές που αντιμετωπίζουν δυσκολίες πληρωμής να συνάψουν νέα σύμβαση πίστωσης που θα τους βοηθήσει να εξοφλήσουν ευκολότερα την αρχική πίστωση. Οι καταναλωτές θεωρείται πιθανό να περιέλθουν σε αθέτηση, για παράδειγμα σε περίπτωση απώλειας της θέσης εργασίας τους.

- (22) Από το 2008 η συμμετοχική χρηματοδότηση έχει εξελιχθεί σε μορφή χρηματοδότησης που διατίθεται στους καταναλωτές, συνήθως για μικρές δαπάνες ή επενδύσεις. Ο πάροχος πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης χρησιμοποιεί ψηφιακή πλατφόρμα ανοικτή στο κοινό με στόχο τη σύζευξη ή τη διευκόλυνση της σύζευξης δυνητικών δανειστών, που ενεργούν στο πλαίσιο της εμπορικής, επιχειρηματικής ή επαγγελματικής τους δραστηριότητας ή όχι, με καταναλωτές που αναζητούν χρηματοδότηση. Η χρηματοδότηση αυτή θα μπορούσε να λάβει τη μορφή καταναλωτικής πίστης. Όταν πάροχοι πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης παρέχουν απευθείας πίστωση σε καταναλωτές, θα πρέπει να εφαρμόζονται σε αυτούς οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας σχετικά με τους πιστωτικούς φορείς. Όταν πάροχοι πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης διευκολύνουν τη χορήγηση πίστωσης μεταξύ πιστωτικών φορέων που ενεργούν στο πλαίσιο της εμπορικής, επιχειρηματικής ή επαγγελματικής τους δραστηριότητας και καταναλωτών, οι υποχρεώσεις των πιστωτικών φορέων δυνάμει της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να εφαρμόζονται στους εν λόγω πιστωτικούς φορείς. Στην περίπτωση αυτή, οι πάροχοι πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης ενεργούν ως μεσίτες πιστώσεων και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να εφαρμόζονται σε αυτούς οι υποχρεώσεις των μεσιτών πιστώσεων δυνάμει της παρούσας οδηγίας.
- (23) Για τα συγκεκριμένα είδη συμβάσεων πίστωσης στις οποίες εφαρμόζονται μερικές μόνο διατάξεις της παρούσας οδηγίας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παραμένουν ελεύθερα να ρυθμίζουν, στην εθνική τους νομοθεσία, τα εν λόγω είδη συμβάσεων πίστωσης όσον αφορά άλλες πτυχές που δεν εναρμονίζονται με την παρούσα οδηγία.

- (24) Οι συμβάσεις παροχής υπηρεσιών σε συνεχή βάση ή προμήθειας αγαθών του ίδιου είδους, σύμφωνα με τις οποίες ο καταναλωτής καταβάλλει με δόσεις το τίμημα για τις εν λόγω υπηρεσίες ή αγαθά κατά τη διάρκεια της παροχής τους, μπορεί να διαφέρουν σημαντικά από τις συμβάσεις πίστωσης που υπάγονται στην παρούσα οδηγία όσον αφορά τα συμφέροντα των συμβαλλόμενων μερών, τους όρους και τον τρόπο πραγματοποίησης των συναλλαγών. Επομένως, οι συμβάσεις αυτές δεν θα πρέπει να θεωρούνται συμβάσεις πίστωσης για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας. Οι εν λόγω συμβάσεις περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, τις ασφαλιστικές συμβάσεις στις οποίες το ασφάλιστρο καταβάλλεται με μηνιαίες δόσεις.
- (25) Οι συμβάσεις πίστωσης που καλύπτουν τη χορήγηση πίστωσης που εξασφαλίζεται με ακίνητη περιουσία και οι συμβάσεις πίστωσης σκοπός των οποίων είναι η χρηματοδότηση της απόκτησης ή της διατήρησης δικαιωμάτων ιδιοκτησίας επί εγγείου ιδιοκτησίας ή επί υπάρχοντος ή υπό κατασκευή κτιρίου, συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων για εμπορική, επιχειρηματική ή επαγγελματική χρήση, θα πρέπει να εξαιρεθούν από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, δεδομένου ότι οι εν λόγω συμβάσεις ρυθμίζονται από την οδηγία 2014/17/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹. Ωστόσο, πιστώσεις σκοπός των οποίων είναι η ανακαίνιση ακινήτου που προορίζεται για κατοικία, που αφορούν συνολικό ποσό άνω των 100 000 EUR, και οι οποίες δεν εξασφαλίζονται ούτε με υποθήκη, ή άλλη συγκρίσιμη ασφάλεια που χρησιμοποιείται συνήθως σε κράτος μέλος για ακίνητα περιουσιακά στοιχεία, ούτε βάσει δικαιώματος σχετιζόμενου με ακίνητα, δεν θα πρέπει να εξαιρεθούν από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.

¹ Οδηγία 2014/17/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές για ακίνητα που προορίζονται για κατοικία και την τροποποίηση των οδηγιών 2008/48/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 (ΕΕ L 60 της 28.2.2014, σ. 34).

- (26) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να εφαρμόζεται ανεξαρτήτως του αν ο πιστωτικός φορέας είναι νομικό ή φυσικό πρόσωπο. Ωστόσο, η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να επηρεάζει το δικαίωμα κράτους μέλους να περιορίζει την παροχή πιστώσεων για καταναλωτές μόνο στα νομικά πρόσωπα ή σε ορισμένα νομικά πρόσωπα.
- (27) Ορισμένες διατάξεις της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να εφαρμόζονται στους μεσίτες πιστώσεων, που είναι φυσικά και νομικά πρόσωπα τα οποία, στο πλαίσιο της εμπορικής, επιχειρηματικής ή επαγγελματικής τους δραστηριότητας, έναντι αμοιβής, παρουσιάζουν ή προσφέρουν συμβάσεις πίστωσης σε καταναλωτές, βοηθούν καταναλωτές αναλαμβάνοντας την προπαρασκευαστική εργασία σύναψης συμβάσεων πίστωσης ή συνάπτουν συμβάσεις πίστωσης με καταναλωτές για λογαριασμό του πιστωτικού φορέα.
- (28) Οι πληροφορίες για τους καταναλωτές, όπως οι επαρκείς εξηγήσεις, οι προσυμβατικές πληροφορίες, οι γενικές πληροφορίες και οι πληροφορίες για την έρευνα σε βάσεις δεδομένων, θα πρέπει να παρέχονται δωρεάν. Θα πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στις ανάγκες των ατόμων με αναπηρία.
- (29) Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται ιδίως από τον Χάρτη. Ειδικότερα, η παρούσα οδηγία σέβεται πλήρως τα δικαιώματα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ιδιοκτησίας, απαγόρευσης των διακρίσεων, προστασίας της οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής και προστασίας του καταναλωτή σύμφωνα με τον Χάρτη.

- (30) Η παρούσα οδηγία δεν θίγει τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹, ο οποίος εφαρμόζεται σε κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που διενεργείται από πιστωτικούς φορείς και μεσίτες πιστώσεων οι οποίοι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, και ιδίως τις αρχές που διέπουν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα όπως ορίζονται στο άρθρο 5 του εν λόγω κανονισμού, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται η ελαχιστοποίηση των δεδομένων, η ακρίβεια και ο περιορισμός του σκοπού.
- (31) Οι καταναλωτές που διαμένουν νόμιμα στην Ένωση δεν θα πρέπει να υφίστανται διακρίσεις λόγω της εθνικότητας ή του τόπου διαμονής τους, ούτε για οποιονδήποτε άλλον λόγο από τους προβλεπόμενους στο άρθρο 21 του Χάρτη, όταν ζητούν, συνάπτουν ή διατηρούν σύμβαση πίστωσης εντός της Ένωσης. Αυτό δεν θίγει τη δυνατότητα να προσφέρονται διαφορετικοί όροι πρόσβασης σε πίστωση, όταν οι διαφορετικοί αυτοί όροι δικαιολογούνται δεόντως από αντικειμενικά κριτήρια. Επιπλέον, αυτό δεν θα πρέπει να θεωρείται ότι δημιουργεί υποχρέωση για τους πιστωτικούς φορείς ή τους μεσίτες πιστώσεων να παρέχουν υπηρεσίες σε τομείς στους οποίους δεν ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1).

- (32) Οι καταναλωτές θα πρέπει να προστατεύονται από τις αθέμιτες ή παραπλανητικές πρακτικές, ιδίως όσον αφορά τις πληροφορίες που παρέχονται από τον πιστωτικό φορέα ή τον μεσίτη πιστώσεων, σύμφωνα με την οδηγία 2005/29/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹. Η εν λόγω οδηγία εξακολουθεί να εφαρμόζεται στις συμβάσεις πίστωσης και λειτουργεί ως «δίκτυ ασφαλείας», διασφαλίζοντας ότι μπορεί να διατηρηθεί υψηλό κοινό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών έναντι των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών σε όλους τους τομείς, μεταξύ άλλων διά της συμπλήρωσης των κενών άλλων νομοθετικών πράξεων της Ένωσης.

¹ Οδηγία 2005/29/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2005, για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές στην εσωτερική αγορά και για την τροποποίηση της οδηγίας 84/450/ΕΟΚ του Συμβουλίου, των οδηγιών 97/7/EK, 98/27/EK, 2002/65/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου («Οδηγία για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές») (ΕΕ L 149 της 11.6.2005, σ. 22).

- (33) Θα πρέπει να θεσπιστούν ειδικές διατάξεις για τη διαφήμιση συμβάσεων πίστωσης και για ορισμένες τυποποιημένες πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται στους καταναλωτές, ούτως ώστε αυτοί να μπορούν, ιδίως, να συγκρίνουν τις διαφορετικές προσφορές. Αυτές οι τυποποιημένες πληροφορίες θα πρέπει να παρέχονται κατά τρόπο σαφή, ευσύνοπτο και ευδιάκριτο, με τη βοήθεια αντιπροσωπευτικού παραδείγματος. Το συνολικό ποσό της πίστωσης και η διάρκεια αποπληρωμής που επιλέγει ο πιστωτικός φορέας για το αντιπροσωπευτικό παράδειγμα θα πρέπει να αντιστοιχούν όσο το δυνατόν περισσότερο στα χαρακτηριστικά της σύμβασης πίστωσης την οποία διαφημίζει ο πιστωτικός φορέας. Οι τυποποιημένες πληροφορίες θα πρέπει να παρουσιάζονται εξ αρχής και κατά τρόπο εμφανή, σαφή και σε ελκυστική μορφή. Θα πρέπει να είναι ευανάγνωστες και προσαρμοσμένες ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι τεχνικοί περιορισμοί ορισμένων μέσων, όπως οι οθόνες των κινητών τηλεφώνων. Στους ψηφιακούς διαύλους, μέρος των τυποποιημένων πληροφοριών στο αντιπροσωπευτικό παράδειγμα θα μπορούσε να παρέχεται με επιλογή (κλικ), κύλιση ή σάρωση. Ωστόσο, πριν από την πρόσβαση σε προσφορές πίστωσης, θα πρέπει να παρουσιάζονται στους καταναλωτές όλες οι τυποποιημένες πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνονται στη διαφήμιση σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης, ακόμη και στην περίπτωση επιλογής (κλικ), κύλισης ή σάρωσης. Οι τυποποιημένες πληροφορίες θα πρέπει επίσης να διαχωρίζονται σαφώς από τυχόν πρόσθετες πληροφορίες που αφορούν τη σύμβαση πίστωσης. Οι προωθητικοί όροι για περιορισμένο χρονικό διάστημα, όπως π.χ. ελκυστικό αρχικό επιτόκιο με χαμηλότερο χρεωστικό επιτόκιο για τους πρώτους μήνες της σύμβασης πίστωσης, θα πρέπει να προσδιορίζονται σαφώς ως τέτοιοι. Οι καταναλωτές θα πρέπει να είναι σε θέση να δουν όλες τις ουσιώδεις πληροφορίες με μια ματιά, ακόμη και όταν τις βλέπουν στην οθόνη κινητού τηλεφώνου. Ο αριθμός τηλεφώνου και η διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του πιστωτικού φορέα και, κατά περίπτωση, του μεσίτη πιστώσεων θα πρέπει επίσης να κοινοποιούνται στον καταναλωτή, ώστε να μπορεί να επικοινωνήσει γρήγορα και αποτελεσματικά με τον πιστωτικό φορέα ή τον μεσίτη πιστώσεων.

Στις περιπτώσεις στις οποίες δεν είναι δυνατόν να αναφερθεί το συνολικό ποσό της πίστωσης ως το σύνολο των ποσών που καθίστανται διαθέσιμα, ιδίως όταν η σύμβαση πίστωσης παρέχει στον καταναλωτή τη δυνατότητα ανάληψης πίστωσης με περιορισμό όσον αφορά το ποσό, θα πρέπει να παρέχεται ανώτατο όριο. Το ανώτατο όριο θα πρέπει να δηλώνει τη μέγιστη πίστωση που μπορεί να παρασχεθεί στον καταναλωτή. Σε ειδικές και δικαιολογημένες περιπτώσεις, προκειμένου να βελτιωθεί η κατανόηση από τους καταναλωτές των πληροφοριών που γνωστοποιούνται κατά τη διαφήμιση συμβάσεων πίστωσης, όταν το χρησιμοποιούμενο μέσο δεν παρέχει τη δυνατότητα για την οπτική εμφάνισή των εν λόγω πληροφοριών, όπως στις ραδιοφωνικές διαφημίσεις, ο όγκος των γνωστοποιούμενων πληροφοριών θα πρέπει να μειώνεται. Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παραμένουν ελεύθερα να ρυθμίζουν τις απαιτήσεις πληροφόρησης στο εθνικό τους δίκαιο όσον αφορά τις διαφημίσεις συμβάσεων πίστωσης στις οποίες δεν περιλαμβάνονται πληροφορίες για το κόστος της πίστωσης. Προκειμένου να μειωθούν οι περιπτώσεις καταχρηστικών πωλήσεων πίστης σε καταναλωτές οι οποίοι δεν είναι σε οικονομική θέση να τη λάβουν και να προωθηθεί η βιώσιμη δανειοδότηση, η διαφήμιση συμβάσεων πίστωσης θα πρέπει να περιέχει, σε όλες τις περιπτώσεις, σαφή και ευδιάκριτη προειδοποίηση με την οποία θα γνωστοποιείται στους καταναλωτές πως ο δανεισμός χρημάτων κοστίζει χρήματα. Προκειμένου να διασφαλιστεί υψηλότερο επίπεδο προστασίας των καταναλωτών, θα πρέπει να απαγορεύονται ορισμένες διαφημίσεις, όπως εκείνες που παροτρύνουν τους καταναλωτές να ζητήσουν πίστωση υποδηλώνοντας ότι η πίστωση θα βελτιώσει την οικονομική τους κατάσταση ή διευκρινίζουν ότι οι πιστώσεις που είναι καταχωρισμένες σε βάσεις δεδομένων επηρεάζουν ελάχιστα ή καθόλου την αξιολόγηση μιας αίτησης πίστωσης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να έχουν τη δυνατότητα να απαγορεύουν τις διαφημίσεις που θεωρούν επικίνδυνες για τους καταναλωτές, όπως εκείνες που τονίζουν την ευκολία ή την ταχύτητα με την οποία μπορεί να ληφθεί πίστωση.

- (34) Ένα σταθερό μέσο, συμπεριλαμβανομένων των έντυπων και διαλειτουργικών, φορητών και μηχαναγνώσιμων ψηφιακών εκδόσεων των εγγράφων, θα πρέπει να επιτρέπει τη διαβίβαση πληροφοριών προσωπικά στον καταναλωτή, θα πρέπει να δίνει στον καταναλωτή τη δυνατότητα να αποθηκεύει πληροφορίες κατά τρόπο προσβάσιμο για μελλοντική αναδρομή και για χρονικό διάστημα επαρκές για τους σκοπούς των πληροφοριών, θα πρέπει να επιτρέπει την ακριβή αναπαραγωγή των αποθηκευμένων πληροφοριών και θα πρέπει να διασφαλίζει την αναγνωσιμότητα των πληροφοριών, ώστε οι πληροφορίες να μπορούν να διαβάζονται και να γίνεται παραπομπή σε αυτές. Οι καταναλωτές θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να επιλέγουν το είδος του σταθερού μέσου στο οποίο θα λαμβάνουν πληροφορίες πριν και μετά τη σύναψη της σύμβασης, και στο οποίο θα ενημερώνουν για την υπαναχώρησή τους. Ωστόσο, οι καταναλωτές δεν θα πρέπει να μπορούν να ενημερώνουν για την υπαναχώρησή τους και να απαιτούν από τους πιστωτικούς φορείς ή, κατά περίπτωση, από τους μεσίτες πιστώσεων να παρέχουν πληροφορίες σε είδη σταθερών μέσων που δεν χρησιμοποιούνται ευρέως.
- (35) Η διαφήμιση τείνει να εστιάζει ιδιαίτερα σε ένα ή περισσότερα προϊόντα, οι καταναλωτές όμως θα πρέπει να είναι σε θέση να λαμβάνουν τις αποφάσεις τους έχοντας πλήρη γνώση του φάσματος των πιστωτικών προϊόντων που προσφέρονται. Εν προκειμένω, οι γενικές πληροφορίες διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην παροχή γνώσεων στον καταναλωτή σχετικά με το ευρύ φάσμα των διαθέσιμων προϊόντων και υπηρεσιών, όπως και σχετικά με τα βασικά χαρακτηριστικά τους. Επομένως, οι καταναλωτές θα πρέπει να μπορούν, ανά πάσα στιγμή, να έχουν πρόσβαση σε γενικές πληροφορίες για τα διαθέσιμα πιστωτικά προϊόντα. Αυτό δεν θα πρέπει να θίγει την υποχρέωση παροχής εξατομικευμένων προσυμβατικών πληροφοριών στους καταναλωτές.

- (36) Για να είναι σε θέση οι καταναλωτές να λαμβάνουν τις αποφάσεις τους με πλήρη γνώση των γεγονότων, θα πρέπει να τους παρέχονται, εγκαίρως πριν από τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης και όχι ταυτόχρονα με τη σύναψή της, επαρκείς προσυμβατικές πληροφορίες, τις οποίες οι καταναλωτές να μπορούν να εξετάζουν προσεκτικά κατά το δοκούν στον ελεύθερο χρόνο τους, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών για τους όρους και το κόστος της πίστωσης και για τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνουν, καθώς και επαρκείς σχετικές εξηγήσεις. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται ότι οι καταναλωτές διαθέτουν επαρκή χρόνο για να διαβάσουν και να κατανοήσουν τις προσυμβατικές πληροφορίες, να συγκρίνουν τις προσφορές και να λάβουν τεκμηριωμένη απόφαση. Η εν λόγω απαίτηση δεν θα πρέπει να θίγει την οδηγία 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου¹.
- (37) Οι προσυμβατικές πληροφορίες θα πρέπει να παρέχονται μέσω του εντύπου τυποποιημένων ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης που περιέχεται στο παράρτημα Ι της παρούσας οδηγίας. Για να βοηθούνται οι καταναλωτές να κατανοήσουν και να συγκρίνουν τις διαφορετικές προσφορές, τα βασικά στοιχεία της πίστωσης θα πρέπει να παρέχονται με ευδιάκριτο τρόπο στην πρώτη σελίδα του εν λόγω εντύπου, μέσω του οποίου οι καταναλωτές θα πρέπει να βλέπουν όλες τις ουσιώδεις πληροφορίες με μια ματιά, ακόμη και στην οθόνη κινητού τηλεφώνου. Σε περίπτωση που όλα τα βασικά στοιχεία δεν μπορούν να εμφανιστούν με ευδιάκριτο τρόπο σε μία σελίδα, θα πρέπει να εμφανίζονται στο πρώτο μέρος του εντύπου τυποποιημένων ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης σε δύο σελίδες το πολύ. Οι πληροφορίες που παρέχονται στο εν λόγω έντυπο θα πρέπει να είναι σαφείς, ευανάγνωστες και προσαρμοσμένες στους τεχνικούς περιορισμούς ορισμένων μέσων, όπως οι οθόνες των κινητών τηλεφώνων. Οι πληροφορίες θα πρέπει να εμφανίζονται με επαρκή και κατάλληλο τρόπο στους διάφορους διαύλους, ώστε να διασφαλίζεται ότι κάθε καταναλωτής μπορεί να έχει πρόσβαση στις πληροφορίες σε ισότιμη βάση και σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2019/882 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου².

¹ Οδηγία 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 1993, σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές (ΕΕ L 95 της 21.4.1993, σ. 29).

² Οδηγία (ΕΕ) 2019/882 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, σχετικά με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας προϊόντων και υπηρεσιών (ΕΕ L 151 της 7.6.2019, σ. 70).

- (38) Για να εξασφαλίζεται η μεγαλύτερη δυνατή διαφάνεια και συγκρισιμότητα των προσφορών, οι προσυμβατικές πληροφορίες θα πρέπει ιδίως να περιλαμβάνουν το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο που ισχύει για τη χορήγηση της πίστωσης, το οποίο πρέπει να καθορίζεται σε όλη την Ένωση με τον ίδιο τρόπο. Δεδομένου ότι το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο μπορεί σε αυτή τη φάση να υποδεικνύεται μόνο μέσω παραδείγματος, το παράδειγμα αυτό θα πρέπει να είναι αντιπροσωπευτικό. Επομένως, θα πρέπει να αντιστοιχεί, για παράδειγμα, στη μέση διάρκεια και στο συνολικό ποσό της πίστωσης που χορηγείται για το υπό εξέταση είδος σύμβασης πίστωσης και, κατά περίπτωση, στα αγαθά που αγοράζονται. Κατά τον καθορισμό του αντιπροσωπευτικού παραδείγματος, θα πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη η συχνότητα της εμφάνισης ορισμένων ειδών συμβάσεων πίστωσης στη συγκεκριμένη αγορά. Όσον αφορά το χρεωστικό επιτόκιο, την περιοδικότητα των δόσεων και την κεφαλαιοποίηση των τόκων, οι πιστωτικοί φορείς θα πρέπει να χρησιμοποιούν τη συνήθη μέθοδο υπολογισμού τους για την εκάστοτε καταναλωτική πίστωση. Στην περίπτωση που οι προσυμβατικές πληροφορίες παρέχονται λιγότερο από μία ημέρα πριν ο καταναλωτής δεσμευθεί από σύμβαση ή προσφορά πίστωσης, ο πιστωτικός φορέας και, κατά περίπτωση, ο μεσίτης πιστώσεων θα πρέπει να υπενθυμίζουν στον καταναλωτή, εντός μίας έως επτά ημερών από τη σύναψη της σύμβασης ή, κατά περίπτωση, την υποβολή από τον καταναλωτή της δεσμευτικής προσφοράς πίστωσης, τη δυνατότητα υπαναχώρησης από τη σύμβαση πίστωσης.
- (39) Το συνολικό κόστος της πίστωσης για τον καταναλωτή θα πρέπει να περιλαμβάνει όλα τα έξοδα, συμπεριλαμβανομένων των τόκων, των προμηθειών, των φόρων, των αμοιβών προς μεσίτες πιστώσεων και οποιωνδήποτε άλλων αμοιβών πρέπει να καταβάλει ο καταναλωτής σε σχέση με τη σύμβαση πίστωσης, εκτός από τα συμβολαιογραφικά έξοδα. Η πραγματική γνώση του κόστους από τους πιστωτικούς φορείς θα πρέπει να αξιολογείται αντικειμενικά, λαμβανομένων υπόψη των απαιτήσεων επαγγελματικής επιμέλειας που ορίζονται στην παρούσα οδηγία.

- (40) Οι συμβάσεις πίστωσης το χρεωστικό επιτόκιο των οποίων αναπροσαρμόζεται περιοδικά συναρτήσει των μεταβολών επιτοκίου αναφοράς το οποίο αναφέρεται στη σύμβαση πίστωσης δεν θα πρέπει να θεωρούνται συμβάσεις πίστωσης με σταθερό χρεωστικό επιτόκιο.
- (41) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να παραμένουν ελεύθερα να διατηρούν ή να θεσπίζουν εθνικές διατάξεις οι οποίες απαγορεύουν στον πιστωτικό φορέα να απαιτεί από τον καταναλωτή, σε σχέση με τη σύμβαση πίστωσης, να ανοίξει τραπεζικό λογαριασμό ή να συνάψει σύμβαση συναφώς προς άλλη συμπληρωματική υπηρεσία, ή να καταβάλει τα έξοδα ή τις αμοιβές για αυτούς τους τραπεζικούς λογαριασμούς ή άλλες συμπληρωματικές υπηρεσίες. Στα κράτη μέλη στα οποία επιτρέπονται αυτές οι συνδυασμένες προσφορές, οι καταναλωτές θα πρέπει να ενημερώνονται πριν από τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης για ενδεχόμενες συμπληρωματικές υπηρεσίες που είναι εξ αρχής υποχρεωτικές για την έγκριση της πίστωσης ή για τους διαφημιζόμενους όρους και προϋποθέσεις. Το καταβλητέο κόστος αυτών των συμπληρωματικών υπηρεσιών, ιδίως των ασφαλιστρών, θα πρέπει να περιλαμβάνεται στο συνολικό κόστος της πίστωσης. Εναλλακτικά, εάν το ποσό των εν λόγω εξόδων δεν μπορεί να καθοριστεί εκ των προτέρων, οι καταναλωτές θα πρέπει να λαμβάνουν επαρκείς πληροφορίες για την ύπαρξη των εξόδων κατά το προσυμβατικό στάδιο. Οι πιστωτικοί φορείς θα πρέπει να τεκμαίρεται ότι γνωρίζουν το κόστος των συμπληρωματικών υπηρεσιών τις οποίες προσφέρουν στους καταναλωτές για δικό τους λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτου, εκτός εάν η τιμή εξαρτάται από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά ή την κατάσταση των καταναλωτών.
- (42) Ωστόσο, για ορισμένα είδη συμβάσεων πίστωσης και για να εξασφαλίζεται επαρκές επίπεδο προστασίας των καταναλωτών χωρίς υπερβολική επιβάρυνση των πιστωτικών φορέων ή, κατά περίπτωση, των μεσιτών πιστώσεων, ενδείκνυται να περιορίζονται οι απαιτήσεις παροχής προσυμβατικών πληροφοριών, λαμβανομένου υπόψη του ειδικού χαρακτήρα των εν λόγω ειδών συμβάσεων πίστωσης.

- (43) Οι καταναλωτές θα πρέπει να λαμβάνουν ολοκληρωμένες πληροφορίες πριν συνάψουν σύμβαση πίστωσης, είτε συμμετέχει μεσίτης πιστώσεων στην εμπορική προώθηση της πίστωσης είτε όχι. Επομένως, κατά κανόνα, οι απαιτήσεις παροχής προσυμβατικών πληροφοριών θα πρέπει να ισχύουν επίσης και για τους μεσίτες πιστώσεων. Ωστόσο, όταν προμηθευτές αγαθών ή πάροχοι υπηρεσιών ενεργούν στο πλαίσιο συμπληρωματικής δραστηριότητας ως μεσίτες πιστώσεων, δεν ενδείκνυται να τους επιβάλλεται η νομική υποχρέωση παροχής προσυμβατικών πληροφοριών σύμφωνα με την παρούσα οδηγία. Προμηθευτές αγαθών ή πάροχοι υπηρεσιών μπορεί, για παράδειγμα, να θεωρείται ότι ενεργούν στο πλαίσιο συμπληρωματικής δραστηριότητας ως μεσίτες πιστώσεων αν η δραστηριότητα που ασκούν ως μεσίτες πιστώσεων δεν είναι ο κύριος σκοπός της εμπορικής, επιχειρηματικής ή επαγγελματικής τους δραστηριότητας. Στις περιπτώσεις αυτές, επιτυγχάνεται πάλι επαρκές επίπεδο προστασίας των καταναλωτών, δεδομένου ότι ο πιστωτικός φορέας θα πρέπει να είναι υπεύθυνος για να εξασφαλίζει ότι ο καταναλωτής λαμβάνει τις πλήρεις προσυμβατικές πληροφορίες, είτε από τον μεσίτη πιστώσεων, όταν υπάρχει σχετική συμφωνία μεταξύ του πιστωτικού φορέα και του μεσίτη πιστώσεων, είτε με άλλον κατάλληλο τρόπο.
- (44) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να ρυθμίζουν τον δυνητικά δεσμευτικό χαρακτήρα των πληροφοριών που πρέπει να παρέχονται στον καταναλωτή από τον πιστωτικό φορέα ή, κατά περίπτωση, τον μεσίτη πιστώσεων πριν από τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης, καθώς και το χρονικό διάστημα κατά το οποίο δεσμεύεται από αυτές ο πιστωτικός φορέας.

- (45) Παρά την παροχή των προσυμβατικών πληροφοριών, ο καταναλωτής ενδέχεται να εξακολουθεί να χρειάζεται πρόσθετη βοήθεια προκειμένου να αποφασίσει ποια σύμβαση πίστωσης, από το φάσμα των προτεινόμενων προϊόντων, είναι η πιο κατάλληλη για τις ανάγκες και την οικονομική κατάστασή του. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι, πριν από τη σύναψη σύμβασης πίστωσης, οι πιστωτικοί φορείς και, κατά περίπτωση, οι μεσίτες πιστώσεων παρέχουν αυτή τη βοήθεια όσον αφορά τα πιστωτικά προϊόντα που προσφέρουν στον καταναλωτή, παρέχοντας δωρεάν στον καταναλωτή επαρκείς εξηγήσεις όσον αφορά τις σχετικές πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων ιδίως των βασικών χαρακτηριστικών των προϊόντων που προτείνονται στον καταναλωτή εξατομικευμένα, ούτως ώστε ο καταναλωτής να είναι σε θέση να κατανοήσει τις ενδεχόμενες συνέπειές τους στην οικονομική του κατάσταση, συμπεριλαμβανομένων των νομικών και οικονομικών συνεπειών που ενδέχεται να προκύψουν από την πλημμελή εκτέλεση των συμβατικών υποχρεώσεων. Οι πιστωτικοί φορείς και, κατά περίπτωση, οι μεσίτες πιστώσεων θα πρέπει να προσαρμόζουν τον τρόπο με τον οποίο δίνονται οι εν λόγω εξηγήσεις στις συνθήκες υπό τις οποίες προσφέρεται η πίστωση και στην ανάγκη του καταναλωτή για βοήθεια, λαμβάνοντας υπόψη τις γνώσεις και την πείρα του καταναλωτή στον τομέα των πιστώσεων, καθώς και τη φύση των επιμέρους πιστωτικών προϊόντων. Οι εν λόγω εξηγήσεις δεν θα πρέπει να συνιστούν από μόνες τους προσωπική σύσταση. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σε θέση να απαιτούν από τους πιστωτικούς φορείς και, κατά περίπτωση, από τους μεσίτες πιστώσεων να τεκμηριώνουν με ποια μορφή και πότε δόθηκαν οι εξηγήσεις αυτές στον καταναλωτή.

- (46) Όπως τονίζεται στην πρόταση κανονισμού της Επιτροπής για τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη (πράξη για την τεχνητή νοημοσύνη) η οποία δημοσιεύθηκε στις 21 Απριλίου 2021, τα συστήματα τεχνητής νοημοσύνης (TN) μπορούν εύκολα να χρησιμοποιηθούν σε πολλούς τομείς της οικονομίας και της κοινωνίας, μεταξύ άλλων και σε διασυνοριακό επίπεδο, και να κυκλοφορούν σε ολόκληρη την Ένωση. Στο πλαίσιο αυτό, οι πιστωτικοί φορείς και οι μεσίτες πιστώσεων, όταν εξατομικεύουν την τιμή των προσφορών τους για συγκεκριμένους καταναλωτές ή συγκεκριμένες κατηγορίες καταναλωτών βάσει αυτοματοποιημένης λήψης αποφάσεων, θα πρέπει να ενημερώνουν σαφώς τους καταναλωτές ότι η τιμή που τους παρουσιάζεται είναι εξατομικευμένη βάσει αυτοματοποιημένης επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα συμπεριλαμβανομένων συναγόμενων δεδομένων, ούτως ώστε να μπορούν να λάβουν υπόψη τους δυνητικούς κινδύνους κατά τη λήψη της απόφασης αγοράς. Σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 2 στοιχείο στ) του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, οι πιστωτικοί φορείς και οι μεσίτες πιστώσεων υποχρεούνται επίσης να ενημερώνουν τους καταναλωτές που λαμβάνουν την προσφορά σχετικά με τις πηγές των δεδομένων που χρησιμοποιούνται για την εξατομίκευση της προσφοράς.

- (47) Είναι σημαντικό να εμποδιστούν πρακτικές, όπως οι πρακτικές δέσμευσης ορισμένων προϊόντων, που μπορεί να οδηγήσουν τους καταναλωτές στη σύναψη συμβάσεων πίστωσης οι οποίες δεν είναι προς το συμφέρον τους, χωρίς ωστόσο να περιορίζεται η ομαδοποίηση προϊόντων που μπορεί να είναι ωφέλιμη για τους καταναλωτές. Τα κράτη μέλη οφείλουν, ωστόσο, να συνεχίσουν να παρακολουθούν στενά τις αγορές χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών λιανικής ώστε να εξασφαλίσουν ότι οι πρακτικές ομαδοποίησης δεν στρεβλώνουν τις επιλογές των καταναλωτών ή τον ανταγωνισμό. Κατά γενικό κανόνα, δεν θα πρέπει να επιτρέπονται οι πρακτικές δέσμευσης εκτός αν η χρηματοπιστωτική υπηρεσία ή το προϊόν που προσφέρεται μαζί με τη σύμβαση πίστωσης δεν θα μπορούσε να προσφερθεί χωριστά καθώς αποτελεί πλήρως ενσωματωμένο μέρος της πίστωσης, όπως για παράδειγμα στην περίπτωση της δυνατότητας υπερανάληψης. Παρόλο που, λαμβανομένων υπόψη των ζητημάτων αναλογικότητας, ο πιστωτικός φορέας θα πρέπει να μπορεί να ζητεί από τον καταναλωτή να διαθέτει σχετική ασφαλιστική σύμβαση προκειμένου να εξασφαλίζεται η εξόφληση της πίστωσης ή να ασφαρίζεται η αξία της εξασφάλισης, ο καταναλωτής θα πρέπει να έχει την ευκαιρία να επιλέξει ο ίδιος τον πάροχο ασφάλισης. Το γεγονός αυτό δεν θα πρέπει να θίγει τους όρους της πίστωσης που έχει ορίσει ο πιστωτικός φορέας, υπό την προϋπόθεση ότι η ασφαλιστική σύμβαση του εν λόγω παρόχου ασφάλισης παρέχει ισοδύναμο επίπεδο εγγύησης με την ασφαλιστική σύμβαση που προτείνεται ή προσφέρεται από τον πιστωτικό φορέα. Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να τυποποιούν, πλήρως ή εν μέρει, την κάλυψη που παρέχουν οι ασφαλιστικές συμβάσεις, ώστε να διευκολύνονται οι συγκρίσεις μεταξύ διαφορετικών προσφορών για τους καταναλωτές που θέλουν να προβούν σε τέτοιες συγκρίσεις. Προκειμένου ο καταναλωτής να έχει πρόσθετο χρόνο για να συγκρίνει τις ασφαλιστικές προσφορές πριν από την αγορά ασφαλιστικής σύμβασης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιβάλουν την υποχρέωση να διαθέτει ο καταναλωτής τουλάχιστον τρεις ημέρες για να συγκρίνει τις ασφαλιστικές προσφορές που σχετίζονται με τη σύμβαση πίστωσης, χωρίς να αλλάζει η προσφορά, ο δε καταναλωτής να ενημερώνεται σχετικά. Οι καταναλωτές θα πρέπει να μπορούν να συνάπτουν ασφαλιστήριο πριν από τη λήξη της προθεσμίας των τριών ημερών, εάν το ζητήσουν ρητώς.

- (48) Λόγω του ιατρικού ιστορικού τους, πολλοί επιζώντες από καρκίνο σε μακροχρόνια ύφεση συχνά βιώνουν άνιση μεταχείριση ως προς την πρόσβαση σε χρηματοοικονομικές υπηρεσίες. Αντιμετωπίζουν συχνά απαγορευτικά υψηλά ασφάλιστρα, αν και είναι αποθεραπευμένοι για πολλά χρόνια, ακόμη και δεκαετίες. Προκειμένου να παρέχεται στους καταναλωτές που επιβίωσαν από καρκίνο ισότιμη πρόσβαση σε ασφάλιση που σχετίζεται με συμβάσεις πίστωσης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιβάλουν την υποχρέωση τα ασφαλιστήρια συμβόλαια να μη βασίζονται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν τη διάγνωση ογκολογικών ασθενειών σε καταναλωτές μετά από σχετική χρονική περίοδο που ακολουθεί το πέρας της ιατρικής περίθαλψης αυτών των καταναλωτών. Η εν λόγω χρονική περίοδος που καθορίζεται από τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τα 15 έτη από το πέρας της ιατρικής περίθαλψης του καταναλωτή.
- (49) Οι συμβάσεις πίστωσης και οι συμπληρωματικές υπηρεσίες θα πρέπει να παρουσιάζονται με σαφή και διαφανή τρόπο. Δεν θα πρέπει να είναι δυνατόν να συμπεραίνεται η συμφωνία του καταναλωτή για τη σύναψη συμβάσεων πίστωσης ή για την αγορά συμπληρωματικών υπηρεσιών. Η οποιαδήποτε συμφωνία του καταναλωτή θα πρέπει να είναι σαφής καταφατική πράξη η οποία συνιστά ελεύθερη, συγκεκριμένη, τεκμηριωμένη και αδιαμφισβήτητη ένδειξη της αποδοχής του καταναλωτή. Στο πλαίσιο αυτό, η σιωπή, η αδράνεια ή οι προκαθορισμένες επιλογές όπως τα προσυμπληρωμένα τετραγωνίδια δεν θα πρέπει να θεωρείται ότι συνιστούν συμφωνία του καταναλωτή.

- (50) Η παροχή συμβουλών με τη μορφή εξατομικευμένης σύστασης, δηλαδή η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών, αποτελεί δραστηριότητα η οποία μπορεί να συνδυάζεται με άλλες πτυχές της χορήγησης ή της μεσιτείας πιστώσεων. Επομένως, για να είναι σε θέση να κατανοήσουν τη φύση των υπηρεσιών που τους παρέχονται, οι καταναλωτές θα πρέπει να γνωρίζουν σε τι συνίστανται οι συμβουλευτικές υπηρεσίες και αν συμβουλευτικές υπηρεσίες τους παρέχονται ή μπορούν να τους παρασχεθούν ή όχι. Δεδομένης της σημασίας που αποδίδουν οι καταναλωτές στη χρήση των όρων «συμβουλές» και «σύμβουλοι», θα πρέπει να δίνεται η δυνατότητα στα κράτη μέλη να απαγορεύουν τη χρήση των εν λόγω όρων, ή παρόμοιων όρων, όταν παρέχονται στους καταναλωτές συμβουλευτικές υπηρεσίες από πιστωτικούς φορείς ή μεσίτες πιστώσεων. Ενδείκνυται να εξασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη επιβάλλουν εγγυήσεις όταν οι συμβουλές περιγράφονται ως ανεξάρτητες, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι το φάσμα των εξεταζόμενων προϊόντων και οι ρυθμίσεις περί αμοιβών ανταποκρίνονται στις προσδοκίες των καταναλωτών από τέτοιες συμβουλές. Κατά την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών, οι πιστωτικοί φορείς ή οι μεσίτες πιστώσεων θα πρέπει να παρέχουν ένδειξη σχετικά με το αν η σύσταση θα βασίζεται μόνο στο δικό τους φάσμα προϊόντων ή σε ευρύ φάσμα προϊόντων από ολόκληρη την αγορά, ώστε ο καταναλωτής να μπορεί να κατανοήσει τη βάση επί της οποίας διατυπώνεται η σύσταση. Επιπλέον, ο πιστωτικός φορέας και ο μεσίτης πιστώσεων θα πρέπει να παρέχουν ένδειξη σχετικά με το ποσό της αμοιβής που πρέπει να καταβάλει ο καταναλωτής για τις συμβουλευτικές υπηρεσίες ή, σε περίπτωση που το ποσό δεν μπορεί να καθοριστεί τη στιγμή της παροχής των πληροφοριών, σχετικά με τη μέθοδο υπολογισμού του. Οι συμβουλές θα πρέπει πάντα να παρέχονται προς το συμφέρον του καταναλωτή, από συμβούλους που ενημερώνονται για τις ανάγκες και τις συνθήκες του καταναλωτή και συστήνουν συμβάσεις πίστωσης κατάλληλες για τις ανάγκες, την οικονομική κατάσταση και τις προσωπικές συνθήκες του καταναλωτή, λαμβάνοντας επίσης υπόψη τον στόχο της ελαχιστοποίησης των αθετήσεων και των υπερήμερων οφειλών. Επιπλέον, κατά την παροχή συμβουλών, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη επαρκώς μεγάλος αριθμός συμβάσεων πίστωσης από το φάσμα προϊόντων του συμβούλου.

- (51) Η χορήγηση πίστωσης που δεν έχει ζητηθεί από τον καταναλωτή μπορεί σε ορισμένες περιπτώσεις να συνδέεται με επιζήμιες για τον καταναλωτή πρακτικές. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να απαγορεύονται η αυτόκλητη χορήγηση πιστώσεων, που περιλαμβάνει τις μη ζητηθείσες προεγκεκριμένες πιστωτικές κάρτες που αποστέλλονται στους καταναλωτές, η μονομερής εισαγωγή νέας δυνατότητας υπερανάλληψης ή υπέρβασης ή η μονομερής αύξηση του ορίου της υπερανάλληψης, της υπέρβασης ή της πιστωτικής κάρτας καταναλωτή. Θα πρέπει επίσης να απαγορεύεται η αυτόκλητη χορήγηση πιστώσεων με τη μορφή συμβάσεων εκτός εμπορικού καταστήματος, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 8 της οδηγίας 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹. Η απαγόρευση της αυτόκλητης χορήγησης πιστώσεων δεν θα πρέπει να εμποδίζει τους πιστωτικούς φορείς και τους μεσίτες πιστώσεων να διαφημίζουν ή να προσφέρουν πιστώσεις στο πλαίσιο εμπορικής σχέσης σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο για την προστασία των καταναλωτών και με τα εθνικά μέτρα που συνάδουν με το ενωσιακό δίκαιο, συμπεριλαμβανομένης της διαφήμισης και της προσφοράς πιστώσεων στο σημείο πώλησης για τη χρηματοδότηση της αγοράς αγαθού ή υπηρεσίας.
- (52) Τα κράτη μέλη δύνανται να παρέχουν στους καταναλωτές τη δυνατότητα να προσφεύγουν σε αναλογικά και αποτελεσματικά μέσα προστασίας κατά πιστωτικών φορέων ή μεσιτών πιστώσεων σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με την παρούσα οδηγία σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο. Τα εν λόγω μέσα προστασίας μπορούν να συνεπάγονται αποζημίωση και μείωση του συνολικού κόστους της πίστωσης για τον καταναλωτή ή καταγγελία της σύμβασης πίστωσης.

¹ Οδηγία 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών, την τροποποίηση της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 1999/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση της οδηγίας 85/577/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 97/7/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 304 της 22.11.2011, σ. 64).

- (53) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την προαγωγή υπεύθυνων πρακτικών σε όλες τις φάσεις της πιστωτικής σχέσης, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της πιστωτικής αγοράς τους. Θα πρέπει να είναι δυνατό τα μέτρα αυτά να περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, την ενημέρωση και την εκπαίδευση των καταναλωτών, συμπεριλαμβανομένων προειδοποιήσεων για τους κινδύνους που σχετίζονται με την αθέτηση υποχρεώσεων πληρωμής και την υπερχρέωση. Ιδίως, στην αναπτυσσόμενη πιστωτική αγορά είναι σημαντικό οι πιστωτικοί φορείς να μην προβαίνουν σε ανεύθυνο δανεισμό ή σε χορήγηση πιστώσεων χωρίς προηγούμενη αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διενεργούν την αναγκαία εποπτεία ώστε να αποφεύγονται τέτοιες συμπεριφορές των πιστωτικών φορέων και θα πρέπει να καθορίζουν τα αναγκαία μέσα για την επιβολή κυρώσεων στην περίπτωση τέτοιων συμπεριφορών. Με την επιφύλαξη των διατάξεων σχετικά με τον πιστωτικό κίνδυνο της οδηγίας 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹, οι πιστωτικοί φορείς θα πρέπει να φέρουν την ευθύνη ελέγχου της πιστοληπτικής ικανότητας ατομικά του καταναλωτή. Για τον σκοπό αυτό, θα πρέπει να επιτρέπεται στους πιστωτικούς φορείς να χρησιμοποιούν όχι μόνο τις πληροφορίες που παρέχει ο καταναλωτής κατά την προετοιμασία της εκάστοτε σύμβασης πίστωσης, αλλά και εκείνες που έχει παράσχει κατά τη διάρκεια μακροχρόνιας εμπορικής σχέσης. Οι καταναλωτές θα πρέπει επίσης να ενεργούν με σύνεση και να τηρούν τις συμβατικές υποχρεώσεις τους.

¹ Οδηγία 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με την πρόσβαση στη δραστηριότητα πιστωτικών ιδρυμάτων και την προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων, για την τροποποίηση της οδηγίας 2002/87/ΕΚ και για την κατάργηση των οδηγιών 2006/48/ΕΚ και 2006/49/ΕΚ (ΕΕ L 176 της 27.6.2013, σ. 338).

- (54) Πριν από τη σύναψη σύμβασης πίστωσης, είναι ουσιώδους σημασίας να αξιολογείται και να επαληθεύεται η ικανότητα και η διάθεση του καταναλωτή να εξοφλήσει την πίστωση. Η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας θα πρέπει να είναι αναλογική και να πραγματοποιείται προς το συμφέρον του καταναλωτή, ώστε να αποτρέπονται οι ανεύθυνες πρακτικές δανεισμού και η υπερχρέωση, και θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όλοι οι αναγκαίοι και σχετικοί παράγοντες που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την ικανότητα του καταναλωτή να εξοφλήσει την πίστωση. Το χρονοδιάγραμμα εξόφλησης θα πρέπει να είναι προσαρμοσμένο στις ειδικές ανάγκες και στην ικανότητα εξόφλησης του καταναλωτή. Στις περιπτώσεις που η αίτηση για τη χορήγηση πίστωσης υποβάλλεται από κοινού από περισσότερους του ενός καταναλωτές, η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας μπορεί να διενεργείται με βάση την κοινή ικανότητα εξόφλησης. Η θετική αξιολόγηση δεν θα πρέπει να θίγει τη συμβατική ελευθερία του πιστωτικού φορέα όσον αφορά τη χορήγηση πίστωσης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να εκδίδουν πρόσθετες οδηγίες σχετικά με πρόσθετα κριτήρια και πρόσθετες μεθόδους για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας καταναλωτή, για παράδειγμα με τον καθορισμό ορίων για την αναλογία δανείου-αξίας ή την αναλογία δανείου-εισοδήματος.

- (55) Η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας θα πρέπει να βασίζεται σε πληροφορίες για τη χρηματοπιστωτική και οικονομική κατάσταση. Οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει να είναι αναγκαίες και αναλογικές προς τη φύση, τη διάρκεια, την αξία και τους κινδύνους της πίστωσης για τον καταναλωτή, σύμφωνα με την αρχή της ελαχιστοποίησης των δεδομένων που προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679, και θα πρέπει να είναι συναφείς, πλήρεις και ακριβείς. Οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει να περιλαμβάνουν τουλάχιστον το εισόδημα και τα έξοδα του καταναλωτή, συμπεριλαμβανομένης της δέουσας συνεκτίμησης των τρεχουσών υποχρεώσεων του καταναλωτή, μεταξύ άλλων των εξόδων διαβίωσης του καταναλωτή και του νοικοκυριού του καταναλωτή καθώς και τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του καταναλωτή. Οι πληροφορίες αυτές δεν θα πρέπει να περιλαμβάνουν τις ειδικές κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, όπως τα δεδομένα υγείας, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων για τον καρκίνο, ούτε τις πληροφορίες που λαμβάνονται από ιστοτόπους κοινωνικής δικτύωσης. Οι κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών της 29ης Μαΐου 2020 σχετικά με τη χορήγηση και την παρακολούθηση δανείων παρέχουν κατευθύνσεις σχετικά με τις κατηγορίες δεδομένων που μπορούν να χρησιμοποιούνται για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για σκοπούς αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας, στις οποίες περιλαμβάνονται τα αποδεικτικά εισοδημάτων ή άλλων πηγών εξόφλησης και οι πληροφορίες σχετικά με χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού ή σχετικά με άλλες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις. Οι καταναλωτές θα πρέπει να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τη χρηματοοικονομική και οικονομική τους κατάσταση, προκειμένου να διευκολύνεται η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας. Η πίστωση θα πρέπει να καθίσταται διαθέσιμη στον καταναλωτή μόνο όταν το αποτέλεσμα της αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας δείχνει ότι οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση πίστωσης είναι πιθανόν να τηρηθούν με τον τρόπο που προβλέπεται από την εν λόγω σύμβαση. Κατά την αξιολόγηση της ικανότητας του καταναλωτή να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του βάσει της σύμβασης πίστωσης, ο πιστωτικός φορέας θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη σχετικούς παράγοντες και ειδικές περιστάσεις, για παράδειγμα, μεταξύ άλλων, στην περίπτωση πιστώσεων που χορηγούνται σύμφωνα με την παρούσα οδηγία για τη χρηματοδότηση σπουδών ή για την κάλυψη έκτακτων δαπανών υγειονομικής περίθαλψης, την ύπαρξη επαρκών αποδεικτικών στοιχείων ότι οι εν λόγω πιστώσεις θα αποφέρουν μελλοντικά εισοδήματα στον καταναλωτή, ή την ύπαρξη εξασφαλίσεων ή άλλων μορφών εγγυήσεων που θα μπορούσε να παράσχει ο καταναλωτής για να εξασφαλίσει το δάνειο.

- (56) Η πρόταση κανονισμού της Επιτροπής για τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη (πράξη για την τεχνητή νοημοσύνη) ορίζει ότι τα συστήματα ΤΝ που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση ή τη βαθμολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας φυσικών προσώπων θα πρέπει να ταξινομηθούν ως συστήματα ΤΝ υψηλού κινδύνου, καθώς καθορίζουν την πρόσβαση των εν λόγω προσώπων σε χρηματοοικονομικούς πόρους ή βασικές υπηρεσίες όπως η στέγαση, η ηλεκτρική ενέργεια και οι τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες. Λόγω αυτών των σοβαρών διακυβευμάτων, όποτε η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας περιλαμβάνει αυτοματοποιημένη επεξεργασία, ο καταναλωτής θα πρέπει να έχει το δικαίωμα να εξασφαλίσει ανθρώπινη παρέμβαση εκ μέρους του πιστωτικού φορέα. Με την επιφύλαξη του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, ο καταναλωτής θα πρέπει να έχει το δικαίωμα να λάβει ουσιαστική και κατανοητή εξήγηση της πραγματοποιηθείσας αξιολόγησης και της λειτουργίας της αυτοματοποιημένης επεξεργασίας που χρησιμοποιήθηκε, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των κύριων μεταβλητών, της λογικής και των κινδύνων της, καθώς και το δικαίωμα να εκφράσει την άποψή του και να ζητήσει την επανεξέταση της αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας και την επανεξέταση της απόφασης σχετικά με τη χορήγηση πίστωσης. Ο καταναλωτής θα πρέπει να έχει το δικαίωμα να ενημερώνεται για τα δικαιώματά αυτά αφού λάβει κατά τον δέοντα τρόπο πληροφορίες σχετικά με την ακολουθητέα διαδικασία. Η δυνατότητα να ζητηθεί επανεξέταση της αρχικής αξιολόγησης και της απόφασης δεν συνεπάγεται κατ' ανάγκη τη χορήγηση πίστωσης στον καταναλωτή.

- (57) Για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας του καταναλωτή, ο πιστωτικός φορέας θα πρέπει επίσης να διενεργεί έρευνα σε βάσεις πιστωτικών δεδομένων. Οι νομικές και πραγματικές συνθήκες ενδέχεται να απαιτούν οι εν λόγω έρευνες να διαφέρουν σε εμβέλεια. Για να μη δημιουργούνται στρεβλώσεις του ανταγωνισμού μεταξύ των πιστωτικών φορέων, όσοι εποπτεύονται και συμμορφώνονται πλήρως με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 θα πρέπει να έχουν πρόσβαση στις ιδιωτικές ή δημόσιες βάσεις πιστωτικών δεδομένων που αφορούν καταναλωτές σε κράτος μέλος στο οποίο δεν είναι εγκατεστημένοι, υπό όρους που δεν εισάγουν διακρίσεις έναντι των πιστωτικών φορέων που είναι εγκατεστημένοι στο εν λόγω κράτος μέλος. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διευκολύνουν τη διασυνοριακή πρόσβαση σε ιδιωτικές ή δημόσιες βάσεις δεδομένων, σε συμμόρφωση με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679. Για να ενισχυθεί η αμοιβαιότητα, οι βάσεις πιστωτικών δεδομένων θα πρέπει τουλάχιστον να περιέχουν πληροφορίες σχετικά με τις υπερήμερες οφειλές των καταναλωτών όσον αφορά την εξόφληση της πίστωσης, το είδος της πίστωσης και την ταυτότητα του πιστωτικού φορέα, σύμφωνα με το ενωσιακό και το εθνικό δίκαιο. Οι πιστωτικοί φορείς και οι μεσίτες πιστώσεων δεν θα πρέπει να επεξεργάζονται ειδικές κατηγορίες δεδομένων, όπως δεδομένα υγείας, που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, ούτε πληροφορίες που λαμβάνονται από ιστοτόπους κοινωνικής δικτύωσης, δεδομένου ότι ούτε οι εν λόγω κατηγορίες δεδομένων ούτε οι εν λόγω πληροφορίες θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για τον σκοπό της αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των καταναλωτών. Οι πάροχοι βάσεων πιστωτικών δεδομένων θα πρέπει να εφαρμόζουν διαδικασίες που διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες που περιέχονται στις βάσεις δεδομένων τους είναι επικαιροποιημένες και ακριβείς. Όταν αίτηση πίστωσης απορρίπτεται βάσει έρευνας σε βάση δεδομένων, οι πιστωτικοί φορείς θα πρέπει να ενημερώνουν τους καταναλωτές χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και δωρεάν για το αποτέλεσμα της εν λόγω έρευνας και τα στοιχεία της συγκεκριμένης βάσης δεδομένων, καθώς και για τις κατηγορίες δεδομένων που ελήφθησαν υπόψη. Επιπλέον, για να εξασφαλιστεί η γνώση των καταναλωτών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι καταναλωτές ενημερώνονται για την καταχώριση σε βάση δεδομένων ενδεχόμενων υπερήμερων οφειλών για την εξόφληση της πίστωσης, εγκαίρως και εντός 30 ημερών από την καταχώριση, για παράδειγμα με την αποστολή στους καταναλωτές προειδοποίησης μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για να μουν στη βάση δεδομένων και να δουν τις πληροφορίες που τους αφορούν σχετικά με τις υπερήμερες οφειλές για την εξόφληση της πίστωσης.

- (58) Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να ρυθμίζει ζητήματα ενοχικού δικαίου που σχετίζονται με το κύρος των συμβάσεων πίστωσης. Κατά συνέπεια, στον τομέα αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να διατηρούν ή να θεσπίζουν εθνικές διατάξεις σύμφωνες με το ενωσιακό δίκαιο. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να ρυθμίζουν το νομικό καθεστώς που διέπει την προσφορά για τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης, ιδίως ως προς το πότε πρέπει να γίνεται η προσφορά και την περίοδο για την οποία η προσφορά δεσμεύει τον πιστωτικό φορέα. Αν η εν λόγω προσφορά γίνεται ταυτόχρονα με την παροχή των προσυμβατικών πληροφοριών που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία, η προσφορά, όπως και η παροχή κάθε πρόσθετης πληροφορίας που επιθυμεί να παράσχει στον καταναλωτή ο πιστωτικός φορέας, θα πρέπει να γίνονται σε χωριστό έγγραφο. Το εν λόγω χωριστό έγγραφο μπορεί να επισυνάπτεται στο έντυπο τυποποιημένων ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης.
- (59) Η σύμβαση πίστωσης θα πρέπει να περιέχει όλες τις αναγκαίες πληροφορίες με σαφή και ευσύνοπτο τρόπο, ώστε να μπορεί ο καταναλωτής να γνωρίζει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του βάσει της εν λόγω σύμβασης.

- (60) Με την επιφύλαξη της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ και των προσυμβατικών υποχρεώσεων βάσει της παρούσας οδηγίας, και με σκοπό την εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών, θα πρέπει να παρουσιάζονται στον καταναλωτή, έγκαιρα και πριν από οποιαδήποτε τροποποίηση των όρων και των προϋποθέσεων της σύμβασης πίστωσης, η περιγραφή των προτεινόμενων τροποποιήσεων και, κατά περίπτωση, η ανάγκη συγκατάθεσης του καταναλωτή ή εξήγηση των τροποποιήσεων που επήλθαν δυνάμει νόμου· το χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή των εν λόγω τροποποιήσεων· και τα μέσα προσφυγής που έχει στη διάθεσή του ο καταναλωτής, καθώς και η προθεσμία εντός της οποίας ο καταναλωτής μπορεί να υποβάλει προσφυγή και το όνομα και η διεύθυνση της αρμόδιας αρχής στην οποία μπορεί να υποβληθεί η προσφυγή. Η τροποποίηση σύμβασης πίστωσης δεν θα πρέπει να θίγει κανένα δικαίωμα του καταναλωτή, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων ενημέρωσης δυνάμει της παρούσας οδηγίας. Αυτό θα πρέπει να μη θίγει το δίκαιο της Ένωσης ή τις εθνικές διατάξεις σχετικά με το παραδεκτό, τους όρους και το κύρος των τροποποιήσεων των συμβάσεων.

- (61) Προκειμένου να διασφαλίζεται πλήρης διαφάνεια, θα πρέπει να παρέχονται στον καταναλωτή πληροφορίες για το χρεωστικό επιτόκιο τόσο πριν από τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης όσο και κατά τη σύναψή της. Κατά τη διάρκεια της συμβατικής σχέσης, ο καταναλωτής θα πρέπει επιπλέον να ενημερώνεται για τις μεταβολές του κυμαινόμενου χρεωστικού επιτοκίου και για τις συνακόλουθες μεταβολές των καταβολών. Αυτό δεν θίγει τις διατάξεις του εθνικού δικαίου οι οποίες δεν αφορούν την ενημέρωση του καταναλωτή και οι οποίες θέτουν όρους για την πραγματοποίηση των μεταβολών ή καθορίζουν τις συνέπειες των μεταβολών, πλην των μεταβολών που αφορούν τις καταβολές, στα χρεωστικά επιτόκια και τους λοιπούς οικονομικούς όρους που διέπουν την πίστωση, για παράδειγμα τους κανόνες που ορίζουν ότι ο πιστωτής μπορεί να μεταβάλει το χρεωστικό επιτόκιο μόνο αν συντρέχει βάσιμος λόγος για τη μεταβολή αυτή ή ότι ο καταναλωτής μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση πίστωσης σε περίπτωση μεταβολής του χρεωστικού επιτοκίου ή άλλου ειδικού οικονομικού όρου που αφορά την πίστωση.
- (62) Η δυνατότητα υπερανάληψης και η υπέρβαση είναι όλο και περισσότερο συνήθεις μορφές καταναλωτικής πίστης. Επομένως, υπάρχει ανάγκη κανονιστικής ρύθμισης των εν λόγω χρηματοοικονομικών προϊόντων, προκειμένου να αυξηθεί το επίπεδο της προστασίας των καταναλωτών και να αποφεύγεται η υπερχρέωση. Υπάρχει κίνδυνος οι καταναλωτές να μην είναι σε θέση να πληρώσουν εάν οι πιστωτές αποφασίσουν να ζητήσουν άμεσες επιστροφές. Συνεπώς, θα πρέπει στην παρούσα οδηγία να οριστούν τα δικαιώματα των καταναλωτών σε σχέση με τη δυνατότητα υπερανάληψης και την υπέρβαση.

- (63) Σε περίπτωση σημαντικής υπέρβασης η οποία διαρκεί περισσότερο από έναν μήνα, ο πιστωτικός φορέας θα πρέπει να παρέχει στον καταναλωτή χωρίς καθυστέρηση πληροφορίες σχετικά με την υπέρβαση, συμπεριλαμβανομένων του σχετικού ποσού, του χρεωστικού επιτοκίου και ενδεχόμενων εφαρμοζόμενων κυρώσεων, επιβαρύνσεων ή τόκων υπερημερίας. Σε περίπτωση τακτικών υπερβάσεων, ο πιστωτικός φορέας θα πρέπει να προσφέρει στον καταναλωτή συμβουλευτικές υπηρεσίες, όταν είναι διαθέσιμες, για να βοηθήσει τον καταναλωτή να εντοπίσει λιγότερο δαπανηρές εναλλακτικές λύσεις και να ανακατευθύνει τον καταναλωτή προς συμβουλευτικές υπηρεσίες για χρέη.
- (64) Οι καταναλωτές θα πρέπει να έχουν δικαίωμα υπαναχώρησης χωρίς κυρώσεις και χωρίς υποχρέωση αιτιολόγησης. Ωστόσο, προκειμένου να ενισχυθεί η ασφάλεια δικαίου, η προθεσμία υπαναχώρησης θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να λήγει 12 μήνες και 14 ημέρες μετά τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης, εάν ο καταναλωτής δεν έχει παραλάβει τους όρους και τις προϋποθέσεις της σύμβασης και τις πληροφορίες σύμφωνα με την παρούσα οδηγία. Η προθεσμία υπαναχώρησης δεν θα πρέπει να λήγει εάν ο καταναλωτής δεν έχει ενημερωθεί σχετικά με το δικαίωμά του για υπαναχώρηση.
- (65) Όταν καταναλωτής υπαναχωρεί από σύμβαση πίστωσης σε σύνδεση με την οποία ο καταναλωτής έχει παραλάβει αγαθά, ιδίως από αγορά με δόσεις ή από σύμβαση μίσθωσης ή χρηματοδοτικής μίσθωσης που προβλέπει υποχρέωση αγοράς, η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να θίγει οποιαδήποτε ρύθμιση από τα κράτη μέλη των ζητημάτων που αφορούν την επιστροφή των αγαθών ή συναφών ζητημάτων.

- (66) Σε ορισμένες περιπτώσεις, το εθνικό δίκαιο προβλέπει ήδη ότι κεφάλαια δεν μπορούν να διατίθενται στους καταναλωτές πριν από την παρέλευση συγκεκριμένης προθεσμίας. Στις περιπτώσεις αυτές, οι καταναλωτές μπορεί να επιθυμούν να εξασφαλίσουν την προηγούμενη παραλαβή των αγορασθέντων αγαθών ή υπηρεσιών. Επομένως, στις περιπτώσεις συνδεδεμένων συμβάσεων πίστωσης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να προβλέπουν κατ' εξαίρεση, ότι, εάν οι καταναλωτές ρητώς επιθυμούν την προηγούμενη παραλαβή των αγαθών ή υπηρεσιών που έχουν αγοραστεί, η προθεσμία για την άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης θα μπορεί να μειώνεται ούτως ώστε να συμπίπτει με την προθεσμία πριν από την παρέλευση της οποίας δεν μπορούν να διατεθούν κεφάλαια.
- (67) Στην περίπτωση των συνδεδεμένων συμβάσεων πίστωσης, υπάρχει σχέση αλληλεξάρτησης μεταξύ της αγοράς των αγαθών ή των υπηρεσιών και της σύμβασης πίστωσης που συνάπτεται γι' αυτόν τον σκοπό. Επομένως, όταν ο καταναλωτής ασκεί το δικαίωμα υπαναχώρησης από τη σύμβαση αγοράς, βάσει του ενωσιακού δικαίου, δεν θα πρέπει πλέον να δεσμεύεται από τη συνδεδεμένη σύμβαση πίστωσης. Αυτό δεν θα πρέπει να θίγει το εθνικό δίκαιο που ισχύει για τις συνδεδεμένες συμβάσεις πίστωσης στις περιπτώσεις που έχει καταστεί άκυρη σύμβαση αγοράς ή στις περιπτώσεις στις οποίες ο καταναλωτής έχει ασκήσει το δικαίωμα υπαναχώρησης βάσει του εθνικού δικαίου. Δεν θα πρέπει επίσης να θίγει τα δικαιώματα των καταναλωτών που παρέχονται δυνάμει εθνικού δικαίου σύμφωνα με το οποίο δεν επιτρέπεται η ανάληψη δέσμευσης μεταξύ του καταναλωτή και του προμηθευτή αγαθών ή του παρόχου υπηρεσιών ούτε η καταβολή χρηματικών ποσών μεταξύ των προσώπων αυτών, ενόσω ο καταναλωτής δεν έχει υπογράψει τη σύμβαση πίστωσης για να χρηματοδοτηθεί η αγορά των αγαθών ή των υπηρεσιών.

- (68) Τα συμβαλλόμενα μέρη θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να καταγγείλουν σύμβαση πίστωσης αόριστης διάρκειας. Επιπλέον, όταν αυτό έχει συμφωνηθεί στη σύμβαση πίστωσης, ο πιστωτικός φορέας θα πρέπει να έχει το δικαίωμα να αναστείλει, για αντικειμενικά δικαιολογημένους λόγους, το δικαίωμα του καταναλωτή να προβαίνει σε αναλήψεις βάσει σύμβασης πίστωσης αόριστης διάρκειας. Στους λόγους αυτού του είδους μπορούν να περιλαμβάνονται, για παράδειγμα, η ύπαρξη υπόνοιας μη εξουσιοδοτημένης ή δόλιας χρήσης της πίστωσης ή η ύπαρξη σημαντικά αυξημένου κινδύνου αδυναμίας του καταναλωτή να εξοφλήσει την πίστωση. Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να θίγει το εθνικό ενοχικό δίκαιο το οποίο ρυθμίζει τα δικαιώματα των συμβαλλόμενων μερών να καταγγείλουν τη σύμβαση πίστωσης λόγω αθέτησης όρων της σύμβασης.
- (69) Υπό ορισμένες προϋποθέσεις, ο καταναλωτής θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να στρέφεται με μέσα προστασίας κατά του πιστωτικού φορέα σε περίπτωση προβλημάτων σχετικά με τη σύμβαση αγοράς. Ωστόσο, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ορίζουν σε ποιον βαθμό και υπό ποιες συνθήκες ο καταναλωτής οφείλει να στραφεί με αυτά τα μέσα προστασίας κατά του προμηθευτή αγαθών ή του παρόχου υπηρεσιών, ιδίως μέσω της άσκησης αγωγής κατά του προμηθευτή αγαθών ή του παρόχου υπηρεσιών, πριν να είναι σε θέση να στραφεί κατά του πιστωτικού φορέα. Οι καταναλωτές δεν θα πρέπει να αποστερούνται τα δικαιώματα που τους παρέχουν εθνικές διατάξεις που προβλέπουν από κοινού και εις ολόκληρον ευθύνη του προμηθευτή αγαθών ή του παρόχου υπηρεσιών και του πιστωτικού φορέα.

- (70) Ο καταναλωτής θα πρέπει να έχει το δικαίωμα να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του πριν από την προβλεπόμενη στη σύμβαση πίστωσης ημερομηνία. Όπως έχει ερμηνευθεί από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην απόφαση Lexitor¹, το δικαίωμα του καταναλωτή σε μείωση του συνολικού κόστους της πίστωσης σε περίπτωση πρόωρης εξόφλησής της περιλαμβάνει όλα τα έξοδα των οποίων η καταβολή επιβλήθηκε στον καταναλωτή. Η μείωση του συνολικού κόστους της πίστωσης για τον καταναλωτή θα πρέπει να είναι αναλογική προς την εναπομένουσα διάρκεια της σύμβασης πίστωσης και θα πρέπει επίσης να συμπεριλαμβάνει τα έξοδα που δεν εξαρτώνται από τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων που έχουν απαντηθεί πλήρως κατά τον χρόνο χορήγησης της πίστωσης. Ωστόσο, οι φόροι και τα τέλη που επιβάλλονται από τρίτους και καταβάλλονται απευθείας σε αυτούς και που δεν εξαρτώνται από τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης δεν θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό της μείωσης, δεδομένου ότι τα έξοδα αυτά δεν επιβάλλονται από τον πιστωτικό φορέα και, ως εκ τούτου, δεν μπορούν να τροποποιηθούν μονομερώς από τον πιστωτικό φορέα. Ωστόσο, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό της μείωσης τα τέλη που χρεώνει ο πιστωτικός φορέας προς όφελος τρίτου. Σε περίπτωση πρόωρης εξόφλησης, ο πιστωτικός φορέας θα πρέπει να δικαιούται εύλογη και αντικειμενικά δικαιολογημένη αποζημίωση για τα έξοδα που συνδέονται άμεσα με την πρόωρη εξόφληση, λαμβανομένων επίσης υπόψη των ποσών τα οποία, ενδεχομένως, εξοικονόμησε ο πιστωτικός φορέας. Ωστόσο, για τον καθορισμό της μεθόδου υπολογισμού της αποζημίωσης, είναι σημαντικό να τηρούνται ορισμένες αρχές. Ο υπολογισμός της αποζημίωσης του πιστωτικού φορέα θα πρέπει να είναι διαφανής και κατανοητός για τους καταναλωτές ήδη από το προσυμβατικό στάδιο, οπωσδήποτε δε κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης της σύμβασης πίστωσης. Πέραν αυτού, η μέθοδος υπολογισμού θα πρέπει να εφαρμόζεται με ευκολία από τους πιστωτικούς φορείς και να διευκολύνεται ο εποπτικός έλεγχος της αποζημίωσης από τις αρμόδιες αρχές. Ως εκ τούτου, και δεδομένου ότι η καταναλωτική πίστη, λόγω της διάρκειας και του μεγέθους της, δεν χρηματοδοτείται μέσω μηχανισμών μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης, το ανώτατο όριο της αποζημίωσης θα πρέπει να καθορίζεται ως πάγιο ποσοστό. Η προσέγγιση αυτή αντικατοπτρίζει την ιδιαίτερη φύση της καταναλωτικής πίστης και δεν θα πρέπει να προδικάζει την προσέγγιση για άλλα προϊόντα τα οποία χρηματοδοτούνται από μηχανισμούς μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης, όπως τα ενυπόθηκα δάνεια σταθερού επιτοκίου.

¹ Απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 11ης Σεπτεμβρίου 2019, Lexitor, C-383/18, ECLI:EU:C:2019:702.

- (71) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να ορίζουν ότι ο πιστωτικός φορέας μπορεί να αξιώσει αποζημίωση λόγω πρόωρης εξόφλησης μόνο υπό τον όρο ότι το ποσό που αποπληρώθηκε εντός περιόδου δώδεκα μηνών υπερβαίνει ορισμένο όριο το οποίο καθορίζουν τα κράτη μέλη. Κατά τον καθορισμό αυτού του ορίου, το οποίο δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τις 10 000 EUR, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη το μέσο ποσό των καταναλωτικών πιστώσεων στην αγορά τους.
- (72) Προκειμένου να προωθηθούν η εδραίωση και η λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και να διασφαλιστεί υψηλός βαθμός προστασίας των καταναλωτών σε ολόκληρη την Ένωση, είναι αναγκαίο να εξασφαλιστεί η συγκρισιμότητα των πληροφοριών σχετικά με τα συνολικά ετήσια πραγματικά επιτόκια σε ολόκληρη την Ένωση.
- (73) Σε ορισμένα κράτη μέλη αποτελεί συνήθη πρακτική ο καθορισμός ανώτατων ορίων για τα χρεωστικά επιτόκια, τα συνολικά ετήσια πραγματικά επιτόκια ή το συνολικό κόστος της πίστωσης για τον καταναλωτή. Το εν λόγω σύστημα καθορισμού ανώτατων ορίων έχει αποδειχθεί επωφελές για την προστασία των καταναλωτών από υπερβολικά υψηλά χρεωστικά επιτόκια, συνολικά ετήσια πραγματικά επιτόκια ή συνολικό κόστος της πίστωσης για τον καταναλωτή. Εν προκειμένω, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να διατηρήσουν το ισχύον νομικό καθεστώς τους. Στην προσπάθεια να αυξηθεί η προστασία των καταναλωτών χωρίς την επιβολή περιττών περιορισμών στα κράτη μέλη, θα πρέπει να υπάρχουν κατάλληλα μέτρα, όπως ανώτατα όρια ή όρια τοκογλυφικών επιτοκίων, ώστε να αποτρέπεται αποτελεσματικά η κατάχρηση και να διασφαλίζεται ότι οι καταναλωτές δεν χρεώνονται με υπερβολικά υψηλά χρεωστικά επιτόκια, συνολικά ετήσια πραγματικά επιτόκια ή συνολικό κόστος της πίστωσης για τον καταναλωτή.

- (74) Για να διασφαλίζεται η διαφάνεια, η Επιτροπή θα πρέπει να δημοσιοποιεί τα εν λόγω μέτρα που θεσπίζουν τα κράτη μέλη, σε ευσύνοπτη και σαφή μορφή.
- (75) Υπάρχουν σημαντικές διαφορές στις νομοθεσίες των επιμέρους κρατών μελών που διέπουν την επαγγελματική δεοντολογία κατά τη σύναψη συμβάσεων πίστωσης. Ενώ αναγνωρίζεται η ποικιλομορφία στις κατηγορίες των παραγόντων της αγοράς που ασχολούνται με τη μεσιτεία πιστώσεων, ορισμένα πρότυπα σε επίπεδο Ένωσης είναι απαραίτητα ώστε να διασφαλίζεται υψηλό επίπεδο επαγγελματισμού και υπηρεσιών.
- (76) Το εφαρμοστέο ενωσιακό πλαίσιο θα πρέπει να δημιουργεί στους καταναλωτές την εμπιστοσύνη ότι οι πιστωτικοί φορείς και οι μεσίτες πιστώσεων λαμβάνουν υπόψη τα συμφέροντα του καταναλωτή, μεταξύ άλλων την πιθανή ευάλωτη κατάστασή του και τις δυσκολίες κατανόησης του προϊόντος, με βάση τις πληροφορίες που διαθέτει ο πιστωτικός φορέας ή ο μεσίτης πιστώσεων κατά τον εύθετο χρόνο και με βάση εύλογες παραδοχές όσον αφορά τους κινδύνους ως προς την εξέλιξη της κατάστασης του καταναλωτή κατά τη διάρκεια της προτεινόμενης σύμβασης πίστωσης. Βασική πτυχή της διασφάλισης της εμπιστοσύνης των καταναλωτών είναι η απαίτηση να εξασφαλίζεται υψηλός βαθμός δικαιοσύνης, εντιμότητας και επαγγελματισμού στον κλάδο, η οποία επίσης περιλαμβάνει και υπεύθυνη συμπεριφορά ώστε να αποφεύγονται πρακτικές που έχουν αρνητικές επιπτώσεις στους καταναλωτές, και κατάλληλη διαχείριση των συγκρούσεων συμφερόντων, συμπεριλαμβανομένων όσων απορρέουν από τις αμοιβές, καθώς και η απαίτηση να παρέχονται συμβουλές προς το συμφέρον του καταναλωτή.

(77) Είναι σκόπιμο να εξασφαλίζεται ότι το σχετικό προσωπικό των πιστωτικών φορέων και των μεσιτών πιστώσεων διαθέτει κατάλληλο επίπεδο γνώσεων και επάρκειας ώστε να επιτυγχάνεται υψηλό επίπεδο επαγγελματισμού. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να επιβάλλεται η υποχρέωση στους πιστωτικούς φορείς και τους μεσίτες πιστώσεων να αποδεικνύουν τις σχετικές γνώσεις και την επάρκεια στο επίπεδο της εταιρείας, με βάση τις ελάχιστες απαιτήσεις γνώσεων και επάρκειας. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι ελεύθερα να θεσπίζουν ή να διατηρούν αυτές τις απαιτήσεις για μεμονωμένα φυσικά πρόσωπα και να προσαρμόζουν τις ελάχιστες απαιτήσεις γνώσεων και επάρκειας στα διάφορα είδη πιστωτικών φορέων και μεσιτών πιστώσεων, ιδίως όταν ενεργούν στο πλαίσιο συμπληρωματικής δραστηριότητας. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, στο προσωπικό που απασχολείται άμεσα σε δραστηριότητες οι οποίες διέπονται από την παρούσα οδηγία θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται τόσο το προσωπικό πωλήσεων όσο και το διοικητικό προσωπικό, περιλαμβανομένων των στελεχών διοίκησης, και, κατά περίπτωση, τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου πιστωτικών φορέων ή μεσιτών πιστώσεων ή αμφότερων, που εκπληρώνουν σημαντικό ρόλο στη διαδικασία της σύμβασης πίστωσης. Τα πρόσωπα που εκτελούν καθήκοντα υποστήριξης τα οποία δεν σχετίζονται με τη διαδικασία της σύμβασης πίστωσης, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού των τμημάτων ανθρώπινων πόρων και τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών, δεν θα πρέπει να θεωρούνται μέλη του προσωπικού στο πλαίσιο της παρούσας οδηγίας. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν μέτρα για την προώθηση της ενημέρωσης των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων που είναι πιστωτικοί φορείς ή μεσίτες πιστώσεων σχετικά με τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας και για τη διευκόλυνση της συμμόρφωσής τους, όπως ενημερωτικές εκστρατείες, οδηγίες χρήστη και προγράμματα κατάρτισης των εργαζομένων.

- (78) Προκειμένου να αυξηθεί η ικανότητα των καταναλωτών να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις σχετικά με τον υπεύθυνο δανεισμό και την υπεύθυνη διαχείριση χρέους, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εκπονούν και να προωθούν μέτρα που να στηρίζουν την εκπαίδευση των καταναλωτών όσον αφορά τον υπεύθυνο δανεισμό και την υπεύθυνη διαχείριση χρέους, ιδίως σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές, καθώς και όσον αφορά τη γενική διαχείριση προϋπολογισμού. Η υποχρέωση αυτή θα μπορούσε να τηρείται λαμβανομένου υπόψη του πλαισίου χρηματοοικονομικών ικανοτήτων που έχει αναπτύξει η Ένωση από κοινού με τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να παρέχεται καθοδήγηση στους καταναλωτές που συνάπτουν σύμβαση καταναλωτικής πίστης για πρώτη φορά, και ιδίως μέσω ψηφιακών εργαλείων. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή θα πρέπει να προσδιορίσει παραδείγματα βέλτιστων πρακτικών ώστε να διευκολυνθεί η περαιτέρω ανάπτυξη μέτρων για την ενίσχυση των χρηματοοικονομικών γνώσεων των καταναλωτών. Η Επιτροπή μπορεί να δημοσιεύει τέτοια παραδείγματα βέλτιστων πρακτικών σε συντονισμό με παρόμοιες εκθέσεις που καταρτίζονται σε σχέση με άλλες νομοθετικές πράξεις της ΕΕ. Κατά την εκπόνηση και την προώθηση των μέτρων αυτών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διαβουλεύονται με τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των οργανώσεων καταναλωτών. Η υποχρέωση αυτή δεν θα πρέπει να εμποδίζει τα κράτη μέλη να παρέχουν πρόσθετη χρηματοοικονομική εκπαίδευση.

- (79) Δεδομένων των σημαντικών συνεπειών που έχουν οι διαδικασίες αναγκαστικής εκτέλεσης για τους πιστωτικούς φορείς και τους καταναλωτές και ενδεχομένως για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, είναι αναγκαίο οι πιστωτικοί φορείς να αντιμετωπίζουν προορατικά τους αναδυόμενους πιστωτικούς κινδύνους σε αρχικό στάδιο και να διαθέτουν διατάξεις που είναι απαραίτητες για να διασφαλίζουν ότι εφαρμόζουν, όταν ενδείκνυται, εύλογα μέτρα ρύθμισης πριν από την κίνηση διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης. Όταν ο πιστωτικός φορέας αποφασίζει αν ενδείκνυται η εφαρμογή μέτρων ρύθμισης ή αν δικαιολογείται να τα προτείνει κατ' επανάληψη, θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη, μεταξύ άλλων στοιχείων, τις ατομικές συνθήκες του καταναλωτή, όπως τα συμφέροντα και τα δικαιώματα του καταναλωτή, την ικανότητά του να εξοφλήσει την πίστωση και τις εύλογες ανάγκες του για έξοδα διαβίωσης, και ο πιστωτικός φορέας θα πρέπει να περιορίζει το κόστος για τον καταναλωτή σε περίπτωση αθέτησης. Ειδικότερα, όταν ο καταναλωτής δεν ανταποκρίνεται στην προσφορά του πιστωτικού φορέα εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, ο πιστωτικός φορέας δεν θα πρέπει να υποχρεούται να προτείνει μέτρα ρύθμισης κατ' επανάληψη. Τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να εμποδίζουν τα μέρη σύμβασης πίστωσης να συμφωνήσουν ρητώς ότι η μεταβίβαση στον πιστωτικό φορέα των αγαθών που καλύπτονται από συνδεδεμένη σύμβαση πίστωσης ή των εσόδων από την πώληση τέτοιων αγαθών επαρκεί για την εξόφληση της πίστωσης.

- (80) Όταν κρίνεται ότι ενδείκνυνται μέτρα ρύθμισης, αυτά θα πρέπει να περιλαμβάνουν τροποποίηση των όρων και των προϋποθέσεων της αρχικής σύμβασης πίστωσης και θα μπορούσαν μεταξύ άλλων να περιλαμβάνουν ολική ή μερική αναχρηματοδότηση της σύμβασης πίστωσης. Η τροποποίηση αυτών των όρων και προϋποθέσεων θα μπορούσε να περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων: παράταση της διάρκειας της σύμβασης πίστωσης· αλλαγή του είδους της σύμβασης πίστωσης· αναβολή της καταβολής του συνόλου ή μέρους των δόσεων αποπληρωμής για ορισμένο χρονικό διάστημα· μείωση του χρεωστικού επιτοκίου· παροχή αναστολής καταβολής δόσεων· μερική αποπληρωμή δόσεων· μετατροπή νομίσματος· και μερική άφεση και ενοποίηση του χρέους. Όταν κρίνεται ότι ενδείκνυνται μέτρα ρύθμισης, οι πιστωτικοί φορείς δεν θα πρέπει να υποχρεούνται να διενεργούν αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας κατά την τροποποίηση των όρων και των προϋποθέσεων της σύμβασης πίστωσης, εκτός εάν το συνολικό ποσό που πρέπει να καταβάλει ο καταναλωτής αυξάνεται σημαντικά με την τροποποίηση των εν λόγω όρων και προϋποθέσεων. Η υποχρέωση εφαρμογής μέτρων ρύθμισης δεν θα πρέπει να θίγει τις διαδικασίες στο πλαίσιο των εθνικών κανόνων αναγκαστικής εκτέλεσης, τα δε κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν την ορθή εφαρμογή των μέτρων ρύθμισης που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία.

- (81) Για τους καταναλωτές που αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην εκπλήρωση των οικονομικών τους υποχρεώσεων είναι ωφέλιμη η εξειδικευμένη βοήθεια για τη διαχείριση των χρεών τους. Οι οικονομικές δυσκολίες καλύπτουν ευρύ φάσμα περιπτώσεων, για παράδειγμα, μεταξύ πλήθους άλλων, καθυστέρηση της εξόφλησης χρέους για περισσότερες από 90 ημέρες. Στόχος των συμβουλευτικών υπηρεσιών για χρέη είναι να βοηθήσουν τους καταναλωτές που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες και να τους καθοδηγήσουν ώστε να εξοφλήσουν, στο μέτρο του δυνατού, τα ανεξόφλητα χρέη τους, διατηρώντας παράλληλα ένα αξιοπρεπές επίπεδο ζωής και διαφυλάσσοντας την αξιοπρέπειά τους. Αυτή η εξατομικευμένη και ανεξάρτητη βοήθεια μπορεί να περιλαμβάνει νομικές συμβουλές, διαχείριση χρημάτων και χρέους, καθώς και κοινωνική και ψυχολογική συνδρομή. Η βοήθεια θα πρέπει να παρέχεται από επαγγελματίες που δεν είναι πιστωτικοί φορείς, μεσίτες πιστώσεων, πάροχοι πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης, αγοραστές πιστώσεων ή διαχειριστές πιστώσεων και είναι ανεξάρτητοι από αυτούς. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι συμβουλευτικές υπηρεσίες για χρέη που παρέχονται από ανεξάρτητους επαγγελματίες διατίθενται στους καταναλωτές άμεσα ή έμμεσα και με περιορισμένες μόνο επιβαρύνσεις. Οι επιβαρύνσεις αυτές θα πρέπει κατ' αρχήν να καλύπτουν μόνο τα λειτουργικά έξοδα και να μην επιβαρύνουν αδικαιολόγητα τους καταναλωτές που αντιμετωπίζουν ή ενδέχεται να αντιμετωπίσουν δυσκολίες στην εκπλήρωση των οικονομικών τους υποχρεώσεων. Όταν είναι δυνατόν, οι καταναλωτές που αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην εξόφληση των χρεών τους παραπέμπονται σε συμβουλευτικές υπηρεσίες για χρέη πριν από την κίνηση διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης. Οι συμβουλευτικές υπηρεσίες για χρέη θα πρέπει να είναι εύκολα προσβάσιμες για τους καταναλωτές, λαμβάνοντας υπόψη, για παράδειγμα, τον τόπο διαμονής και τη γλώσσα των καταναλωτών. Τα κράτη μέλη παραμένουν ελεύθερα να διατηρούν ή να θεσπίζουν ειδικές απαιτήσεις για τις συμβουλευτικές υπηρεσίες για χρέη. Οι πιστωτικοί φορείς συμβάλλουν στην αποτροπή της υπερχρέωσης, μέσω του έγκαιρου εντοπισμού και της στήριξης καταναλωτών που βιώνουν οικονομικές δυσκολίες. Για τον λόγο αυτό, οι πιστωτικοί φορείς θα πρέπει να διαθέτουν διαδικασίες και πολιτικές για τον εντοπισμό και την παρακολούθηση των εν λόγω καταναλωτών, ώστε να διασφαλίζεται ότι μπορούν να τους παραπέμπουν πράγματι σε εύκολα προσβάσιμες συμβουλευτικές υπηρεσίες για χρέη.

- (82) Για να εξασφαλίζονται η διαφάνεια και η σταθερότητα της αγοράς, και έως ότου υπάρξει περαιτέρω εναρμόνιση, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν την ύπαρξη κατάλληλων μέτρων για τη ρύθμιση ή την εποπτεία των πιστωτικών φορέων.
- (83) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι οι πιστωτικοί φορείς και οι μεσίτες πιστώσεων, συμπεριλαμβανομένων των μη πιστωτικών ιδρυμάτων, υπόκεινται σε κατάλληλη διαδικασία αδειοδότησης που περιλαμβάνει διαδικασία χορήγησης άδειας λειτουργίας ή την εγγραφή του μη πιστωτικού ιδρύματος σε μητρώο, καθώς και σε ρυθμίσεις εποπτείας από αρμόδια αρχή. Η απαίτηση κατάλληλης διαδικασίας αδειοδότησης και εγγραφής δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται στα πιστωτικά ιδρύματα όπως ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹, τα οποία ήδη υπόκεινται σε διαδικασία χορήγησης άδειας λειτουργίας δυνάμει της οδηγίας 2013/36/ΕΕ, ούτε στα ιδρύματα πληρωμών όπως ορίζονται στο άρθρο 4 σημείο 4 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/2366 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου², για τις υπηρεσίες που αναφέρονται στο παράρτημα Ι σημείο 4 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/2366, ούτε στα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 1 της οδηγίας 2009/110/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³, για τη χορήγηση πιστώσεων που αναφέρεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) της οδηγίας 2009/110/ΕΚ. Αυτό θα πρέπει να ισχύει με την επιφύλαξη των εθνικών διαδικασιών αδειοδότησης και των ρυθμίσεων εγγραφής σε μητρώο ή εποπτείας που επιβάλλονται στα ιδρύματα πληρωμών και στα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος με σκοπό τη χορήγηση πιστώσεων σε καταναλωτές και που επιβάλλονται στα ιδρύματα πληρωμών για τις δραστηριότητες μεσιτείας πιστώσεων σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ L 176 της 27.6.2013, σ. 1).

² Οδηγία (ΕΕ) 2015/2366 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, σχετικά με υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά, την τροποποίηση των οδηγιών 2002/65/ΕΚ, 2009/110/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και την κατάργηση της οδηγίας 2007/64/ΕΚ (ΕΕ L 337 της 23.12.2015, σ. 35).

³ Οδηγία 2009/110/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για την ανάληψη, άσκηση και προληπτική εποπτεία της δραστηριότητας ιδρύματος ηλεκτρονικού χρήματος, την τροποποίηση των οδηγιών 2005/60/ΕΚ και 2006/48/ΕΚ και την κατάργηση της οδηγίας 2000/46/ΕΚ (ΕΕ L 267 της 10.10.2009, σ. 7).

- (84) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να εξαιρούν από τις απαιτήσεις αδειοδότησης και εγγραφής σε μητρώο τους προμηθευτές αγαθών ή τους παρόχους υπηρεσιών που χαρακτηρίζονται ως πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, όπως ορίζονται στη σύσταση 2003/361/EK¹ της Επιτροπής, και οι οποίοι ενεργούν ως μεσίτες πιστώσεων στο πλαίσιο συμπληρωματικής δραστηριότητας ή χορηγούν πιστώσεις υπό τη μορφή προθεσμιακής πληρωμής για την αγορά αγαθών και υπηρεσιών που προσφέρουν οι ίδιοι, χωρίς προσφορά πίστωσης από τρίτους, εάν η πίστωση παρέχεται άτοκα και χωρίς επιβαρύνσεις, εξαιρουμένων των περιορισμένων επιβαρύνσεων που οφείλει ο καταναλωτής για καθυστερήσεις πληρωμών σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο. Η εν λόγω δυνατή εξαίρεση δεν θα πρέπει να χρησιμοποιείται από μεγάλες επιχειρήσεις για την αποφυγή των απαιτήσεων αδειοδότησης και εγγραφής σε μητρώο που ορίζονται στην παρούσα οδηγία.
- (85) Η παρούσα οδηγία ρυθμίζει ορισμένες μόνο υποχρεώσεις των μεσιτών πιστώσεων σε σχέση με τους καταναλωτές. Τα κράτη μέλη θα πρέπει, επομένως, να παραμένουν ελεύθερα να διατηρούν ή να θεσπίζουν πρόσθετες υποχρεώσεις για τους μεσίτες πιστώσεων, συμπεριλαμβανομένων των όρων υπό τους οποίους μεσίτης πιστώσεων μπορεί να λαμβάνει αμοιβή από καταναλωτή που προσφεύγει στις υπηρεσίες του εν λόγω μεσίτη πιστώσεων.

¹ Σύσταση της Επιτροπής 2003/361/EK, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σ. 36).

- (86) Η εκχώρηση των δικαιωμάτων του πιστωτικού φορέα που απορρέουν από σύμβαση πίστωσης δεν θα πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα την επιδείνωση της θέσης του καταναλωτή. Ο καταναλωτής θα πρέπει επίσης να ενημερώνεται κατάλληλα όταν η σύμβαση πίστωσης εκχωρείται σε τρίτον. Ωστόσο, όταν ο αρχικός πιστωτικός φορέας, σε συμφωνία με τον εκδοχέα, εξακολουθεί να εξυπηρετεί την πίστωση έναντι του καταναλωτή, ο καταναλωτής δεν έχει σημαντικό συμφέρον να ενημερωθεί για την εκχώρηση. Κατά συνέπεια, η οποιαδήποτε επιβολή απαίτησης σε επίπεδο Ένωσης να ενημερώνεται ο καταναλωτής για την εκχώρηση σε τέτοιες περιπτώσεις θα ήταν υπερβολική.
- (87) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να παραμένουν ελεύθερα να διατηρούν ή να θεσπίζουν εθνικούς κανόνες που προβλέπουν συλλογικές μορφές επικοινωνίας όταν αυτό απαιτείται για την αποτελεσματικότητα πολυσύνθετων συναλλαγών, όπως οι τιτλοποιήσεις ή οι ρευστοποιήσεις περιουσιακών στοιχείων που πραγματοποιούνται κατά την αναγκαστική διοικητική εκκαθάριση τραπεζών.

- (88) Οι καταναλωτές θα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε κατάλληλες, άμεσες και αποτελεσματικές διαδικασίες εναλλακτικής επίλυσης διαφορών για τη διευθέτηση των διαφορών που απορρέουν από τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που αφορούν συμβάσεις πίστωσης, με τη χρήση, όταν ενδείκνυται, υπαρχουσών οντοτήτων. Η εν λόγω πρόσβαση διασφαλίζεται ήδη από την οδηγία 2013/11/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹ όσον αφορά τις σχετικές συμβατικές διαφορές. Ωστόσο, οι καταναλωτές θα πρέπει επίσης να έχουν πρόσβαση σε διαδικασίες εναλλακτικής επίλυσης διαφορών σε περίπτωση προσυμβατικών διαφορών που αφορούν δικαιώματα και υποχρεώσεις που θεσπίζονται με την παρούσα οδηγία, για παράδειγμα, σε σχέση με τις απαιτήσεις παροχής προσυμβατικών πληροφοριών, τις συμβουλευτικές υπηρεσίες και την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας, καθώς και σε σχέση με τις πληροφορίες που παρέχονται από μεσίτες πιστώσεων οι οποίοι αμείβονται από τους πιστωτικούς φορείς και, ως εκ τούτου, δεν έχουν άμεση συμβατική σχέση με τους καταναλωτές. Οι εν λόγω διαδικασίες εναλλακτικής επίλυσης διαφορών και οι οντότητες που τις παρέχουν θα πρέπει να πληρούν τις ποιοτικές απαιτήσεις της οδηγίας 2013/11/ΕΕ.

¹ Οδηγία 2013/11/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2013, για την εναλλακτική επίλυση καταναλωτικών διαφορών και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και της οδηγίας 2009/22/ΕΚ (οδηγία ΕΕΚΔ) (ΕΕ L 165 της 18.6.2013, σ. 63).

- (89) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ορίζουν τις αρμόδιες αρχές που είναι επιφορτισμένες με την εξασφάλιση της επιβολής της παρούσας οδηγίας και θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι στις εν λόγω αρμόδιες αρχές ανατίθενται οι εξουσίες έρευνας και επιβολής και παρέχονται οι επαρκείς πόροι που απαιτούνται για την άσκηση των καθηκόντων τους. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να έχουν τη δυνατότητα να χορηγούν στις εθνικές αρχές εξουσίες παρέμβασης επί προϊόντων όταν τα πιστωτικά προϊόντα είναι επιζήμια για τους καταναλωτές και πρέπει να αποσυρθούν. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάζουν τα δεδομένα σχετικά με τα μηνιαία ποσοστά αθέτησης που συνδέονται με διάφορα είδη καταναλωτικών πιστωτικών προϊόντων τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας. Οι αρμόδιες αρχές των διαφόρων κρατών μελών θα πρέπει να συνεργάζονται μεταξύ τους κάθε φορά που αυτό είναι αναγκαίο για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους βάσει της παρούσας οδηγίας.
- (90) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν κανόνες για κυρώσεις που επιβάλλονται για παραβάσεις εθνικών διατάξεων που θεσπίζονται κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και θα πρέπει να λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίζουν την εφαρμογή τους. Η επιλογή των κυρώσεων παραμένει μεν στη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών, οι προβλεπόμενες κυρώσεις όμως θα πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να κοινοποιούν στην Επιτροπή τους εν λόγω κανόνες και τα εν λόγω μέτρα και θα πρέπει να της κοινοποιούν, χωρίς καθυστέρηση, κάθε μεταγενέστερη τροποποίηση που τα επηρεάζει.

- (91) Οι ισχύοντες εθνικοί κανόνες για τις κυρώσεις διαφέρουν σημαντικά στην Ένωση. Ειδικότερα, η δυνατότητα επιβολής αποτελεσματικών, αναλογικών και αποτρεπτικών προστίμων στους εμπόρους που είναι υπεύθυνοι για εκτεταμένες παραβάσεις ή εκτεταμένες παραβάσεις με ενωσιακή διάσταση δεν διασφαλίζεται από όλα τα κράτη μέλη. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι έμποροι αυτοί μπορεί να είναι όμιλος εταιρειών. Προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι αρχές των κρατών μελών μπορούν να επιβάλλουν αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις όσον αφορά εκτεταμένες παραβάσεις και εκτεταμένες παραβάσεις με ενωσιακή διάσταση που αποτελούν αντικείμενο μέτρων συντονισμένης διερεύνησης και εφαρμογής σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/2394 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹, θα πρέπει να θεσπιστούν πρόστιμα ως στοιχείο των κυρώσεων για τις εν λόγω παραβάσεις.
- (92) Για να ενισχυθεί η διαφάνεια και η εμπιστοσύνη των καταναλωτών, θα πρέπει να επιτρέπεται στις αρμόδιες αρχές να δημοσιοποιούν οποιαδήποτε διοικητική κύρωση επιβάλλεται λόγω παράβασης των μέτρων που θεσπίζονται κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, εκτός αν η δημοσιοποίηση αυτή ενδέχεται να διαταράξει σοβαρά τις χρηματοπιστωτικές αγορές ή να προκαλέσει δυσανάλογη ζημία στα εμπλεκόμενα μέρη.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/2394 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2017, σχετικά με τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών που είναι αρμόδιες για την επιβολή της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών και με την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 (ΕΕ L 345 της 27.12.2017, σ. 1).

- (93) Χρειάζεται να επανεξεταστεί η αποτελεσματική λειτουργία της παρούσας οδηγίας, καθώς και η πρόοδος όσον αφορά την εδραίωση εσωτερικής αγοράς με υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών στον τομέα των συμβάσεων πίστωσης. Ανά τετραετία, η Επιτροπή θα πρέπει να προβαίνει σε αξιολόγηση της παρούσας οδηγίας για να εκτιμά το ανώτατο όριο των 100 000 EUR που προβλέπεται στην παρούσα οδηγία και τα ποσοστά που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της καταβλητέας αποζημίωσης σε περίπτωση πρόωρης εξόφλησης, καθώς και αξιολόγηση του αν το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας εξακολουθεί να είναι κατάλληλο σε σχέση με συμβάσεις πίστωσης που εξασφαλίζονται με ακίνητα που δεν προορίζονται για κατοικία. Η εν λόγω αξιολόγηση θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει ανάλυση της εξέλιξης της αγοράς καταναλωτικής πίστης που στηρίζει την πράσινη μετάβαση και εκτίμηση της ανάγκης για περαιτέρω μέτρα για τη βελτίωση της χρήσης τέτοιων πιστώσεων, καθώς και αξιολόγηση της εφαρμογής των κυρώσεων που επιβάλλονται σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, ιδίως ως προς την αποτελεσματικότητα και το αποτρεπτικό αποτέλεσμά τους. Κατά την αξιολόγηση της παρούσας οδηγίας, η Επιτροπή θα πρέπει να αναλύει τις οικονομικές τάσεις στην Ένωση και την κατάσταση στη σχετική αγορά, όπως εμφάνιση νέων μορφών χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, ψηφιακές τάσεις, και μεγέθη και τάσεις της διασυνοριακής παροχής πιστώσεων. Θα πρέπει επίσης να εξετάζει την αποτελεσματικότητα της παρούσας οδηγίας, μεταξύ άλλων το κόστος και τα οφέλη που συνεπάγεται για τις επιχειρήσεις και τους καταναλωτές. Επιπλέον, η συμμετοχική χρηματοδότηση αποτελεί ολοένα και περισσότερο μορφή χρηματοδότησης που διατίθεται στους καταναλωτές, συνήθως για μικρές δαπάνες ή επενδύσεις. Ο κανονισμός (ΕΕ) 2020/1503 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹ αποκλείει από το πεδίο εφαρμογής του τις υπηρεσίες συμμετοχικής χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που διευκολύνουν τη χορήγηση πιστώσεων οι οποίες παρέχονται σε καταναλωτές. Η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογήσει την ανάγκη να ληφθούν περαιτέρω μέτρα για την προστασία των καταναλωτών που ζητούν να λάβουν πίστωση ή να επενδύσουν μέσω παρόχου πιστωτικών υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2020/1503 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Οκτωβρίου 2020, σχετικά με τους Ευρωπαίους παρόχους υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης για επιχειρήσεις και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129 και της οδηγίας (ΕΕ) 2019/1937 (ΕΕ L 347 της 20.10.2020, σ. 1).

- (94) Δεδομένου ότι ο στόχος της παρούσας οδηγίας, δηλαδή η θέσπιση κοινών κανόνων για ορισμένες πτυχές των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την καταναλωτική πίστη, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη, λαμβανομένων υπόψη των εξελίξεων στην αγορά υπό το πρίσμα της ψηφιοποίησης και του στόχου της διευκόλυνσης της διασυνοριακής παροχής πιστώσεων, μπορεί όμως να επιτευχθεί καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση δύναται να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, η οποία διατυπώνεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας όπως διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων αυτών.
- (95) Προκειμένου να τροποποιηθούν μη ουσιώδη στοιχεία της παρούσας οδηγίας, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 ΣΛΕΕ όσον αφορά τις πρόσθετες παραδοχές για τον υπολογισμό του συνολικού ετησίου πραγματικού επιτοκίου. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό η Επιτροπή να διεξάγει, κατά τις προπαρασκευαστικές της εργασίες, τις κατάλληλες διαβουλεύσεις, μεταξύ άλλων σε επίπεδο εμπειρογνομόνων, οι οποίες να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στη διοργανική συμφωνία της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου¹. Πιο συγκεκριμένα, προκειμένου να διασφαλιστεί η ίση συμμετοχή στην προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν όλα τα έγγραφα κατά τον ίδιο χρόνο με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών και οι εμπειρογνώμονές τους έχουν συστηματικά πρόσβαση στις συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνομόνων της Επιτροπής που ασχολούνται με την προετοιμασία κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

¹ EE L 123 της 12.5.2016, σ. 1.

- (96) Σύμφωνα με την κοινή πολιτική δήλωση, της 28ης Σεπτεμβρίου 2011, των κρατών μελών και της Επιτροπής σχετικά με τα επεξηγηματικά έγγραφα¹, τα κράτη μέλη δεσμεύτηκαν να επισυνάπτουν στην κοινοποίηση των εθνικών μέτρων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο, όταν δικαιολογείται, ένα ή περισσότερα έγγραφα που διευκρινίζουν τη σχέση ανάμεσα στα στοιχεία μιας οδηγίας και στα αντίστοιχα τμήματα των εθνικών πράξεων μεταφοράς. Για την παρούσα οδηγία ο νομοθέτης εκτιμά ότι η διαβίβαση των εγγράφων αυτών είναι δικαιολογημένη.
- (97) Λαμβανομένου υπόψη του αριθμού των τροποποιήσεων που χρειάζεται να πραγματοποιηθούν στην οδηγία 2008/48/EK λόγω της εξέλιξης του τομέα της καταναλωτικής πίστης και χάριν σαφήνειας της ενωσιακής νομοθεσίας, η εν λόγω οδηγία θα πρέπει να καταργηθεί και να αντικατασταθεί από την παρούσα οδηγία.
- (98) Ζητήθηκε, σύμφωνα με το άρθρο 42 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1725 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου², η γνώμη του Ευρωπαϊκού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων, που γνωμοδότησε στις 26 Αυγούστου 2021³,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

¹ ΕΕ C 369 της 17.12.2011, σ. 14.

² Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1725 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2018, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης και την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 και της απόφασης αριθ. 1247/2002/ΕΚ (ΕΕ L 295 της 21.11.2018, σ. 39).

³ ΕΕ C 403 της 6.10.2021, σ. 5.

Κεφάλαιο I

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 1 *Αντικείμενο*

Η παρούσα οδηγία θεσπίζει κοινό πλαίσιο για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές.

Άρθρο 2 *Πεδίο εφαρμογής*

1. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στις συμβάσεις πίστωσης.
2. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται στις:
 - α) συμβάσεις πίστωσης που εξασφαλίζονται είτε με υποθήκη είτε με άλλη παρόμοια ασφάλεια που χρησιμοποιείται γενικά σε κράτος μέλος για ακίνητα περιουσιακά στοιχεία, είτε με δικαίωμα σχετιζόμενο με ακίνητα ·

- β) συμβάσεις πίστωσης σκοπός των οποίων είναι η απόκτηση ή η διατήρηση δικαιωμάτων κυριότητας επί εγγείου ιδιοκτησίας ή επί υπάρχοντος ή υπό κατασκευή κτιρίου, συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων για εμπορική, επιχειρηματική ή επαγγελματική χρήση·
- γ) συμβάσεις πίστωσης που αφορούν συνολικό ποσό πίστωσης μεγαλύτερο των 100 000 EUR·
- δ) συμβάσεις πίστωσης που χορηγούνται από εργοδότες στους εργαζομένους τους ως δευτερεύουσα δραστηριότητα είτε άτοκα είτε με συνολικά ετήσια ποσοστά επιβάρυνσης τα οποία είναι χαμηλότερα από εκείνα που επικρατούν στην αγορά και τα οποία δεν προσφέρονται στο ευρύ κοινό·
- ε) συμβάσεις πίστωσης οι οποίες συνάπτονται με επιχειρήσεις επενδύσεων κατά την έννοια του άρθρου 4 παράγραφος 1 σημείο 1 της οδηγίας 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹ ή με πιστωτικά ιδρύματα κατά την έννοια του άρθρου 4 παράγραφος 1 σημείο 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 με σκοπό την παροχή της δυνατότητας σε επενδυτή να διενεργήσει συναλλαγή όσον αφορά ένα ή περισσότερα από τα χρηματοπιστωτικά μέσα που απαριθμούνται στο τμήμα Γ του παραρτήματος Ι της οδηγίας 2014/65/ΕΕ, όταν η επιχείρηση επενδύσεων ή το πιστωτικό ίδρυμα που χορηγεί την πίστωση συμμετέχει στην εν λόγω συναλλαγή·
- στ) συμβάσεις πίστωσης που απορρέουν από διακανονισμό που επιτεύχθηκε ενώπιον δικαστηρίου ή άλλης δημόσιας αρχής·

¹ Οδηγία 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση της οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της οδηγίας 2011/61/ΕΕ (ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 349).

- ζ) συμβάσεις μίσθωσης ή χρηματοδοτικής μίσθωσης στις οποίες ούτε η ίδια η σύμβαση ούτε τυχόν άλλη αυτοτελής σύμβαση ορίζουν υποχρέωση ή δικαίωμα αγοράς του αντικειμένου της σύμβασης·
- η) προθεσμιακές πληρωμές στις οποίες:
- i) ο προμηθευτής αγαθών ή ο πάροχος υπηρεσιών, χωρίς προσφορά πίστωσης από τρίτους, παρέχει στον καταναλωτή χρόνο για να πληρώσει για τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που παρείχε ο εν λόγω προμηθευτής ή πάροχος·
 - ii) το τίμημα αγοράς πρέπει να πληρωθεί άτοκα και χωρίς άλλες επιβαρύνσεις και με περιορισμένες μόνο επιβαρύνσεις για τον καταναλωτή για καθυστερήσεις πληρωμών σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο· και
 - iii) η πληρωμή πρέπει να εκτελεστεί εξ ολοκλήρου εντός 50 ημερών από την παράδοση του αγαθού ή την παροχή της υπηρεσίας.

Στην περίπτωση προθεσμιακών πληρωμών που προσφέρονται από προμηθευτές αγαθών ή παρόχους υπηρεσιών που δεν είναι πολύ μικρές, μικρές ή μεσαίες επιχειρήσεις, όπως ορίζονται στη σύσταση 2003/361/ΕΚ, όταν οι εν λόγω προμηθευτές ή πάροχοι προσφέρουν υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών κατά την έννοια του άρθρου 1 παράγραφος 1 στοιχείο β) της οδηγίας (ΕΕ) 2015/1535 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹, οι οποίες συνίστανται στη σύναψη εξ αποστάσεως συμβάσεων με καταναλωτές για την πώληση αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών κατά την έννοια του άρθρου 2 σημείο 7 της οδηγίας 2011/83/ΕΕ, η παρούσα εξαίρεση από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας εφαρμόζεται μόνον όταν πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- i) δεν προσφέρεται ούτε αγοράζεται πίστωση από τρίτο·
 - ii) η πληρωμή πρέπει να εκτελεστεί εξ ολοκλήρου εντός 14 ημερών από την παράδοση των αγαθών ή την παροχή των υπηρεσιών· και
 - iii) το τίμημα αγοράς πρέπει να πληρωθεί άτοκα και χωρίς άλλες επιβαρύνσεις και με περιορισμένες μόνο επιβαρύνσεις για τον καταναλωτή για καθυστερήσεις πληρωμών σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο·
- θ) συμβάσεις πίστωσης που αφορούν την προθεσμιακή πληρωμή υπάρχουσας οφειλής χωρίς επιβαρύνσεις·

¹ Οδηγία (ΕΕ) 2015/1535 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Σεπτεμβρίου 2015, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών (ΕΕ L 241 της 17.9.2015, σ. 1).

- ι) συμβάσεις πίστωσης στις οποίες ο καταναλωτής καλείται να καταθέσει πράγμα στον πιστωτικό φορέα ως ασφάλεια και στις οποίες η ευθύνη του καταναλωτή περιορίζεται αυστηρά στο εν λόγω κατατεθέν πράγμα·
 - ια) συμβάσεις πίστωσης που σχετίζονται με δάνεια χορηγούμενα σε περιορισμένο κοινό δυνάμει νομικής διάταξης για σκοπούς κοινής ωφελείας, με χρεωστικό επιτόκιο χαμηλότερο από αυτό που επικρατεί στην αγορά ή άτοκα ή με άλλους όρους οι οποίοι είναι πιο ευνοϊκοί για τον καταναλωτή από αυτούς που επικρατούν στην αγορά·
 - ιβ) συμβάσεις πίστωσης που είναι σε ισχύ την ... [τρία έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας]· εντούτοις, τα άρθρα 23 και 24, το άρθρο 25 παράγραφος 1 δεύτερη περίοδος, το άρθρο 25 παράγραφος 2 και τα άρθρα 28 και 39 εφαρμόζονται σε όλες τις συμβάσεις πίστωσης αόριστης διάρκειας που είναι σε ισχύ την ... [τρία έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας].
3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2 στοιχείο γ), η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στις συμβάσεις πίστωσης που αφορούν συνολικό ποσό πίστωσης μεγαλύτερο των 100 000 EUR, οι οποίες δεν εξασφαλίζονται ούτε με υποθήκη, ή με άλλη παρεμφερή ασφάλεια που χρησιμοποιείται συνήθως σε κράτος μέλος για ακίνητα περιουσιακά στοιχεία, ούτε βάσει δικαιώματος σχετιζόμενου με ακίνητα, όταν σκοπός των εν λόγω συμβάσεων πίστωσης είναι η ανακαίνιση ακινήτου που προορίζεται για κατοικία.

4. Στην περίπτωση των συμβάσεων πίστωσης υπό μορφή υπέρβασης, εφαρμόζονται μόνο τα ακόλουθα άρθρα:
- α) τα άρθρα 1, 2, 3, 17, 19, 25, 31, 35, 36 και 39 έως 50· και
 - β) το άρθρο 18 εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά από τα κράτη μέλη.
5. Τα κράτη μέλη μπορούν να εξαιρούν από την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας τις συμβάσεις πίστωσης υπό μορφή καρτών προθεσμιακής χρέωσης:
- α) οι οποίες παρέχονται από πιστωτικό ίδρυμα ή ίδρυμα πληρωμών·
 - β) βάσει των οποίων η πίστωση πρέπει να εξοφληθεί εντός 40 ημερών· και
 - γ) οι οποίες είναι άτοκες και με περιορισμένες μόνο επιβαρύνσεις για την παροχή της υπηρεσίας πληρωμών.
6. Τα κράτη μέλη μπορούν να ορίζουν ότι μόνο τα άρθρα 1, 2 3, 7, 8, 11, 19 και 20, το άρθρο 21 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχεία α) έως η) και ιβ), το άρθρο 21 παράγραφος 3 και τα άρθρα 23, 25 και 28 έως 50 εφαρμόζονται στις συμβάσεις πίστωσης οι οποίες συνάπτονται από οργανισμό του οποίου μέλη μπορούν να είναι μόνο τα πρόσωπα που κατοικούν ή εργάζονται σε συγκεκριμένη περιοχή ή οι υπάλληλοι και οι συνταξιούχοι πρώην υπάλληλοι συγκεκριμένου εργοδότη, ή πρόσωπα τα οποία πληρούν άλλα κριτήρια οριζόμενα από το εθνικό δίκαιο ως βάση για την ύπαρξη κοινού δεσμού μεταξύ των μελών, και ο οποίος πληροί όλους τους ακόλουθους όρους:
- α) ιδρύεται προς αμοιβαίο όφελος των μελών του·

- β) δεν παράγει κέρδη για άλλα πρόσωπα πλην των μελών του·
- γ) πληροί κοινωνικό σκοπό δυνάμει του εθνικού δικαίου·
- δ) παραλαμβάνει και διαχειρίζεται τις αποταμιεύσεις μόνο των μελών του και τους παρέχει πιστώσεις·
- ε) παρέχει πιστώσεις βάσει συνολικού ετησίου πραγματικού επιτοκίου που είναι κατώτερο από αυτό που επικρατεί στην αγορά ή υπόκειται σε ανώτατο όριο το οποίο καθορίζεται από το εθνικό δίκαιο.

Τα κράτη μέλη μπορούν να εξαιρούν από την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας τις συμβάσεις πίστωσης που συνάπτονται από οργανισμό του πρώτου εδαφίου, όταν η συνολική αξία όλων των υφιστάμενων συμβάσεων πίστωσης οι οποίες έχουν συναφθεί από τον οργανισμό είναι ασήμαντη σε σχέση με τη συνολική αξία όλων των υφιστάμενων συμβάσεων πίστωσης στο κράτος μέλος στο οποίο έχει την έδρα του ο οργανισμός και η συνολική αξία όλων των υφιστάμενων συμβάσεων πίστωσης που έχουν συναφθεί από όλους τους ανάλογους οργανισμούς του εν λόγω κράτους μέλους αυτού είναι μικρότερη του 1 % της συνολικής αξίας όλων των υφιστάμενων συμβάσεων πίστωσης που έχουν συναφθεί στο εν λόγω κράτος μέλος.

Τα κράτη μέλη επανεξετάζουν σε ετήσια βάση αν εξακολουθούν να πληρούνται οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή κάθε εξαίρεσης κατά το δεύτερο εδάφιο και ενεργούν για την άρση της εξαίρεσης όταν κρίνουν ότι έχουν παύσει να πληρούνται οι εν λόγω όροι.

7. Τα κράτη μέλη μπορούν να ορίζουν ότι μόνο τα άρθρα 1, 2, 3, 7, 8, 11, 19 και 20, το άρθρο 21 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχεία α) έως η), ιβ) και ιη), το άρθρο 21 παράγραφος 3 και τα άρθρα 23, 25, 28 έως 38 και 40 έως 50 εφαρμόζονται στις συμβάσεις πίστωσης μεταξύ του πιστωτικού φορέα και του καταναλωτή όσον αφορά την προθεσμιακή πληρωμή ή τις μεθόδους εξόφλησης, όταν ο καταναλωτής βρίσκεται ήδη ή είναι πιθανόν να περιέλθει σε αθέτηση υποχρεώσεων ως προς την αρχική σύμβαση πίστωσης, και όταν πληρούνται οι ακόλουθοι όροι:
- α) οι ρυθμίσεις είναι πιθανόν να αποτρέψουν την ενδεχόμενη κίνηση νομικών διαδικασιών όσον αφορά την αθέτηση του καταναλωτή·
 - β) ο καταναλωτής δεν θα υπόκειται, με τη σύναψη των ρυθμίσεων, σε λιγότερο ευνοϊκούς όρους από τους προβλεπόμενους στην αρχική σύμβαση πίστωσης.
8. Τα κράτη μέλη μπορούν να ορίζουν ότι το άρθρο 8 παράγραφος 3 στοιχεία δ), ε) και στ), το άρθρο 10 παράγραφος 5, το άρθρο 11 παράγραφος 4, και το άρθρο 21 παράγραφος 3 δεν εφαρμόζονται σε μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες συμβάσεις πίστωσης:
- α) συμβάσεις πίστωσης που αφορούν συνολικό ποσό πίστωσης μικρότερο των 200 EUR·
 - β) συμβάσεις πίστωσης στις οποίες η πίστωση χορηγείται άτοκα και χωρίς άλλες επιβαρύνσεις·
 - γ) συμβάσεις πίστωσης βάσει των οποίων η πίστωση πρέπει να εξοφληθεί εντός τριών μηνών και για τις οποίες η καταβλητέα επιβάρυνση είναι αμελητέα.

Άρθρο 3

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «καταναλωτής»: κάθε φυσικό πρόσωπο το οποίο ενεργεί για σκοπούς που δεν εμπίπτουν στο πλαίσιο της εμπορικής, επιχειρηματικής ή επαγγελματικής δραστηριότητάς του·
- 2) «πιστωτικός φορέας»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που χορηγεί ή υπόσχεται να χορηγήσει πίστωση στο πλαίσιο της εμπορικής, επιχειρηματικής ή επαγγελματικής δραστηριότητάς του·
- 3) «σύμβαση πίστωσης»: σύμβαση δυνάμει της οποίας πιστωτικός φορέας χορηγεί ή υπόσχεται να χορηγήσει σε καταναλωτή πίστωση υπό μορφή προθεσμιακής πληρωμής, δανείου ή οποιασδήποτε άλλης παρόμοιας χρηματοδοτικής διευκόλυνσης, με εξαίρεση τις συμβάσεις που συνάπτονται για την παροχή υπηρεσιών σε συνεχή βάση ή για την προμήθεια αγαθών του ίδιου είδους, σύμφωνα με τις οποίες ο καταναλωτής καταβάλλει με δόσεις το τίμημα για τις εν λόγω υπηρεσίες ή αγαθά κατά τη διάρκεια της παροχής τους·
- 4) «συμπληρωματική υπηρεσία»: υπηρεσία που προσφέρεται στον καταναλωτή σε συνδυασμό με τη σύμβαση πίστωσης·

- 5) «συνολικό κόστος της πίστωσης για τον καταναλωτή»: το σύνολο των εξόδων, συμπεριλαμβανομένων των τόκων, των προμηθειών, των φόρων και των κάθε άλλου είδους αμοιβών, που καλείται να πληρώσει ο καταναλωτής σε σχέση με τη σύμβαση πίστωσης και τις οποίες γνωρίζει ο πιστωτικός φορέας, πλην των συμβολαιογραφικών εξόδων· τα έξοδα που σχετίζονται με συμπληρωματικές υπηρεσίες σχετικές με τη σύμβαση πίστωσης, ιδίως τα ασφάλιστρα, περιλαμβάνονται επίσης στο συνολικό κόστος της πίστωσης για τον καταναλωτή όταν, επιπροσθέτως, η σύναψη σύμβασης για τις εν λόγω συμπληρωματικές υπηρεσίες είναι υποχρεωτική προκειμένου η πίστωση να εγκριθεί ή να χορηγηθεί υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που διαφημίζονται·
- 6) «συνολικό πληρωτέο από τον καταναλωτή ποσό»: το άθροισμα του συνολικού ποσού της πίστωσης και του συνολικού κόστους της πίστωσης για τον καταναλωτή·
- 7) «συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο» ή «ΣΕΠΕ»: το συνολικό κόστος της πίστωσης για τον καταναλωτή, εκφραζόμενο ως ετήσιο ποσοστό του συνολικού ποσού της πίστωσης και υπολογιζόμενο όπως ορίζεται στο άρθρο 30·
- 8) «χρεωστικό επιτόκιο»: το επιτόκιο, εκφραζόμενο ως σταθερό ή κυμαινόμενο ποσοστό, το οποίο εφαρμόζεται σε ετήσια βάση στο ποσό της πίστωσης που έχει αναληφθεί·

- 9) «σταθερό χρεωστικό επιτόκιο»: το χρεωστικό επιτόκιο το οποίο ο πιστωτικός φορέας και ο καταναλωτής συμφωνούν στη σύμβαση πίστωσης για ολόκληρη τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης, ή τα διάφορα χρεωστικά επιτόκια τα οποία ο πιστωτικός φορέας και ο καταναλωτής συμφωνούν στη σύμβαση πίστωσης για τμηματικές περιόδους για τις οποίες τα χρεωστικά επιτόκια καθορίζονται αποκλειστικά από συγκεκριμένο σταθερό ποσοστό· εάν η σύμβαση πίστωσης δεν ορίζει όλα τα χρεωστικά επιτόκια, το χρεωστικό επιτόκιο θεωρείται σταθερό μόνο για τις τμηματικές περιόδους για τις οποίες τα χρεωστικά επιτόκια καθορίζονται αποκλειστικά από συγκεκριμένο σταθερό ποσοστό που συμφωνήθηκε κατά τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης·
- 10) «συνολικό ποσό της πίστωσης»: το ανώτατο όριο ή το σύνολο των ποσών που καθίστανται διαθέσιμα βάσει σύμβασης πίστωσης·
- 11) «σταθερό μέσο»: κάθε μέσο που επιτρέπει στον καταναλωτή να αποθηκεύει πληροφορίες απευθυνόμενες προσωπικά σε αυτόν, κατά τρόπο προσπελάσιμο για μελλοντική αναδρομή επί χρονικό διάστημα επαρκές για τους σκοπούς που εξυπηρετούν οι πληροφορίες, και το οποίο επιτρέπει την ακριβή αναπαραγωγή των αποθηκευμένων πληροφοριών·
- 12) «μεσίτης πιστώσεων»: φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο δεν ενεργεί ως πιστωτικός φορέας ή συμβολαιογράφος και δεν συστήνει απλώς, άμεσα ή έμμεσα, έναν καταναλωτή σε έναν πιστωτικό φορέα και το οποίο, στο πλαίσιο της εμπορικής, επιχειρηματικής ή επαγγελματικής του δραστηριότητας, έναντι αμοιβής, η οποία μπορεί να είναι χρηματική ή να έχει οποιαδήποτε άλλη συμφωνημένη μορφή οικονομικού ανταλλάγματος:
- α) προτείνει ή προσφέρει συμβάσεις πίστωσης σε καταναλωτές·

- β) βοηθά τους καταναλωτές αναλαμβάνοντας προπαρασκευαστικές εργασίες ή άλλες προσυμβατικές διοικητικές διαδικασίες για τη σύναψη συμβάσεων πίστωσης πέραν των αναφερόμενων στο στοιχείο α)· ή
 - γ) συνάπτει συμβάσεις πίστωσης με καταναλωτές για λογαριασμό του πιστωτικού φορέα·
- 13) «προσυμβατικές πληροφορίες»: οι πληροφορίες που παρέχονται πριν ο καταναλωτής δεσμευθεί από σύμβαση ή προσφορά πίστωσης ή, κατά περίπτωση, από την υποβολή δεσμευτικής προσφοράς και τις οποίες χρειάζεται ο καταναλωτής προκειμένου να είναι σε θέση να συγκρίνει διαφορετικές προσφορές πίστωσης και να λάβει τεκμηριωμένη απόφαση σχετικά με το αν θα συνάψει τη σύμβαση πίστωσης·
 - 14) «κατάρτιση προφίλ»: κατάρτιση προφίλ όπως ορίζεται στο άρθρο 4 σημείο 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679·
 - 15) «πρακτική δέσμευσης»: η προσφορά ή η πώληση σύμβασης πίστωσης σε δέσμη με άλλα ξεχωριστά χρηματοπιστωτικά προϊόντα ή υπηρεσίες, όταν η σύμβαση πίστωσης δεν διατίθεται χωριστά στον καταναλωτή·
 - 16) «πρακτική ομαδοποίησης»: η προσφορά ή η πώληση σύμβασης πίστωσης σε δέσμη με άλλα ξεχωριστά χρηματοπιστωτικά προϊόντα ή υπηρεσίες, όταν η σύμβαση πίστωσης διατίθεται και χωριστά στον καταναλωτή, αλλά όχι κατ' ανάγκη με τους ίδιους όρους ή προϋποθέσεις όπως όταν προσφέρεται ομαδοποιημένη με τα εν λόγω άλλα προϊόντα ή υπηρεσίες·
 - 17) «συμβουλευτικές υπηρεσίες»: προσωπικές συστάσεις προς καταναλωτή σε σχέση με μία ή περισσότερες συναλλαγές που σχετίζονται με συμβάσεις πίστωσης και που συνιστούν χωριστή δραστηριότητα από τη χορήγηση της πίστωσης και από τις δραστηριότητες μεσιτείας πιστώσεων όπως ορίζονται στο σημείο 12)·

- 18) «δυνατότητα υπερανάλληψης»: ρητή σύμβαση πίστωσης με την οποία πιστωτικός φορέας καθιστά διαθέσιμα σε καταναλωτή κεφάλαια που υπερβαίνουν το τρέχον υπόλοιπο του τρέχοντος λογαριασμού του καταναλωτή·
- 19) «υπέρβαση»: σιωπηρά αποδεκτή υπερανάλληψη στο πλαίσιο της οποίας πιστωτικός φορέας καθιστά διαθέσιμα σε καταναλωτή κεφάλαια που υπερβαίνουν το τρέχον υπόλοιπο του τρέχοντος λογαριασμού του καταναλωτή ή τη συμφωνημένη δυνατότητα υπερανάλληψης·
- 20) «συνδεδεμένη σύμβαση πίστωσης»: σύμβαση πίστωσης στην οποία:
- α) η οικεία πίστωση ή οι οικείες υπηρεσίες εξυπηρετούν αποκλειστικά τη χρηματοδότηση σύμβασης που αφορά την προμήθεια συγκεκριμένων αγαθών ή την παροχή συγκεκριμένης υπηρεσίας· και
 - β) οι δύο αυτές συμβάσεις συνιστούν αντικειμενικά μία οικονομική ενότητα· θεωρείται ότι υπάρχει οικονομική ενότητα όταν ο προμηθευτής αγαθών ή ο πάροχος υπηρεσιών χρηματοδοτεί ο ίδιος την πίστωση του καταναλωτή, ή, αν η πίστωση χρηματοδοτείται από τρίτον, όταν ο πιστωτικός φορέας χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες του προμηθευτή αγαθών ή του παρόχου υπηρεσιών για την εμπορία, τη σύναψη ή την προετοιμασία της σύμβασης πίστωσης, ή όταν τα συγκεκριμένα αγαθά ή η παροχή συγκεκριμένης υπηρεσίας καθορίζονται ρητώς στη σύμβαση πίστωσης·
- 21) «πρόωρη εξόφληση»: η πλήρης ή μερική εκπλήρωση των υποχρεώσεων του καταναλωτή που απορρέουν από σύμβαση πίστωσης, πριν από την ημερομηνία που έχει συμφωνηθεί στη σύμβαση πίστωσης·

- 22) «συμβουλευτικές υπηρεσίες για χρέη»: εξατομικευμένη βοήθεια τεχνικής, νομικής ή ψυχολογικής φύσης που παρέχεται από ανεξάρτητους επαγγελματίες οι οποίοι δεν είναι, ιδίως, πιστωτικοί φορείς ή μεσίτες πιστώσεων, όπως ορίζονται στην παρούσα οδηγία, ή αγοραστές πιστώσεων ή διαχειριστές πιστώσεων, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 σημεία 6 και 8 της οδηγίας (ΕΕ) 2021/2167 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹, προς όφελος καταναλωτών που αντιμετωπίζουν ή ενδέχεται να αντιμετωπίσουν δυσκολίες στην εκπλήρωση των οικονομικών τους υποχρεώσεων.

Άρθρο 4

Μετατροπή των εκπεφρασμένων σε ευρώ ποσών σε εθνικό νόμισμα

1. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, τα κράτη μέλη τα οποία μετατρέπουν τα εκπεφρασμένα σε ευρώ ποσά στο εθνικό τους νόμισμα, χρησιμοποιούν αρχικά στην εν λόγω μετατροπή τη συναλλαγματική ισοτιμία η οποία ισχύει κατά την ... [ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας].
2. Τα κράτη μέλη μπορούν να στρογγυλοποιούν τα ποσά που προκύπτουν από τη μετατροπή που αναφέρεται στην παράγραφο 1, υπό την προϋπόθεση ότι η στρογγυλοποίηση αυτή δεν υπερβαίνει τα 10 EUR.

¹ Οδηγία (ΕΕ) 2021/2167 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2021, για τους διαχειριστές πιστώσεων και τους αγοραστές πιστώσεων και την τροποποίηση των οδηγιών 2008/48/EK και 2014/17/ΕΕ (ΕΕ L 438 της 8.12.2021, σ. 1).

Άρθρο 5

Υποχρέωση παροχής πληροφοριών δωρεάν στους καταναλωτές

Τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση, όταν παρέχονται πληροφορίες στους καταναλωτές σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, να παρέχονται οι εν λόγω πληροφορίες δωρεάν για τον καταναλωτή, ανεξάρτητα από τα μέσα που χρησιμοποιούνται για την παροχή τους.

Άρθρο 6

Απαγόρευση των διακρίσεων

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται για τη χορήγηση πίστωσης δεν εισάγουν διακρίσεις σε βάρος καταναλωτών που διαμένουν νόμιμα στην Ένωση λόγω της ιθαγένειας ή του τόπου διαμονής τους ή για οποιονδήποτε από τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 21 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όταν οι εν λόγω καταναλωτές ζητούν, συνάπτουν ή διατηρούν σύμβαση πίστωσης εντός της Ένωσης.

Το πρώτο εδάφιο δεν θίγει τη δυνατότητα να προσφέρονται διαφορετικοί όροι πρόσβασης σε πίστωση, όταν οι διαφορετικοί αυτοί όροι δικαιολογούνται δεόντως από αντικειμενικά κριτήρια.

Κεφάλαιο II

Πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται πριν από τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης

Άρθρο 7

Διαφήμιση και εμπορία συμβάσεων πίστωσης

Με την επιφύλαξη της οδηγίας 2005/29/EK, τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση οι διαφημιστικές και εμπορικές ανακοινώσεις που αφορούν συμβάσεις πίστωσης να είναι θεμιτές, σαφείς και μη παραπλανητικές. Απαγορεύονται διατυπώσεις στις εν λόγω διαφημιστικές και εμπορικές ανακοινώσεις που ενδέχεται να δημιουργήσουν ψευδείς προσδοκίες στον καταναλωτή όσον αφορά τη διαθεσιμότητα ή το κόστος της πίστωσης ή το συνολικό πληρωτέο από τον καταναλωτή ποσό.

Άρθρο 8

Τυποποιημένες πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνονται στη διαφήμιση των συμβάσεων πίστωσης

1. Τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση η διαφήμιση σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης να περιλαμβάνει σαφή και ευδιάκριτη προειδοποίηση που θα ενημερώνει τους καταναλωτές ότι ο δανεισμός κοστίζει χρήματα, χρησιμοποιώντας τη διατύπωση «Προσοχή! Ο δανεισμός χρημάτων κοστίζει χρήματα» ή ισοδύναμη.

2. Τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση η διαφήμιση σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης η οποία αναφέρει επιτόκιο ή οποιαδήποτε αριθμητικά στοιχεία που αφορούν οποιοδήποτε κόστος της πίστωσης για τον καταναλωτή να περιλαμβάνει τυποποιημένες πληροφορίες σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

Η υποχρέωση του πρώτου εδαφίου δεν εφαρμόζεται όταν το εθνικό δίκαιο επιβάλλει την αναφορά του συνολικού ετήσιου πραγματικού επιτοκίου στις σχετικές με συμβάσεις πίστωσης διαφημίσεις που δεν αναφέρουν επιτόκιο ή οποιαδήποτε αριθμητικά στοιχεία που αφορούν το κόστος της πίστωσης για τον καταναλωτή κατά την έννοια του πρώτου εδαφίου.

3. Οι τυποποιημένες πληροφορίες είναι ευανάγνωστες ή μπορούν να ακουστούν ευκρινώς, κατά περίπτωση, και είναι προσαρμοσμένες στους τεχνικούς περιορισμούς του μέσου που χρησιμοποιείται για τη διαφήμιση και προσδιορίζουν με σαφή, ευσύνοπτο και ευδιάκριτο τρόπο όλα τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) το χρεωστικό επιτόκιο, σταθερό ή κυμαινόμενο ή και τα δύο, μαζί με πληροφορίες για ενδεχόμενες επιβαρύνσεις που περιλαμβάνονται στο συνολικό κόστος της πίστωσης για τον καταναλωτή·
- β) το συνολικό ποσό της πίστωσης·
- γ) το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο·
- δ) κατά περίπτωση, τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης ·
- ε) στην περίπτωση πίστωσης υπό μορφή προθεσμιακής πληρωμής για συγκεκριμένα αγαθά ή υπηρεσίες, την τιμή τοις μετρητοίς και το ποσό της ενδεχόμενης προκαταβολής·

στ) κατά περίπτωση, το συνολικό πληρωτέο από τον καταναλωτή ποσό και το ποσό των δόσεων.

Σε ειδικές και δικαιολογημένες περιπτώσεις στις οποίες το μέσο που χρησιμοποιείται για την κοινοποίηση των τυποποιημένων πληροφοριών που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο δεν παρέχει τη δυνατότητα οπτικής απεικόνισης των πληροφοριών, τα στοιχεία ε) και στ) του εν λόγω εδαφίου δεν εφαρμόζονται.

4. Οι τυποποιημένες πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 3 πρώτο εδάφιο προσδιορίζονται μέσω αντιπροσωπευτικού παραδείγματος.
5. Όταν, για την έγκριση της πίστωσης ή για τη χορήγησή της υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που διαφημίζονται, είναι υποχρεωτική η σύναψη σύμβασης που αφορά συμπληρωματική υπηρεσία σχετική με τη σύμβαση πίστωσης και το κόστος της εν λόγω υπηρεσίας δεν μπορεί να καθοριστεί εκ των προτέρων, οι τυποποιημένες πληροφορίες, που αναφέρονται στην παράγραφο 3 πρώτο εδάφιο διευκρινίζουν με σαφή, ευσύνοπτο και ευδιάκριτο τρόπο την υποχρέωση σύναψης αυτής της σύμβασης.
6. Με την επιφύλαξη της οδηγίας 2005/29/EK, σε ειδικές και δικαιολογημένες περιπτώσεις στις οποίες το ηλεκτρονικό μέσο που χρησιμοποιείται για την κοινοποίηση των τυποποιημένων πληροφοριών που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου δεν παρέχει τη δυνατότητα οπτικής απεικόνισης των πληροφοριών με ευδιάκριτο και σαφή τρόπο, ο καταναλωτής μπορεί να έχει πρόσβαση στις πληροφορίες που αναφέρονται στα στοιχεία ε) και στ) του πρώτου εδαφίου της εν λόγω παραγράφου με επιλογή (κλικ), κύλιση ή σάρωση.

7. Τα κράτη μέλη απαγορεύουν τη διαφήμιση πιστωτικών προϊόντων η οποία:
- α) παροτρύνει τους καταναλωτές να ζητήσουν πίστωση υποδηλώνοντας ότι η πίστωση θα βελτιώσει την οικονομική τους κατάσταση·
 - β) διευκρινίζει ότι οι εκκρεμείς συμβάσεις πίστωσης ή οι καταχωρισμένες πιστώσεις σε βάσεις δεδομένων επηρεάζουν ελάχιστα ή καθόλου την αξιολόγηση μιας αίτησης πίστωσης·
 - γ) υποδηλώνει ψευδώς ότι η πίστωση οδηγεί σε αύξηση των οικονομικών πόρων, αποτελεί υποκατάστατο της αποταμίευσης ή μπορεί να βελτιώσει το βιοτικό επίπεδο του καταναλωτή.
8. Τα κράτη μέλη μπορούν να απαγορεύουν, μεταξύ άλλων, τη διαφήμιση πιστωτικών προϊόντων η οποία:
- α) τονίζει την ευκολία ή την ταχύτητα με την οποία μπορεί να ληφθεί πίστωση·
 - β) αναφέρει ότι η έκπτωση εξαρτάται από τη λήψη πίστωσης·
 - γ) προσφέρει «περιόδους χάριτος» άνω των τριών μηνών για την εξόφληση των δόσεων της πίστωσης.

Άρθρο 9
Γενικές πληροφορίες

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι σαφείς και κατανοητές γενικές πληροφορίες για τις συμβάσεις πίστωσης διατίθενται, ανά πάσα στιγμή, στους καταναλωτές από τους πιστωτικούς φορείς ή, κατά περίπτωση, από τους μεσίτες πιστώσεων εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου που επιλέγει ο καταναλωτής.

Οι γενικές πληροφορίες για τις συμβάσεις πίστωσης που διατίθενται από τους πιστωτικούς φορείς ή, κατά περίπτωση, από τους μεσίτες πιστώσεων στις εγκαταστάσεις τους διατίθενται στους καταναλωτές τουλάχιστον εγγράφως.

2. Οι γενικές πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα ακόλουθα:

- α) τα στοιχεία ταυτότητας, τη γεωγραφική διεύθυνση, τον αριθμό τηλεφώνου και τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του φορέα που παρέχει τις πληροφορίες·
- β) τους σκοπούς για τους οποίους μπορεί να χρησιμοποιηθεί η πίστωση·
- γ) την πιθανή διάρκεια της σύμβασης πίστωσης·
- δ) τα είδη του διαθέσιμου χρεωστικού επιτοκίου, με αναφορά του αν είναι σταθερό ή κυμαινόμενο ή και τα δύο, με σύντομη περιγραφή των χαρακτηριστικών του σταθερού και του κυμαινόμενου επιτοκίου, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών επιπτώσεων για τον καταναλωτή·

- ε) αντιπροσωπευτικό παράδειγμα του συνολικού ποσού της πίστωσης, του συνολικού κόστους της πίστωσης για τον καταναλωτή, του συνολικού πληρωτέου από τον καταναλωτή ποσού και του συνολικού ετήσιου πραγματικού επιτοκίου·
- στ) αναφορά των πιθανών επιπλέον εξόδων που δεν περιλαμβάνονται στο συνολικό κόστος της πίστωσης για τον καταναλωτή και τα οποία συνδέονται με τη σύμβαση πίστωσης ·
- ζ) το εύρος των διαφορετικών διαθέσιμων εναλλακτικών για την αποπληρωμή της πίστωσης στον πιστωτικό φορέα, συμπεριλαμβανομένων του αριθμού, της περιοδικότητας και του ποσού των τακτικών δόσεων αποπληρωμής·
- η) περιγραφή των όρων που σχετίζονται άμεσα με την πρόωρη εξόφληση·
- θ) περιγραφή του δικαιώματος υπαναχώρησης·
- ι) αναφορά των συμπληρωματικών υπηρεσιών που υποχρεούται να αγοράσει ο καταναλωτής προκειμένου να εγκριθεί η πίστωση ή να του χορηγηθεί υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που διαφημίζονται και, κατά περίπτωση, διευκρίνιση ότι οι συμπληρωματικές υπηρεσίες μπορούν να αγοραστούν από πάροχο διαφορετικό από τον πιστωτικό φορέα· και
- ια) γενική προειδοποίηση σχετικά με τις πιθανές συνέπειες της μη συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις που συνδέονται με τη σύμβαση πίστωσης.

Άρθρο 10
Προσυμβατικές πληροφορίες

1. Τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση στον πιστωτικό φορέα και, κατά περίπτωση, στον μεσίτη πιστώσεων να παρέχουν στον καταναλωτή σαφείς και κατανοητές προσυμβατικές πληροφορίες που είναι απαραίτητες για τη σύγκριση των διαφορετικών προσφορών, ώστε ο καταναλωτής να μπορεί να λάβει τεκμηριωμένη απόφαση σχετικά με το αν θα συνάψει σύμβαση πίστωσης βάσει των πιστωτικών όρων και προϋποθέσεων που προσφέρει ο πιστωτικός φορέας και, κατά περίπτωση, των προτιμήσεων που έχει εκφράσει και των πληροφοριών που έχει παράσχει ο καταναλωτής. Οι εν λόγω προσυμβατικές πληροφορίες παρέχονται στον καταναλωτή εγκαίρως, πριν ο καταναλωτής δεσμευθεί από οποιαδήποτε σύμβαση ή προσφορά πίστωσης, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων στις οποίες χρησιμοποιούνται μέσα επικοινωνίας εξ αποστάσεως, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 στοιχείο ε) της οδηγίας 2002/65/EK.

Στην περίπτωση που οι προσυμβατικές πληροφορίες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου παρέχονται λιγότερο από μία ημέρα πριν ο καταναλωτής δεσμευθεί από τη σύμβαση ή την προσφορά πίστωσης, τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση στον πιστωτικό φορέα και, κατά περίπτωση, στον μεσίτη πιστώσεων να υπενθυμίζουν στον καταναλωτή τη δυνατότητα υπαναχώρησης από τη σύμβαση πίστωσης και τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί για την υπαναχώρηση, σύμφωνα με το άρθρο 26. Η υπενθύμιση παρέχεται στον καταναλωτή εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου που επιλέγει ο καταναλωτής και προσδιορίζεται στη σύμβαση πίστωσης, εντός μίας έως επτά ημερών από τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης ή, κατά περίπτωση, την υποβολή από τον καταναλωτή της δεσμευτικής προσφοράς πίστωσης.

2. Οι προσυμβατικές πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 παρέχονται εγγράφως ή επί οποιουδήποτε άλλου σταθερού μέσου που επιλέγει ο καταναλωτής μέσω του εντύπου τυποποιημένων ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης που παρατίθεται στο παράρτημα Ι. Όλες οι πληροφορίες που παρέχονται στο έντυπο είναι εξίσου ευδιάκριτες. Ο πιστωτικός φορέας θεωρείται ότι έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις παροχής πληροφοριών που προβλέπονται στην παρούσα παράγραφο και στο άρθρο 3 παράγραφοι 1 και 2 της οδηγίας 2002/65/EK αν ο εν λόγω πιστωτικός φορέας έχει παράσχει το έντυπο αυτό.
3. Οι προσυμβατικές πληροφορίες οι οποίες αναφέρονται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνουν όλα τα ακόλουθα στοιχεία με ευδιάκριτο τρόπο στο πρώτο μέρος του εντύπου τυποποιημένων ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης:
- α) τα στοιχεία ταυτότητας του πιστωτικού φορέα και, κατά περίπτωση, του διαμεσολαβούντος μεσίτη πιστώσεων·
 - β) το συνολικό ποσό της πίστωσης·
 - γ) τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης·
 - δ) το χρεωστικό επιτόκιο ή όλα τα χρεωστικά επιτόκια αν ισχύουν διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια σε διαφορετικές περιστάσεις·
 - ε) το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο και το συνολικό πληρωτέο από τον καταναλωτή ποσό·

- στ) στην περίπτωση πίστωσης υπό μορφή προθεσμιακής πληρωμής για συγκεκριμένα αγαθά ή υπηρεσίες και στην περίπτωση συνδεδεμένων συμβάσεων πίστωσης, τα συγκεκριμένα αγαθά ή υπηρεσίες και την τιμή τους τοις μετρητοίς·
- ζ) τα έξοδα σε περίπτωση καθυστέρησης πληρωμών, ήτοι το εφαρμοστέο επιτόκιο υπερημερίας και τις ρυθμίσεις για την προσαρμογή του, και, κατά περίπτωση, ενδεχόμενες καταβλητέες επιβαρύνσεις λόγω αθέτησης υποχρέωσης·
- η) το ποσό, τον αριθμό και την περιοδικότητα των καταβολών που πρέπει να πραγματοποιηθούν από τον καταναλωτή και, κατά περίπτωση, τη σειρά με την οποία θα κατανεμηθούν οι καταβολές στα διάφορα ανεξόφλητα υπόλοιπα στα οποία εφαρμόζονται διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια για τους σκοπούς της εξόφλησης·
- θ) προειδοποίηση για τις συνέπειες της παράλειψης ή της καθυστέρησης πληρωμών ·
- ι) την ύπαρξη ή όχι δικαιώματος υπαναχώρησης και, κατά περίπτωση, την προθεσμία υπαναχώρησης·
- ια) την ύπαρξη δικαιώματος πρόωρης εξόφλησης και, κατά περίπτωση, πληροφορίες σχετικά με το δικαίωμα αποζημίωσης του πιστωτικού φορέα·
- ιβ) τη γεωγραφική διεύθυνση, τον αριθμό τηλεφώνου και τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του πιστωτικού φορέα, καθώς και, κατά περίπτωση, τη γεωγραφική διεύθυνση, τον αριθμό τηλεφώνου και τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του διαμεσολαβούντος μεσίτη πιστώσεων.

4. Σε περίπτωση που όλα τα στοιχεία που αναφέρονται στην παράγραφο 3 δεν μπορούν να εμφανιστούν με ευδιάκριτο τρόπο σε μία σελίδα, εμφανίζονται στο πρώτο μέρος του εντύπου τυποποιημένων ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης σε δύο σελίδες το πολύ. Στην περίπτωση αυτή, οι πληροφορίες που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως ζ) της εν λόγω παραγράφου εμφανίζονται στην πρώτη σελίδα του εντύπου.
5. Οι προσυμβατικές πληροφορίες οι οποίες αναφέρονται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνουν όλα τα ακόλουθα στοιχεία, τα οποία εμφανίζονται μετά και εμφανώς διαχωρισμένα από τα στοιχεία που απαριθμούνται στην παράγραφο 3:
- α) το είδος της πίστωσης·
 - β) τους όρους που διέπουν τις αναλήψεις·
 - γ) όταν εφαρμόζονται διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια σε διαφορετικές περιστάσεις, τους όρους που διέπουν την εφαρμογή κάθε χρεωστικού επιτοκίου και, αν είναι διαθέσιμα, κάθε δείκτη ή επιτόκιο αναφοράς που εφαρμόζεται σε κάθε αρχικό χρεωστικό επιτόκιο, καθώς και τις περιόδους, τους όρους και τις διαδικασίες για την τροποποίηση κάθε χρεωστικού επιτοκίου·
 - δ) όταν η σύμβαση πίστωσης προβλέπει διαφορετικούς τρόπους ανάληψης με διαφορετικές επιβαρύνσεις ή χρεωστικά επιτόκια και ο πιστωτικός φορέας χρησιμοποιεί την παραδοχή του παραρτήματος III μέρος II στοιχείο β), αναφορά ότι άλλοι μηχανισμοί ανάληψης για το εν λόγω είδος σύμβασης πίστωσης μπορεί να έχουν ως αποτέλεσμα υψηλότερα συνολικά ετήσια πραγματικά επιτόκια·

- ε) κατά περίπτωση, τις επιβαρύνσεις για την τήρηση ενός ή περισσότερων υποχρεωτικών λογαριασμών για την καταγραφή τόσο των καταβολών όσο και των αναλήψεων, τις επιβαρύνσεις για τη χρήση μέσου πληρωμής τόσο για τις καταβολές όσο και για τις αναλήψεις, καθώς και κάθε άλλη επιβάρυνση που προκύπτει από τη σύμβαση πίστωσης και τους όρους υπό τους οποίους μπορούν να τροποποιηθούν οποιεσδήποτε από τις επιβαρύνσεις αυτές·
- στ) αντιπροσωπευτικό παράδειγμα που απεικονίζει το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο και το συνολικό πληρωτέο από τον καταναλωτή ποσό, αναφέροντας όλες τις παραδοχές που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του εν λόγω επιτοκίου· όταν ο καταναλωτής έχει πληροφορήσει τον πιστωτικό φορέα για ένα ή περισσότερα συστατικά στοιχεία της πίστωσης που προτιμά, όπως η διάρκεια της σύμβασης πίστωσης και το συνολικό ποσό της πίστωσης, ο πιστωτικός φορέας λαμβάνει υπόψη τα στοιχεία αυτά·
- ζ) κατά περίπτωση, τυχόν έξοδα που πρέπει να καταβάλει ο καταναλωτής σε συμβολαιογράφο κατά τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης·
- η) την ενδεχόμενη υποχρέωση σύναψης σύμβασης συμπληρωματικής υπηρεσίας σχετικής με τη σύμβαση πίστωσης, όταν η σύναψη τέτοιας σύμβασης είναι υποχρεωτική για την έγκριση της πίστωσης ή για τη χορήγησή της υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που διαφημίζονται·
- θ) κατά περίπτωση, τις απαιτούμενες εγγυήσεις·
- ι) κατά περίπτωση, πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο καθορισμού της αποζημίωσης του πιστωτικού φορέα σε περίπτωση πρόωρης εξόφλησης·

- ια) το δικαίωμα του καταναλωτή να λάβει άμεση και δωρεάν ενημέρωση για το αποτέλεσμα έρευνας σε βάση δεδομένων για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής του ικανότητας, σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 6·
- ιβ) το δικαίωμα του καταναλωτή, όπως ορίζεται στην παράγραφο 8 του παρόντος άρθρου, να λάβει, κατόπιν αιτήματός του εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου και δωρεάν, αντίγραφο του σχεδίου σύμβασης πίστωσης, υπό την προϋπόθεση ότι ο πιστωτικός φορέας, κατά τον χρόνο του αιτήματος, είναι πρόθυμος να προβεί στη σύναψη της σύμβασης πίστωσης·
- ιγ) κατά περίπτωση, αναφορά ότι η τιμή εξατομικεύτηκε βάσει αυτοματοποιημένης επεξεργασίας, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης προφίλ·
- ιδ) κατά περίπτωση, το χρονικό διάστημα κατά το οποίο ο πιστωτικός φορέας δεσμεύεται από τις προσυμβατικές πληροφορίες τις οποίες έχει παράσχει σύμφωνα με το παρόν άρθρο·
- ιε) τη δυνατότητα του καταναλωτή να προσφύγει σε εξωδικαστικό μηχανισμό προσφυγής και έννομης προστασίας και τις μεθόδους πρόσβασης σε αυτόν·
- ιστ) προειδοποίηση και επεξήγηση σχετικά με τις νομικές και οικονομικές συνέπειες της μη συμμόρφωσης με τις άλλες υποχρεώσεις που συνδέονται με τη συγκεκριμένη σύμβαση πίστωσης·

ιζ) χρονοδιάγραμμα εξόφλησης που περιλαμβάνει όλες τις πληρωμές και τις εξοφλήσεις κατά τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης, συμπεριλαμβανομένων των πληρωμών και των εξοφλήσεων για οποιεσδήποτε συμπληρωματικές υπηρεσίες σχετίζονται με τη σύμβαση πίστωσης και πωλούνται ταυτόχρονα, και όπου οι πληρωμές και οι εξοφλήσεις, σε περίπτωση που ισχύουν διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια σε διαφορετικές περιστάσεις, βασίζονται σε εύλογες προς τα άνω μεταβολές του χρεωστικού επιτοκίου.

Όταν η σύμβαση πίστωσης αναφέρεται σε δείκτη αναφοράς όπως ορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 σημείο 3) του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹, το όνομα του εν λόγω δείκτη αναφοράς και του διαχειριστή του και οι δυνητικές επιπτώσεις του εν λόγω δείκτη αναφοράς για τον καταναλωτή προσδιορίζονται σε χωριστό έγγραφο το οποίο μπορεί να επισυνάπτεται στο έντυπο τυποποιημένων ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης.

6. Οι πληροφορίες που εμφανίζονται στο έντυπο τυποποιημένων ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης συνάδουν μεταξύ τους. Είναι ευανάγνωστες και προσαρμοσμένες στους τεχνικούς περιορισμούς του μέσου στο οποίο εμφανίζονται. Οι πληροφορίες εμφανίζονται με επαρκή και κατάλληλο τρόπο στους διάφορους διαύλους, λαμβανομένης υπόψη της διαλειτουργικότητας.

Κάθε πρόσθετη πληροφορία που ενδεχομένως παρέχει στον καταναλωτή ο πιστωτικός φορέας, παρέχεται σαφώς και ευανάγνωστα σε χωριστό έγγραφο που μπορεί να επισυνάπτεται στο έντυπο τυποποιημένων ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/1011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2016, σχετικά με τους δείκτες που χρησιμοποιούνται ως δείκτες αναφοράς σε χρηματοπιστωτικά μέσα και χρηματοπιστωτικές συμβάσεις ή για τη μέτρηση της απόδοσης επενδυτικών κεφαλαίων, και για την τροποποίηση των οδηγιών 2008/48/ΕΚ και 2014/17/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 596/2014 (ΕΕ L 171 της 29.6.2016, σ. 1).

7. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου, στις περιπτώσεις επικοινωνιών με φωνητική τηλεφωνία κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 3 παράγραφος 3 της οδηγίας 2002/65/EK, η περιγραφή των βασικών χαρακτηριστικών της χρηματοοικονομικής υπηρεσίας που πρέπει να παρέχεται σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 3 στοιχείο β) δεύτερη περίπτωση της εν λόγω οδηγίας περιλαμβάνει τουλάχιστον τα στοιχεία που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου. Στην περίπτωση αυτή, ο πιστωτικός φορέας και, κατά περίπτωση, ο μεσίτης πιστώσεων παρέχουν στον καταναλωτή το έντυπο τυποποιημένων ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης επί σταθερού μέσου αμέσως μετά τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης.
8. Κατόπιν αιτήματος του καταναλωτή, ο πιστωτικός φορέας και, κατά περίπτωση, ο μεσίτης πιστώσεων, επιπλέον του εντύπου τυποποιημένων ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης, παρέχουν στον καταναλωτή δωρεάν αντίγραφο του σχεδίου σύμβασης πίστωσης, εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου, υπό την προϋπόθεση ότι ο πιστωτικός φορέας, κατά τον χρόνο του αιτήματος, είναι πρόθυμος να προβεί στη σύναψη της σύμβασης πίστωσης με τον καταναλωτή.
9. Στην περίπτωση σύμβασης πίστωσης στο πλαίσιο της οποίας τα ποσά που καταβάλλει ο καταναλωτής δεν οδηγούν σε άμεση αντίστοιχη απόσβεση του συνολικού ποσού της πίστωσης, αλλά χρησιμοποιούνται για την ανασύσταση του κεφαλαίου κατά τις περιόδους και υπό τους όρους που προβλέπονται στη σύμβαση πίστωσης ή σε συμπληρωματική σύμβαση, ο πιστωτικός φορέας και, κατά περίπτωση, ο μεσίτης πιστώσεων περιλαμβάνουν στις προσυμβατικές πληροφορίες οι οποίες αναφέρονται στην παράγραφο 1 σαφή και ευσύνοπτη δήλωση ότι οι εν λόγω συμβάσεις πίστωσης δεν προβλέπουν εγγύηση εξόφλησης του συνολικού ποσού της πίστωσης που αναλαμβάνεται βάσει της σύμβασης πίστωσης, εκτός αν δίνεται ρητώς τέτοια εγγύηση.

10. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται στους προμηθευτές αγαθών ή τους παρόχους υπηρεσιών που ενεργούν ως μεσίτες πιστώσεων στο πλαίσιο συμπληρωματικής δραστηριότητας. Αυτό ισχύει με την επιφύλαξη της υποχρέωσης του πιστωτικού φορέα ή, κατά περίπτωση, του μεσίτη πιστώσεων να διασφαλίζει την παροχή στον καταναλωτή των προσυμβατικών πληροφοριών που αναφέρονται στο παρόν άρθρο.

Άρθρο 11

Προσυμβατικές πληροφορίες σε σχέση με συμβάσεις πίστωσης που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 6 ή 7

1. Για τις συμβάσεις πίστωσης που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφοι 6 ή 7, οι προσυμβατικές πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 1, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 10 παράγραφος 2, παρέχονται εγγράφως ή επί οποιουδήποτε άλλου σταθερού μέσου επιλέγει ο καταναλωτής, μέσω του εντύπου ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης που παρατίθεται στο παράρτημα II. Οι πληροφορίες αυτές είναι σαφείς και κατανοητές. Όλες οι πληροφορίες που παρέχονται στο εν λόγω έντυπο είναι εξίσου ευδιάκριτες. Ο πιστωτικός φορέας θεωρείται ότι έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις παροχής πληροφοριών που προβλέπονται στην παρούσα παράγραφο και στο άρθρο 3 παράγραφοι 1 και 2 της οδηγίας 2002/65/EK αν ο εν λόγω πιστωτικός φορέας έχει παράσχει το έντυπο αυτό.
2. Για τις συμβάσεις πίστωσης που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφοι 6 ή 7, οι προσυμβατικές πληροφορίες οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 1, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 10 παράγραφος 3, περιλαμβάνουν όλα τα ακόλουθα στοιχεία, με ευδιάκριτο τρόπο στο πρώτο μέρος του εντύπου ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης σε μία σελίδα:
 - α) τα στοιχεία ταυτότητας του πιστωτικού φορέα και, κατά περίπτωση, του διαμεσολαβούντος μεσίτη πιστώσεων·

- β) το συνολικό ποσό της πίστωσης ·
- γ) τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης·
- δ) το χρεωστικό επιτόκιο ή όλα τα χρεωστικά επιτόκια αν ισχύουν διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια σε διαφορετικές περιστάσεις·
- ε) το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο και το συνολικό πληρωτέο από τον καταναλωτή ποσό·
- στ) στην περίπτωση πίστωσης υπό μορφή προθεσμιακής πληρωμής για συγκεκριμένα αγαθά ή υπηρεσίες και στην περίπτωση συνδεδεμένων συμβάσεων πίστωσης, τα συγκεκριμένα αγαθά ή υπηρεσίες και την τιμή τους τοις μετρητοίς·
- ζ) τα έξοδα σε περίπτωση καθυστέρησης πληρωμών, ήτοι το εφαρμοστέο επιτόκιο υπερημερίας και τις ρυθμίσεις για την προσαρμογή του, και, κατά περίπτωση, ενδεχόμενες καταβλητέες επιβαρύνσεις λόγω αθέτησης υποχρέωσης·
- η) το ποσό, τον αριθμό και την περιοδικότητα των καταβολών που πρέπει να πραγματοποιηθούν από τον καταναλωτή και, κατά περίπτωση, τη σειρά με την οποία θα κατανεμηθούν οι καταβολές στα διάφορα ανεξόφλητα υπόλοιπα στα οποία εφαρμόζονται διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια για τους σκοπούς της εξόφλησης·
- θ) προειδοποίηση για τις συνέπειες της παράλειψης ή της καθυστέρησης πληρωμών·
- ι) την ύπαρξη ή την ανυπαρξία δικαιώματος υπαναχώρησης·

- ια) την ύπαρξη δικαιώματος πρόωρης εξόφλησης και, κατά περίπτωση, πληροφορίες σχετικά με το δικαίωμα αποζημίωσης του πιστωτικού φορέα·
- ιβ) τη γεωγραφική διεύθυνση, τον αριθμό τηλεφώνου και τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του πιστωτικού φορέα, καθώς και, κατά περίπτωση, τη γεωγραφική διεύθυνση, τον αριθμό τηλεφώνου και τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του διαμεσολαβούντος μεσίτη πιστώσεων.

3. Σε περίπτωση που όλα τα στοιχεία που αναφέρονται στην παράγραφο 2 δεν μπορούν να εμφανιστούν με ευδιάκριτο τρόπο σε μία σελίδα, εμφανίζονται στο πρώτο μέρος του εντύπου ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης σε δύο σελίδες το πολύ. Στην περίπτωση αυτή, οι πληροφορίες που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως ζ) της εν λόγω παραγράφου εμφανίζονται στην πρώτη σελίδα του εντύπου.

4. Οι προσυμβατικές πληροφορίες οι οποίες αναφέρονται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνουν όλα τα ακόλουθα στοιχεία, τα οποία εμφανίζονται μετά και εμφανώς διαχωρισμένα από τα στοιχεία που απαριθμούνται στην παράγραφο 2:

- α) το είδος της πίστωσης·
- β) όταν εφαρμόζονται διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια σε διαφορετικές περιστάσεις, τους όρους που διέπουν την εφαρμογή κάθε χρεωστικού επιτοκίου, κάθε δείκτη ή επιτόκιο αναφοράς που εφαρμόζεται στο αρχικό χρεωστικό επιτόκιο, τις επιβαρύνσεις που εφαρμόζονται από τη στιγμή της σύναψης της σύμβασης πίστωσης και, κατά περίπτωση, τους όρους υπό τους οποίους μπορούν να μεταβληθούν οι επιβαρύνσεις αυτές·

- γ) αντιπροσωπευτικό παράδειγμα που απεικονίζει το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο και το συνολικό πληρωτέο από τον καταναλωτή ποσό, αναφέροντας όλες τις παραδοχές που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του εν λόγω επιτοκίου·
- δ) τους όρους και τη διαδικασία καταγγελίας της σύμβασης πίστωσης·
- ε) κατά περίπτωση, πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο καθορισμού της αποζημίωσης του πιστωτικού φορέα σε περίπτωση πρόωρης εξόφλησης·
- στ) κατά περίπτωση, αναφορά ότι ο καταναλωτής μπορεί να κληθεί να εξοφλήσει στο ακέραιο το ποσό της πίστωσης ανά πάσα στιγμή·
- ζ) αναφορά στο δικαίωμα του καταναλωτή να λάβει άμεση και δωρεάν ενημέρωση για το αποτέλεσμα έρευνας σε βάση δεδομένων για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής του ικανότητας, σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 6·
- η) κατά περίπτωση, αναφορά ότι η τιμή εξατομικεύτηκε βάσει αυτοματοποιημένης επεξεργασίας, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης προφίλ·
- θ) κατά περίπτωση, το χρονικό διάστημα κατά το οποίο ο πιστωτικός φορέας δεσμεύεται από τις προσυμβατικές πληροφορίες τις οποίες έχει παράσχει σύμφωνα με το παρόν άρθρο·
- ι) αναφορά στη δυνατότητα του καταναλωτή να προσφύγει σε εξωδικαστικό μηχανισμό προσφυγής και έννομης προστασίας και τις μεθόδους πρόσβασης σε αυτόν·

- ια) προειδοποίηση και επεξήγηση σχετικά με τις νομικές και οικονομικές συνέπειες της μη συμμόρφωσης με τις άλλες υποχρεώσεις που συνδέονται με τη συγκεκριμένη σύμβαση πίστωσης·
- ιβ) χρονοδιάγραμμα εξόφλησης που περιλαμβάνει όλες τις πληρωμές και τις εξοφλήσεις κατά τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης, συμπεριλαμβανομένων των πληρωμών και των εξοφλήσεων για οποιεσδήποτε συμπληρωματικές υπηρεσίες σχετίζονται με τη σύμβαση πίστωσης και πωλούνται ταυτόχρονα, και όπου οι πληρωμές και οι εξοφλήσεις, σε περίπτωση που ισχύουν διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια σε διαφορετικές περιστάσεις, βασίζονται σε εύλογες προς τα άνω μεταβολές του χρεωστικού επιτοκίου.
5. Οι πληροφορίες που εμφανίζονται στο έντυπο ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης συνάδουν μεταξύ τους. Είναι ευανάγνωστες και προσαρμοσμένες στους τεχνικούς περιορισμούς του μέσου στο οποίο εμφανίζονται. Οι πληροφορίες εμφανίζονται με επαρκή και κατάλληλο τρόπο στους διάφορους διαύλους, λαμβανομένης υπόψη της διαλειτουργικότητας.
6. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, στις περιπτώσεις επικοινωνιών με φωνητική τηλεφωνία κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 3 παράγραφος 3 της οδηγίας 2002/65/EK, η περιγραφή των βασικών χαρακτηριστικών της χρηματοοικονομικής υπηρεσίας που πρέπει να παρέχεται σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 3 στοιχείο β) δεύτερη περίπτωση της εν λόγω οδηγίας περιλαμβάνει τουλάχιστον τα στοιχεία που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου. Στην περίπτωση αυτή, ο πιστωτικός φορέας και, κατά περίπτωση, ο μεσίτης πιστώσεων παρέχουν στον καταναλωτή το έντυπο ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης επί σταθερού μέσου αμέσως μετά τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης.

7. Κατόπιν αιτήματος του καταναλωτή, ο πιστωτικός φορέας και, κατά περίπτωση, ο μεσίτης πιστώσεων, επιπλέον του εντύπου ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης, παρέχουν στον καταναλωτή δωρεάν αντίγραφο του σχεδίου σύμβασης πίστωσης, υπό την προϋπόθεση ότι ο πιστωτικός φορέας, κατά τον χρόνο του αιτήματος, είναι πρόθυμος να προβεί στη σύναψη της σύμβασης πίστωσης με τον καταναλωτή.
8. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται στους προμηθευτές αγαθών ή τους παρόχους υπηρεσιών που ενεργούν ως μεσίτες πιστώσεων στο πλαίσιο συμπληρωματικής δραστηριότητας. Αυτό ισχύει με την επιφύλαξη της υποχρέωσης του πιστωτικού φορέα ή, κατά περίπτωση, του μεσίτη πιστώσεων να διασφαλίζει την παροχή στον καταναλωτή των προσυμβατικών πληροφοριών που αναφέρονται στο παρόν άρθρο.

Άρθρο 12

Επαρκείς εξηγήσεις

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι πιστωτικοί φορείς και, κατά περίπτωση, οι μεσίτες πιστώσεων υποχρεούνται να παρέχουν επαρκείς εξηγήσεις στον καταναλωτή σχετικά με τις προτεινόμενες συμβάσεις πίστωσης και τις ενδεχόμενες συμπληρωματικές υπηρεσίες, ούτως ώστε ο καταναλωτής να είναι σε θέση να αξιολογήσει αν οι προτεινόμενες συμβάσεις πίστωσης και οι προτεινόμενες συμπληρωματικές υπηρεσίες προσαρμόζονται στις ανάγκες και στην οικονομική κατάσταση του καταναλωτή. Οι εξηγήσεις αυτές παρέχονται δωρεάν και πριν από τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης. Οι εξηγήσεις περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία:
- α) τις πληροφορίες που αναφέρονται στα άρθρα 10, 11 και 38·
 - β) τα βασικά χαρακτηριστικά της προτεινόμενης σύμβασης πίστωσης ή των προτεινόμενων συμπληρωματικών υπηρεσιών·

- γ) τις συγκεκριμένες επιπτώσεις που μπορεί να έχουν για τον καταναλωτή η προτεινόμενη σύμβαση πίστωσης ή οι προτεινόμενες συμπληρωματικές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων της αθέτησης ή της καθυστέρησης πληρωμών εκ μέρους του καταναλωτή·
 - δ) όταν οι συμπληρωματικές υπηρεσίες προσφέρονται ομαδοποιημένες με σύμβαση πίστωσης, αν κάθε επιμέρους συστατικό στοιχείο μπορεί να καταγγελλεί χωριστά και τις συνέπειες της εν λόγω καταγγελίας για τον καταναλωτή.
2. Τα κράτη μέλη μπορούν, σε δικαιολογημένες περιπτώσεις, να προσαρμόζουν την απαίτηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο παρέχονται οι εξηγήσεις και τον βαθμό στον οποίο παρέχονται στα ακόλουθα:
- α) τις συνθήκες της κατάστασης στο πλαίσιο της οποίας προσφέρεται η πίστωση·
 - β) το πρόσωπο στο οποίο προσφέρεται η πίστωση·
 - γ) το είδος της προσφερόμενης πίστωσης.

Άρθρο 13

Εξατομικευμένες προσφορές βάσει αυτοματοποιημένης επεξεργασίας

Με την επιφύλαξη του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση στους πιστωτικούς φορείς και στους μεσίτες πιστώσεων να ενημερώνουν τους καταναλωτές με τρόπο σαφή και κατανοητό όταν τους προσφέρεται εξατομικευμένη προσφορά που βασίζεται σε αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Κεφάλαιο III

Πρακτικές δέσμευσης και ομαδοποίησης, συναγόμενη συμφωνία, συμβουλευτικές υπηρεσίες και αυτόκλητη χορήγηση πιστώσεων

Άρθρο 14

Πρακτικές δέσμευσης και ομαδοποίησης

1. Τα κράτη μέλη επιτρέπουν τις πρακτικές ομαδοποίησης, αλλά απαγορεύουν τις πρακτικές δέσμευσης.
2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1 και με την επιφύλαξη της εφαρμογής του δικαίου περί ανταγωνισμού, τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν στους πιστωτικούς φορείς να ζητούν από τον καταναλωτή να ανοίξει ή να τηρεί λογαριασμό πληρωμών ή ταμειευτηρίου, όταν μοναδικός σκοπός του εν λόγω λογαριασμού είναι ένας από τους ακόλουθους:
 - α) η σώρευση κεφαλαίου για την εξόφληση της πίστωσης·
 - β) η εξυπηρέτηση της πίστωσης·
 - γ) η συγκέντρωση από κοινού πόρων για τη λήψη της πίστωσης·
 - δ) η παροχή πρόσθετης ασφάλειας στον πιστωτικό φορέα για την περίπτωση αθέτησης υποχρέωσης.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν στους πιστωτικούς φορείς να ζητούν από τον καταναλωτή να διατηρεί σχετική ασφαλιστική σύμβαση όσον αφορά τη σύμβαση πίστωσης, λαμβανομένων υπόψη των ζητημάτων αναλογικότητας. Στις περιπτώσεις αυτές, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο πιστωτικός φορέας υποχρεούται να κάνει δεκτή ασφαλιστική σύμβαση από πάροχο διαφορετικό εκείνου που προτιμά, όταν το επίπεδο εγγύησης της εν λόγω ασφαλιστικής σύμβασης είναι αντίστοιχο εκείνου που πρότεινε ο πιστωτικός φορέας, χωρίς να τροποποιούνται οι όροι της προσφερθείσας πίστωσης στον καταναλωτή.
4. Τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση να μη χρησιμοποιούνται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν τη διάγνωση ογκολογικών ασθενειών καταναλωτών για τους σκοπούς ασφαλιστικής σύμβασης που σχετίζεται με σύμβαση πίστωσης μετά από χρονική περίοδο η οποία καθορίζεται από τα κράτη μέλη και δεν υπερβαίνει τα 15 έτη από το πέρας της ιατρικής περίθαλψης των καταναλωτών.
5. Προκειμένου οι καταναλωτές να έχουν πρόσθετο χρόνο για να συγκρίνουν τις ασφαλιστικές προσφορές που σχετίζονται με συμβάσεις πίστωσης πριν από την αγορά ασφαλιστικής σύμβασης, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 3, τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση να παρέχονται στους καταναλωτές τουλάχιστον τρεις ημέρες για να συγκρίνουν τις ασφαλιστικές προσφορές που σχετίζονται με συμβάσεις πίστωσης χωρίς να αλλάζουν οι εν λόγω προσφορές, οι δε καταναλωτές ενημερώνονται σχετικά. Οι καταναλωτές μπορούν να συνάπτουν ασφαλιστική σύμβαση πριν από τη λήξη της προθεσμίας των τριών ημερών, εάν το ζητήσουν ρητώς.

Άρθρο 15

Συναγόμενη συμφωνία για τη σύναψη οποιασδήποτε σύμβασης πίστωσης ή την αγορά συμπληρωματικών υπηρεσιών

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι πιστωτικοί φορείς και οι μεσίτες πιστώσεων δεν συνάγουν τη συμφωνία του καταναλωτή για τη σύναψη οποιασδήποτε σύμβασης πίστωσης ή για την αγορά συμπληρωματικών υπηρεσιών που παρουσιάζονται μέσω προκαθορισμένων επιλογών. Οι προκαθορισμένες επιλογές περιλαμβάνουν τα προεπιλεγμένα τετραγωνίδια.
2. Η συμφωνία του καταναλωτή για τη σύναψη οποιασδήποτε σύμβασης πίστωσης ή την αγορά συμπληρωματικών υπηρεσιών που παρουσιάζονται μέσω τετραγωνιδίων παρέχεται με αναμφισβήτητη και σαφή καταφατική πράξη η οποία συνιστά ελεύθερη, συγκεκριμένη, αναμφίσημη και εν πλήρει επιγνώσει ένδειξη ότι ο καταναλωτής αποδέχεται το περιεχόμενο και την ουσία που συνδέονται με τα τετραγωνίδια.

Άρθρο 16

Συμβουλευτικές υπηρεσίες

1. Τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση στον πιστωτικό φορέα και, κατά περίπτωση, στον μεσίτη πιστώσεων να ενημερώνουν ρητώς τον καταναλωτή, στο πλαίσιο συγκεκριμένης συναλλαγής, για το αν παρέχονται ή μπορούν να παρασχεθούν συμβουλευτικές υπηρεσίες στον καταναλωτή.

2. Τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση στον πιστωτικό φορέα και, κατά περίπτωση, στον μεσίτη πιστώσεων, πριν από την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών ή τη σύναψη σύμβασης για την παροχή τέτοιων υπηρεσιών, να παρέχουν στον καταναλωτή τις ακόλουθες πληροφορίες εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου που επιλέγει ο καταναλωτής:

- α) αναφορά τού αν η σύσταση θα βασίζεται μόνο στο δικό τους φάσμα προϊόντων ή σε ευρύ φάσμα προϊόντων από ολόκληρη την αγορά σύμφωνα με την παράγραφο 3 στοιχείο γ)·
- β) κατά περίπτωση, αναφορά του ποσού της αμοιβής που πρέπει να καταβάλει ο καταναλωτής για τις συμβουλευτικές υπηρεσίες ή, αν το ποσό της εν λόγω αμοιβής δεν μπορεί να καθοριστεί κατά τον χρόνο της παροχής των πληροφοριών, αναφορά του τρόπου υπολογισμού του.

Οι πληροφορίες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου μπορούν να παρέχονται στον καταναλωτή με τη μορφή πρόσθετων προσυμβατικών πληροφοριών σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 6 δεύτερο εδάφιο.

3. Όταν παρέχονται συμβουλευτικές υπηρεσίες σε καταναλωτές, τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση στους πιστωτικούς φορείς και, κατά περίπτωση, στους μεσίτες πιστώσεων:

- α) να λαμβάνουν τις αναγκαίες πληροφορίες σχετικά με την οικονομική κατάσταση, τις προτιμήσεις και τους στόχους του καταναλωτή που σχετίζονται με τη σύμβαση πίστωσης, προκειμένου ο πιστωτικός φορέας ή ο μεσίτης πιστώσεων να προτείνει συμβάσεις πίστωσης κατάλληλες για τον καταναλωτή·

- β) να αξιολογούν την οικονομική κατάσταση και τις ανάγκες του καταναλωτή με βάση τις πληροφορίες που αναφέρονται στο στοιχείο α), οι οποίες είναι επίκαιρες κατά τον χρόνο της αξιολόγησης, λαμβάνοντας υπόψη εύλογες παραδοχές όσον αφορά τους κινδύνους για την οικονομική κατάσταση του καταναλωτή κατά τη διάρκεια της προτεινόμενης σύμβασης πίστωσης ·
- γ) να λαμβάνουν υπόψη επαρκώς μεγάλο αριθμό συμβάσεων πίστωσης στο φάσμα προϊόντων τους και, στη βάση αυτή, να προτείνουν μία ή περισσότερες συμβάσεις πίστωσης από το εν λόγω φάσμα προϊόντων που να είναι κατάλληλες για τις ανάγκες, την οικονομική και την προσωπική κατάσταση του καταναλωτή·
- δ) να ενεργούν προς το συμφέρον του καταναλωτή· και
- ε) να παρέχουν στον καταναλωτή αρχείο με καταγεγραμμένες τις προτάσεις που του υπέβαλαν, εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου που επιλέγει ο καταναλωτής και προσδιορίζεται στη σύμβαση σχετικά με την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών.

4. Τα κράτη μέλη μπορούν να απαγορεύουν τη χρήση των όρων «συμβουλές» και «σύμβουλος» ή παρόμοιων όρων όταν οι συμβουλευτικές υπηρεσίες διατίθενται στο εμπόριο και παρέχονται στους καταναλωτές από πιστωτικούς φορείς ή, κατά περίπτωση, από μεσίτες πιστώσεων.

Όταν τα κράτη μέλη δεν απαγορεύουν τη χρήση των όρων «συμβουλές» και «σύμβουλος» ή παρόμοιων όρων, επιβάλλουν τους ακόλουθους όρους για τη χρήση των όρων «ανεξάρτητες συμβουλές» ή «ανεξάρτητος σύμβουλος» από τους πιστωτικούς φορείς και τους μεσίτες πιστώσεων που παρέχουν συμβουλευτικές υπηρεσίες:

- α) οι πιστωτικοί φορείς και, κατά περίπτωση, οι μεσίτες πιστώσεων λαμβάνουν υπόψη επαρκώς μεγάλο αριθμό συμβάσεων πίστωσης που διατίθενται στην αγορά· και
- β) οι μεσίτες πιστώσεων δεν αμείβονται για τις εν λόγω συμβουλευτικές υπηρεσίες από έναν ή περισσότερους πιστωτικούς φορείς.

Το στοιχείο β) του δεύτερου εδαφίου εφαρμόζεται μόνο όταν ο αριθμός των πιστωτικών φορέων που έχουν ληφθεί υπόψη είναι μικρότερος από την πλειονότητα της αγοράς.

Τα κράτη μέλη μπορούν να επιβάλλουν αυστηρότερες απαιτήσεις για τη χρήση των όρων «ανεξάρτητες συμβουλές» ή «ανεξάρτητος σύμβουλος» από τους πιστωτικούς φορείς και, κατά περίπτωση, τους μεσίτες πιστώσεων.

- 5. Τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση στους πιστωτικούς φορείς και, κατά περίπτωση, στους μεσίτες πιστώσεων να προειδοποιούν τον καταναλωτή όταν μια σύμβαση πίστωσης ενδέχεται να προκαλέσει συγκεκριμένο κίνδυνο για τον καταναλωτή λαμβανομένης υπόψη της οικονομικής κατάστασης του καταναλωτή.
- 6. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι συμβουλευτικές υπηρεσίες μπορούν να παρέχονται μόνο από πιστωτικούς φορείς και, κατά περίπτωση, από μεσίτες πιστώσεων.

Τα κράτη μέλη μπορούν, κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο, να επιτρέπουν σε άλλα πρόσωπα πλην εκείνων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο να παρέχουν συμβουλευτικές υπηρεσίες όταν πληρούνται μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) οι συμβουλευτικές υπηρεσίες παρέχονται παρεμπιπτόντως στο πλαίσιο επαγγελματικής δραστηριότητας η οποία ρυθμίζεται από νομοθετικές ή κανονιστικές διατάξεις ή από κώδικα δεοντολογίας που δεν απαγορεύουν την παροχή των υπηρεσιών αυτών·
- β) οι συμβουλευτικές υπηρεσίες παρέχονται στο πλαίσιο της διαχείρισης υπαρχουσών οφειλών από διαχειριστές αφερεγγυότητας και όταν η εν λόγω δραστηριότητα διαχείρισης ρυθμίζεται από νομοθετικές ή κανονιστικές διατάξεις·
- γ) οι συμβουλευτικές υπηρεσίες παρέχονται στο πλαίσιο της διαχείρισης υπαρχουσών οφειλών από δημόσιους ή εθελοντές παρόχους συμβουλευτικών υπηρεσιών για χρέη όπως αναφέρονται στο άρθρο 36 που δεν λειτουργούν σε εμπορική βάση·
- δ) οι συμβουλευτικές υπηρεσίες παρέχονται από πρόσωπα εξουσιοδοτημένα και εποπτευόμενα από αρμόδιες αρχές.

Άρθρο 17

Απαγόρευση της αυτόκλητης χορήγησης πιστώσεων

Τα κράτη μέλη απαγορεύουν κάθε χορήγηση πίστωσης σε καταναλωτές χωρίς προηγούμενη αίτηση και ρητή συμφωνία τους.

Κεφάλαιο IV

Αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας και πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων

Άρθρο 18

Υποχρέωση αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας του καταναλωτή

1. Τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση, πριν από τη σύναψη σύμβασης πίστωσης ο πιστωτικός φορέας να προβαίνει σε ενδελεχή αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας του καταναλωτή. Η εν λόγω αξιολόγηση πραγματοποιείται προς το συμφέρον του καταναλωτή, προκειμένου να αποφευχθούν ανεύθυνες πρακτικές δανεισμού και υπερχρέωση, και λαμβάνει δεόντως υπόψη τους παράγοντες που σχετίζονται με την επαλήθευση της προοπτικής του καταναλωτή να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του βάσει της σύμβασης πίστωσης.
2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι μεσίτες πιστώσεων να διαβιβάζουν με ακρίβεια στον ενδιαφερόμενο πιστωτικό φορέα τις απαραίτητες πληροφορίες που λαμβάνουν από τον καταναλωτή σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 προκειμένου να καταστεί εφικτή η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας.

3. Η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας διενεργείται με βάση κατάλληλες και ακριβείς πληροφορίες για το εισόδημα και τις δαπάνες, καθώς και τις άλλες χρηματοπιστωτικές και οικονομικές συνθήκες του καταναλωτή, οι οποίες είναι αναγκαίες και αναλογικές προς τη φύση, τη διάρκεια και την αξία της πίστωσης και τους κινδύνους που αυτή ενέχει για τον καταναλωτή. Οι πληροφορίες αυτές μπορούν να περιλαμβάνουν αποδεικτικά εισοδημάτων ή άλλων πηγών αποπληρωμής, πληροφορίες σχετικά με τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού ή πληροφορίες σχετικά με άλλες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις. Οι πληροφορίες αυτές δεν περιλαμβάνουν τις ειδικές κατηγορίες δεδομένων που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679. Οι πληροφορίες λαμβάνονται από σχετικές εσωτερικές ή εξωτερικές πηγές, συμπεριλαμβανομένου του καταναλωτή και, όπου απαιτείται, βάσει έρευνας σε βάση δεδομένων κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 19 της παρούσας οδηγίας. Οι ιστότοποι κοινωνικής δικτύωσης δεν θεωρούνται εξωτερική πηγή για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας.

Οι πληροφορίες που λαμβάνονται σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο επαληθεύονται κατάλληλα, μεταξύ άλλων, αν είναι αναγκαίο, μέσω παραπομπής σε δικαιολογητικά που παρέχονται από ανεξάρτητα εξακριβώσιμες πηγές.

4. Τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση στον πιστωτικό φορέα να θεσπίσει διαδικασίες για την αξιολόγηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 και να τεκμηριώνει και να διατηρεί τις διαδικασίες αυτές.

Τα κράτη μέλη επιβάλλουν επίσης την υποχρέωση στον πιστωτικό φορέα να τεκμηριώνει και να διατηρεί τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 3.

5. Εάν η αίτηση πίστωσης υποβάλλεται από κοινού από περισσότερους του ενός καταναλωτές, ο πιστωτικός φορέας διενεργεί την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας με βάση την κοινή ικανότητα εξόφλησης των καταναλωτών.

6. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο πιστωτικός φορέας καθιστά την πίστωση διαθέσιμη στον καταναλωτή μόνο όταν το αποτέλεσμα της αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας δείχνει ότι οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση πίστωσης είναι πιθανόν να εκπληρωθούν με τον τρόπο που προβλέπεται από την εν λόγω σύμβαση, λαμβάνοντας υπόψη τους σχετικούς παράγοντες όπως αναφέρονται στην παράγραφο 1.
7. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, όταν πιστωτικός φορέας συνάπτει σύμβαση πίστωσης με καταναλωτή, ο πιστωτικός φορέας δεν ακυρώνει ούτε τροποποιεί στη συνέχεια τη σύμβαση πίστωσης εις βάρος του καταναλωτή για τον λόγο ότι η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας δεν διεξήχθη σωστά. Η παρούσα παράγραφος δεν εφαρμόζεται όταν αποδεικνύεται ότι ο καταναλωτής εν γνώσει του παρέλειψε ή παραποιήσε τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 3 και τις οποίες παρέσχε στον πιστωτικό φορέα.
8. Όταν η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας περιλαμβάνει τη χρήση αυτοματοποιημένης επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο καταναλωτής έχει το δικαίωμα να ζητήσει και να λάβει από τον πιστωτικό φορέα ανθρώπινη παρέμβαση, η οποία συνίσταται στο δικαίωμα:
- α) να ζητήσει και να λάβει από τον πιστωτικό φορέα σαφή και κατανοητή εξήγηση της αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη λογική και τους κινδύνους που ενέχει η αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και τη σημασία και τις επιπτώσεις της στην απόφαση·
 - β) να εκφράσει την ίδια άποψή του καταναλωτή στον πιστωτικό φορέα· και

- γ) να ζητήσει επανεξέταση της αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας και της απόφασης σχετικά με τη χορήγηση της πίστωσης από τον πιστωτικό φορέα.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο καταναλωτής ενημερώνεται για το δικαίωμα που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο.

9. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, όταν απορρίπτεται η αίτηση πίστωσης, ο πιστωτικός φορέας ενημερώνει χωρίς καθυστέρηση τον καταναλωτή για την απόρριψη και, κατά περίπτωση, τον παραπέμπει σε εύκολα προσβάσιμες συμβουλευτικές υπηρεσίες για χρέη. Κατά περίπτωση, ο πιστωτικός φορέας υποχρεούται να ενημερώνει τον καταναλωτή για το γεγονός ότι η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας βασίζεται σε αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων καθώς και για το δικαίωμα του καταναλωτή σε αξιολόγηση από άνθρωπο και για τη διαδικασία αμφισβήτησης της απόφασης.
10. Όταν τα μέρη συμφωνούν να αλλάξουν το συνολικό ποσό της πίστωσης μετά τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο πιστωτικός φορέας υποχρεούται να επαναξιολογήσει την πιστοληπτική ικανότητα του καταναλωτή βάσει επικαιροποιημένων πληροφοριών πριν από την έγκριση οποιασδήποτε σημαντικής αύξησης του συνολικού ποσού της πίστωσης.
11. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιβάλουν την υποχρέωση στους πιστωτικούς φορείς να αξιολογούν την πιστοληπτική ικανότητα των καταναλωτών βάσει έρευνας στη σχετική βάση δεδομένων. Ωστόσο, η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας δεν βασίζεται αποκλειστικά στο πιστωτικό ιστορικό του καταναλωτή.

Άρθρο 19
Βάσεις δεδομένων

1. Κάθε κράτος μέλος διασφαλίζει, στην περίπτωση διασυνοριακής πίστωσης, την πρόσβαση των πιστωτικών φορέων των άλλων κρατών μελών στις βάσεις δεδομένων που χρησιμοποιούνται στο συγκεκριμένο κράτος μέλος για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των καταναλωτών. Οι όροι πρόσβασης στις εν λόγω βάσεις δεδομένων δεν εισάγουν διακρίσεις.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι μόνο οι πιστωτικοί φορείς που τελούν υπό την εποπτεία της αρμόδιας εθνικής αρχής και συμμορφώνονται πλήρως με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 έχουν πρόσβαση στις βάσεις δεδομένων που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των καταναλωτών.
3. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται τόσο στις δημόσιες όσο και στις ιδιωτικές βάσεις δεδομένων.
4. Οι βάσεις δεδομένων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και περιέχουν πληροφορίες σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για τους καταναλωτές, περιέχουν τουλάχιστον πληροφορίες σχετικά με τις υπερήμερες οφειλές των καταναλωτών για την εξόφληση της πίστωσης, το είδος της πίστωσης και την ταυτότητα του πιστωτικού φορέα.
5. Οι πιστωτικοί φορείς και οι μεσίτες πιστώσεων δεν επεξεργάζονται ειδικές κατηγορίες δεδομένων όπως αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 και δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που γίνονται αντικείμενο επεξεργασίας από ιστοτόπους κοινωνικής δικτύωσης τα οποία ενδέχεται να περιέχονται στις βάσεις δεδομένων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

6. Όταν αίτηση πίστωσης απορρίπτεται βάσει έρευνας σε βάση δεδομένων της παραγράφου 1, τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση στον πιστωτικό φορέα να ενημερώσει τον καταναλωτή χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και δωρεάν, για το αποτέλεσμα της εν λόγω έρευνας και τα στοιχεία της συγκεκριμένης βάσης δεδομένων, καθώς και για τις κατηγορίες δεδομένων που ελήφθησαν υπόψη.
7. Για τους σκοπούς των συμβάσεων πίστωσης, οι πάροχοι βάσεων δεδομένων διαθέτουν διαδικασίες που διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες που περιέχονται στις βάσεις δεδομένων τους είναι επικαιροποιημένες και ακριβείς. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι καταναλωτές ενημερώνονται:
- α) εντός 30 ημερών από την καταχώριση σε βάση δεδομένων των οποιωνδήποτε υπερήμερων οφειλών για την εξόφληση της πίστωσης· και
 - β) για τα δικαιώματά τους σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679.
8. Για τους σκοπούς των συμβάσεων πίστωσης, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι υπάρχουν διαδικασίες προσφυγής προκειμένου να διευκολύνονται οι αντιρρήσεις καταναλωτών στο περιεχόμενο βάσεων δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που μπορούν να λαμβάνονται από τρίτα μέρη μέσω της βάσης δεδομένων.

Κεφάλαιο V

Μορφή και περιεχόμενο των συμβάσεων πίστωσης

Άρθρο 20

Μορφή της σύμβασης πίστωσης

1. Τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση οι συμβάσεις πίστωσης και οι οποιεσδήποτε τροποποιήσεις τέτοιων συμβάσεων να καταρτίζονται εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου και να παρέχεται σε όλα τα συμβαλλόμενα μέρη αντίγραφο της σύμβασης πίστωσης.
2. Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν ή να διατηρούν εθνικούς κανόνες σχετικά με το κύρος της σύναψης συμβάσεων πίστωσης οι οποίοι συνάδουν με το ενωσιακό δίκαιο.

Άρθρο 21

Πληροφορίες που πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στη σύμβαση πίστωσης

1. Τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση η σύμβαση πίστωσης να περιλαμβάνει με τρόπο σαφή και ευσύνοπτο όλα τα ακόλουθα στοιχεία:
 - α) το είδος της πίστωσης·
 - β) τα στοιχεία ταυτότητας, τις γεωγραφικές διευθύνσεις, τους αριθμούς τηλεφώνου και τις διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των συμβαλλόμενων μερών, καθώς και, κατά περίπτωση, τα στοιχεία ταυτότητας και τη γεωγραφική διεύθυνση του διαμεσολαβούντος μεσίτη πιστώσεων·

- γ) το συνολικό ποσό της πίστωσης και τους όρους που διέπουν τις αναλήψεις·
- δ) τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης ·
- ε) στην περίπτωση πίστωσης υπό μορφή προθεσμιακής πληρωμής για συγκεκριμένα αγαθά ή υπηρεσίες και στην περίπτωση συνδεδεμένων συμβάσεων πίστωσης, τα συγκεκριμένα αγαθά ή υπηρεσίες και την τιμή τους τοις μετρητοίς·
- στ) το χρεωστικό επιτόκιο ή όλα τα χρεωστικά επιτόκια αν εφαρμόζονται διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια σε διαφορετικές περιστάσεις, τους όρους που διέπουν την εφαρμογή κάθε χρεωστικού επιτοκίου και, εφόσον είναι διαθέσιμα, κάθε δείκτη ή επιτόκιο αναφοράς που εφαρμόζεται σε κάθε αρχικό χρεωστικό επιτόκιο, καθώς και τις περιόδους, τους όρους και τις διαδικασίες για την τροποποίηση κάθε χρεωστικού επιτοκίου·
- ζ) το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο και το συνολικό πληρωτέο από τον καταναλωτή ποσό, υπολογιζόμενο κατά τον χρόνο της σύναψης της σύμβασης πίστωσης και αναφορά όλων των παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό αυτόν·
- η) το ποσό, τον αριθμό και την περιοδικότητα των καταβολών που πρέπει να πραγματοποιηθούν από τον καταναλωτή και, κατά περίπτωση, τη σειρά με την οποία θα κατανεμηθούν οι καταβολές στα διάφορα ανεξόφλητα υπόλοιπα στα οποία εφαρμόζονται διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια για τους σκοπούς της εξόφλησης·

- θ) όταν πρόκειται για την απόσβεση του κεφαλαίου σύμβασης πίστωσης καθορισμένης διάρκειας, αναφορά στο δικαίωμα του καταναλωτή να λαμβάνει, κατόπιν αίτησής του και δωρεάν, οποτεδήποτε κατά τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης, απόσπασμα λογαριασμού με τη μορφή πίνακα χρεολυσίων·
- ι) όταν υπάρχει καταβολή επιβαρύνσεων και τόκων χωρίς απόσβεση κεφαλαίου, κατάσταση που δείχνει τις περιόδους και τους όρους καταβολής των τόκων και των οποιωνδήποτε σχετικών περιοδικών και μη περιοδικών επιβαρύνσεων·
 - ια) κατά περίπτωση, τις επιβαρύνσεις για την τήρηση ενός ή περισσότερων υποχρεωτικών λογαριασμών για την καταγραφή τόσο των καταβολών όσο και των αναλήψεων, τις επιβαρύνσεις για τη χρήση μέσου πληρωμής τόσο για τις καταβολές όσο και για τις αναλήψεις, καθώς και κάθε άλλη επιβάρυνση που προκύπτει από τη σύμβαση πίστωσης και τους όρους υπό τους οποίους μπορούν να τροποποιηθούν οι επιβαρύνσεις αυτές·
 - ιβ) το εφαρμοστέο επιτόκιο που ισχύει σε περίπτωση καθυστέρησης πληρωμών κατά τον χρόνο της σύναψης της σύμβασης πίστωσης και τις ρυθμίσεις για την προσαρμογή του, και, κατά περίπτωση, τις καταβλητέες επιβαρύνσεις λόγω αθέτησης υποχρέωσης·
 - ιγ) προειδοποίηση για τις συνέπειες της παράλειψης ή της καθυστέρησης πληρωμών·
 - ιδ) κατά περίπτωση, ενημέρωση σχετικά με την υποχρέωση καταβολής συμβολαιογραφικής αμοιβής·
 - ιε) κατά περίπτωση, τις απαιτούμενες εγγυήσεις και ασφαλίσεις·

- ιστ) την ύπαρξη ή όχι δικαιώματος υπαναχώρησης, την προθεσμία εντός της οποίας μπορεί να ασκηθεί το δικαίωμα υπαναχώρησης, όπου αρμόζει, και τους άλλους όρους που διέπουν την άσκησή του, συμπεριλαμβανομένου του σταθερού μέσου που χρησιμοποιείται για την κοινοποίηση που αναφέρεται στο άρθρο 26 παράγραφος 5 πρώτο εδάφιο στοιχείο α), πληροφορίες σχετικά με την υποχρέωση του καταναλωτή που ορίζεται στο άρθρο 26 παράγραφος 5 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) να καταβάλει το αναληφθέν κεφάλαιο και τους τόκους, και το ποσό των καταβλητέων τόκων ανά ημέρα·
- ιζ) το είδος του σταθερού μέσου στο οποίο ο καταναλωτής επιλέγει να λάβει τα ακόλουθα:
- i) κατά περίπτωση, την υπενθύμιση που αναφέρεται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο·
 - ii) τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 22·
 - iii) τις πληροφορίες σχετικά με τη μεταβολή του χρεωστικού επιτοκίου που αναφέρονται στο άρθρο 23 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο·
 - iv) κατά περίπτωση, τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 24 παράγραφοι 1 και 2· και
 - v) κατά περίπτωση, τις πληροφορίες σχετικά με την καταγγελία σύμβασης πίστωσης αόριστης διάρκειας που αναφέρονται στο άρθρο 28 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο και στο άρθρο 28 παράγραφος 2·
- ιη) κατά περίπτωση, πληροφορίες για τα δικαιώματα που ορίζονται στο άρθρο 27 καθώς και για τους όρους άσκησης των δικαιωμάτων αυτών·

- ιθ) αναφορά στο δικαίωμα πρόωρης εξόφλησης που ορίζεται στο άρθρο 29, τη διαδικασία πρόωρης εξόφλησης, καθώς και, κατά περίπτωση, πληροφορίες σχετικά με το δικαίωμα αποζημίωσης του πιστωτικού φορέα και διαφανή και κατανοητή επεξήγηση του τρόπου υπολογισμού της αποζημίωσης που οφείλεται στον πιστωτικό φορέα από τον καταναλωτή·
- κ) τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί για την άσκηση του δικαιώματος καταγγελίας της σύμβασης πίστωσης ·
- κα) τη δυνατότητα προσφυγής σε εξωδικαστικό μηχανισμό προσφυγής και έννομης προστασίας για τον καταναλωτή και τις μεθόδους πρόσβασης σε αυτόν.
- κβ) κατά περίπτωση, τους άλλους συμβατικούς όρους και προϋποθέσεις·
- κγ) το όνομα και τη διεύθυνση της αρμόδιας εποπτικής αρχής·
- κδ) τα σχετικά στοιχεία επικοινωνίας των παρόχων συμβουλευτικών υπηρεσιών για χρέη και σύσταση προς τον καταναλωτή να επικοινωνήσει με τους παρόχους αυτούς σε περίπτωση δυσκολιών αποπληρωμής.

Οι πληροφορίες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο είναι ευανάγνωστες και προσαρμοσμένες ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι τεχνικοί περιορισμοί του μέσου στο οποίο εμφανίζονται. Οι πληροφορίες εμφανίζονται με επαρκή και κατάλληλο τρόπο στους διάφορους διαύλους.

2. Όταν εφαρμόζεται η παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο θ), ο πιστωτικός φορέας διαθέτει στον καταναλωτή, δωρεάν και οποτεδήποτε κατά τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης, απόσπασμα λογαριασμού με τη μορφή πίνακα χρεολυσίων.

Ο πίνακας χρεολυσίων που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο περιλαμβάνει τις οφειλόμενες καταβολές καθώς και τις περιόδους και τους όρους για την καταβολή των σχετικών ποσών.

Ο πίνακας χρεολυσίων περιλαμβάνει επίσης ανάλυση κάθε καταβολής ούτως ώστε να παρουσιάζονται η απόσβεση κεφαλαίου, ο τόκος που υπολογίζεται βάσει του χρεωστικού επιτοκίου και, κατά περίπτωση, τα οποιαδήποτε πρόσθετα έξοδα.

Όταν το χρεωστικό επιτόκιο δεν είναι σταθερό ή τα πρόσθετα έξοδα είναι δυνατόν να μεταβληθούν βάσει της σύμβασης πίστωσης, επισημαίνεται με σαφή και ευσύνοπτο τρόπο στον πίνακα χρεολυσίων, ότι τα δεδομένα του πίνακα εξακολουθούν να ισχύουν μόνο έως ότου επέλθει μεταβολή του χρεωστικού επιτοκίου ή των εν λόγω εξόδων κατά τα οριζόμενα στη σύμβαση πίστωσης.

3. Στην περίπτωση σύμβασης πίστωσης στο πλαίσιο της οποίας τα ποσά που καταβάλλει ο καταναλωτής δεν οδηγούν σε άμεση αντίστοιχη απόσβεση του συνολικού ποσού της πίστωσης, αλλά χρησιμοποιούνται για την ανασύσταση του κεφαλαίου κατά τις περιόδους και υπό τους όρους που προβλέπονται στη σύμβαση πίστωσης, ή σε συμπληρωματική σύμβαση, η σύμβαση πίστωσης περιλαμβάνει, επιπλέον των πληροφοριών που αναφέρονται στην παράγραφο 1, σαφή και ευσύνοπτη δήλωση ότι οι εν λόγω συμβάσεις πίστωσης δεν προβλέπουν εγγύηση εξόφλησης του συνολικού ποσού της πίστωσης που αναλαμβάνεται βάσει της σύμβασης πίστωσης, εκτός αν δίνεται ρητώς τέτοια εγγύηση.

Κεφάλαιο VI

Τροποποιήσεις της σύμβασης πίστωσης και μεταβολές του χρεωστικού επιτοκίου

Άρθρο 22

Πληροφορίες σχετικά με την τροποποίηση της σύμβασης πίστωσης

Χωρίς να θίγονται οι άλλες υποχρεώσεις που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, πριν από την τροποποίηση των όρων και προϋποθέσεων της σύμβασης πίστωσης, ο πιστωτικός φορέας κοινοποιεί στον καταναλωτή, εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου που προσδιορίζεται στη σύμβαση πίστωσης, τις ακόλουθες πληροφορίες:

- α) σαφή περιγραφή των προτεινόμενων τροποποιήσεων και, κατά περίπτωση, την ανάγκη συγκατάθεσης του καταναλωτή ή επεξήγηση των τροποποιήσεων που επήλθαν δυνάμει νόμου·
- β) το χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή των αλλαγών που αναφέρονται στο στοιχείο α)·
- γ) τα μέσα προσφυγής που διαθέτει ο καταναλωτής όσον αφορά τις αλλαγές που αναφέρονται στο στοιχείο α)·
- δ) την προθεσμία εντός της οποίας μπορεί να υποβληθεί η εν λόγω προσφυγή·
- ε) το όνομα και τη διεύθυνση της αρμόδιας αρχής στην οποία μπορεί να υποβληθεί η προσφυγή.

Άρθρο 23

Μεταβολές του χρεωστικού επιτοκίου

1. Στις περιπτώσεις που οι πιστωτικοί φορείς επιτρέπεται να μεταβάλλουν τα χρεωστικά επιτόκια υφιστάμενων συμβάσεων πίστωσης, τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση στον πιστωτικό φορέα να ενημερώνει τον καταναλωτή για κάθε μεταβολή του χρεωστικού επιτοκίου εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου που προσδιορίζεται στη σύμβαση πίστωσης, εγκαίρως πριν από την έναρξη ισχύος της μεταβολής.

Η ενημέρωση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο περιλαμβάνει το ποσό των καταβολών μετά την έναρξη ισχύος του νέου χρεωστικού επιτοκίου, και, αν υπάρχει μεταβολή του αριθμού ή της περιοδικότητας των καταβολών, τις πληροφορίες σχετικά με τη μεταβολή αυτή.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, η ενημέρωση που αναφέρεται στην εν λόγω παράγραφο μπορεί να παρέχεται περιοδικά στον καταναλωτή, αν πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:
 - α) τα μέρη έχουν συμφωνήσει για την εν λόγω περιοδική ενημέρωση στη σύμβαση πίστωσης ·
 - β) η μεταβολή του χρεωστικού επιτοκίου οφείλεται σε μεταβολή επιτοκίου αναφοράς·
 - γ) το νέο επιτόκιο αναφοράς δημοσιοποιείται εγκαίρως με κατάλληλα μέσα·
 - δ) οι πληροφορίες σχετικά με το νέο επιτόκιο αναφοράς είναι επίσης διαθέσιμες:
 - i) στις εγκαταστάσεις του πιστωτικού φορέα·
 - ii) όταν ο πιστωτικός φορέας διαθέτει ιστότοπο, στον συγκεκριμένο ιστότοπο· και
 - iii) όταν ο πιστωτικός φορέας διαθέτει εφαρμογή για φορητές συσκευές, μέσω της συγκεκριμένης εφαρμογής για φορητές συσκευές.

Κεφάλαιο VII

Δυνατότητες υπερανάλληψης και υπέρβαση

Άρθρο 24

Δυνατότητες υπερανάλληψης

1. Όταν έχει χορηγηθεί πίστωση με τη μορφή δυνατότητας υπερανάλληψης, τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση στον πιστωτικό φορέα να ενημερώνει τακτικά, τουλάχιστον άπαξ μηνιαίως, τον καταναλωτή καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης μέσω αποσπασμάτων λογαριασμού, εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου που προσδιορίζεται στη σύμβαση πίστωσης, τα οποία και περιλαμβάνουν τις ακόλουθες πληροφορίες:
 - α) την ακριβή περίοδο την οποία αφορά το απόσπασμα λογαριασμού·
 - β) τα αναληφθέντα ποσά και τις ημερομηνίες των αναλήψεων·
 - γ) το υπόλοιπο από το προηγούμενο απόσπασμα λογαριασμού και την ημερομηνία του·
 - δ) το νέο υπόλοιπο·
 - ε) τις ημερομηνίες και τα ποσά των καταβολών που πραγματοποιήθηκαν από τον καταναλωτή·
 - στ) το εφαρμοσθέν χρεωστικό επιτόκιο·

ζ) οποιεσδήποτε επιβληθείσες επιβαρύνσεις·

η) κατά περίπτωση, το ελάχιστο καταβλητέο από τον καταναλωτή ποσό.

2. Όταν έχει χορηγηθεί πίστωση με τη μορφή δυνατότητας υπερανάλληψης, τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση στον πιστωτικό φορέα να ενημερώνει τον καταναλωτή, εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου που προσδιορίζεται στη σύμβαση πίστωσης, για τις αυξήσεις του χρεωστικού επιτοκίου ή οποιωνδήποτε καταβλητέων επιβαρύνσεων, εγκαίρως πριν από την έναρξη ισχύος της οικείας μεταβολής.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο, η ενημέρωση που αναφέρεται στο εν λόγω εδάφιο μπορεί να παρέχεται περιοδικά στον καταναλωτή, με τον τρόπο που προβλέπεται στην παράγραφο 1, όταν πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) τα μέρη έχουν συμφωνήσει για την εν λόγω περιοδική ενημέρωση στη σύμβαση πίστωσης·
- β) η μεταβολή του χρεωστικού επιτοκίου οφείλεται σε μεταβολή επιτοκίου αναφοράς·
- γ) το νέο επιτόκιο αναφοράς δημοσιοποιείται καταλλήλως·
- δ) οι πληροφορίες σχετικά με το νέο επιτόκιο αναφοράς είναι επίσης διαθέσιμες:
 - ι) στις εγκαταστάσεις του πιστωτικού φορέα·

- ii) όταν ο πιστωτικός φορέας διαθέτει ιστότοπο, στον συγκεκριμένο ιστότοπο· και
- iii) όταν ο πιστωτικός φορέας διαθέτει εφαρμογή για φορητές συσκευές, μέσω της συγκεκριμένης εφαρμογής για φορητές συσκευές.

3. Τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση στον πιστωτικό φορέα να κοινοποιεί στον καταναλωτή, με συμφωνημένο τρόπο, κάθε μείωση ή ακύρωση της δυνατότητας υπερανάλληψης τουλάχιστον 30 ημέρες πριν από την ημέρα κατά την οποία αρχίζει να ισχύει η πραγματική μείωση ή ακύρωση της δυνατότητας υπερανάλληψης.
4. Όταν η δυνατότητα υπερανάλληψης μειώνεται ή ακυρώνεται, τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση στον πιστωτικό φορέα να προσφέρει στον καταναλωτή, πριν από την κίνηση διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης και χωρίς πρόσθετα έξοδα, τη δυνατότητα να αποπληρώσει το ποσό που πράγματι αναλήφθηκε έως το ποσό της εν λόγω μείωσης ή ακύρωσης. Η εν λόγω αποπληρωμή γίνεται σε 12 ισόποσες μηνιαίες δόσεις, εκτός αν ο καταναλωτής επιλέξει να προβεί σε πρόωρη εξόφληση, με το χρεωστικό επιτόκιο που ισχύει για τη δυνατότητα υπερανάλληψης.
5. Τα κράτη μέλη μπορούν να διατηρούν ή να θεσπίζουν αυστηρότερες διατάξεις για άλλα θέματα που σχετίζονται με την προστασία των καταναλωτών που έχουν δυνατότητα υπερανάλληψης εκτός των αναφερόμενων στο παρόν άρθρο, σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης.

Άρθρο 25

Υπέρβαση

1. Στην περίπτωση σύμβασης ανοίγματος τρέχοντος λογαριασμού, όταν υπάρχει η δυνατότητα να επιτραπεί στον καταναλωτή υπέρβαση, τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση στον πιστωτικό φορέα να περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με αυτή τη δυνατότητα στην εν λόγω σύμβαση, καθώς και σχετικά με το χρεωστικό επιτόκιο, τους όρους που διέπουν την εφαρμογή αυτού του επιτοκίου, κάθε δείκτη ή επιτόκιο αναφοράς που εφαρμόζεται στο αρχικό χρεωστικό επιτόκιο, τις επιβαρύνσεις που εφαρμόζονται από τη στιγμή της σύναψης της σύμβασης πίστωσης και, κατά περίπτωση, τους όρους υπό τους οποίους μπορούν να μεταβάλλονται οι επιβαρύνσεις αυτές. Ο πιστωτικός φορέας σε κάθε περίπτωση παρέχει στον καταναλωτή τις πληροφορίες αυτές εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου που έχει επιλέξει ο καταναλωτής και το οποίο προσδιορίζεται στη σύμβαση ανοίγματος τρέχοντος λογαριασμού, σε τακτική βάση.
2. Στην περίπτωση σημαντικής υπέρβασης η οποία διαρκεί περισσότερο από έναν μήνα, τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση στον πιστωτικό φορέα να ενημερώνει χωρίς καθυστέρηση τον καταναλωτή, εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου που έχει επιλέξει ο καταναλωτής και το οποίο προσδιορίζεται στη σύμβαση ανοίγματος τρέχοντος λογαριασμού, για όλα τα ακόλουθα:
 - α) το γεγονός της υπέρβασης·
 - β) το σχετικό ποσό·
 - γ) το χρεωστικό επιτόκιο·
 - δ) τις οποιεσδήποτε εφαρμοζόμενες κυρώσεις, επιβαρύνσεις ή τόκους υπερημερίας·

ε) την ημερομηνία εξόφλησης.

Επιπλέον, στην περίπτωση τακτικών υπερβάσεων, ο πιστωτικός φορέας προσφέρει στον καταναλωτή συμβουλευτικές υπηρεσίες, όταν είναι διαθέσιμες, και ανακατευθύνει τον καταναλωτή χωρίς επιβάρυνση προς συμβουλευτικές υπηρεσίες για χρέη.

3. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των οποιωνδήποτε κανόνων του εθνικού δικαίου που επιβάλλουν την υποχρέωση στον πιστωτικό φορέα να προσφέρει άλλου είδους πιστωτικό προϊόν όταν η διάρκεια της υπέρβασης είναι σημαντική.
4. Τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση στον πιστωτικό φορέα να ενημερώνει τον καταναλωτή, με συμφωνημένο τρόπο, ότι δεν επιτρέπεται πλέον η υπέρβαση ή ότι μειώνεται το όριο της υπέρβασης τουλάχιστον 30 ημέρες πριν από την ημέρα κατά την οποία αρχίζει να ισχύει η πραγματική ακύρωση ή μείωση της υπέρβασης.
5. Όταν η δυνατότητα υπερανάλληψης μειώνεται ή ακυρώνεται, τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση στον πιστωτικό φορέα να προσφέρει στον καταναλωτή, πριν από την κίνηση διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης και χωρίς πρόσθετα έξοδα, τη δυνατότητα να αποπληρώσει το ποσό που πράγματι αναλήφθηκε έως το ποσό της εν λόγω μείωσης ή ακύρωσης. Η εν λόγω αποπληρωμή γίνεται σε 12 ισόποσες μηνιαίες δόσεις, εκτός αν ο καταναλωτής επιλέξει να προβεί σε πρόωρη εξόφληση, με το χρεωστικό επιτόκιο που ισχύει για την υπέρβαση.
6. Τα κράτη μέλη μπορούν να διατηρούν ή να θεσπίζουν αυστηρότερες διατάξεις για θέματα που σχετίζονται με την προστασία των καταναλωτών που έχουν υπέρβαση επιπλέον των αναφερόμενων στο παρόν άρθρο, σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης.

Κεφάλαιο VIII

Υπαναχώρηση, καταγγελία και πρόωρη εξόφληση

Άρθρο 26

Δικαίωμα υπαναχώρησης

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο καταναλωτής μπορεί να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση πίστωσης χωρίς υποχρέωση αιτιολογίας εντός προθεσμίας 14 ημερολογιακών ημερών.

Η προθεσμία υπαναχώρησης που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο αρχίζει είτε:

- α) από την ημέρα σύναψης της σύμβασης πίστωσης · είτε
- β) από την ημέρα κατά την οποία ο καταναλωτής παραλαμβάνει τους όρους και τις προϋποθέσεις της σύμβασης και τις πληροφορίες κατά τα άρθρα 20 και 21, αν η ημέρα αυτή είναι μεταγενέστερη από την ημερομηνία στην οποία αναφέρεται το στοιχείο α) του παρόντος εδαφίου.

Η προθεσμία που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο θεωρείται ότι έχει τηρηθεί αν η κοινοποίηση της παραγράφου 5 πρώτο εδάφιο στοιχείο α) αποσταλεί από τον καταναλωτή στον πιστωτικό φορέα πριν από τη λήξη της εν λόγω προθεσμίας.

2. Εάν ο καταναλωτής δεν έχει παραλάβει τους όρους και τις προϋποθέσεις της σύμβασης και τις πληροφορίες κατά τα άρθρα 20 και 21, η προθεσμία υπαναχώρησης λήγει σε κάθε περίπτωση 12 μήνες και 14 ημέρες μετά τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης. Αυτό δεν ισχύει εάν ο καταναλωτής δεν έχει λάβει ενημέρωση σχετικά με το δικαίωμά υπαναχώρησής του σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο ιστ).
3. Στην περίπτωση συνδεδεμένης σύμβασης πίστωσης για την αγορά αγαθού με πολιτική επιστροφής που εξασφαλίζει πλήρη επιστροφή χρημάτων για ορισμένο χρονικό διάστημα που υπερβαίνει τις 14 ημερολογιακές ημέρες, το δικαίωμα υπαναχώρησης παρατείνεται ώστε να αντιστοιχεί στη διάρκεια που προβλέπει η εν λόγω πολιτική επιστροφής.
4. Όταν, στην περίπτωση συνδεδεμένης σύμβασης πίστωσης, η εθνική νομοθεσία που ισχύει την ...[ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας] προβλέπει ήδη ότι δεν μπορούν να διατεθούν στον καταναλωτή κεφάλαια πριν από την παρέλευση συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος, τα κράτη μέλη μπορούν, κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, να προβλέπουν ότι η προθεσμία που αναφέρεται στην εν λόγω παράγραφο μπορεί να μειωθεί στο συγκεκριμένο αυτό χρονικό διάστημα με ρητή αίτηση του καταναλωτή.
5. Αν ο καταναλωτής ασκήσει το δικαίωμα υπαναχώρησης, προβαίνει στις ακόλουθες ενέργειες:
 - α) ενημερώνει τον πιστωτικό φορέα σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρέσχε ο πιστωτικός φορέας κατά το άρθρο 21 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο ιστ), εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου, επιλογής του καταναλωτή, που προσδιορίζεται στη σύμβαση πίστωσης, εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου·

- β) καταβάλλει στον πιστωτικό φορέα το κεφάλαιο και τους δεδουλευμένους τόκους επί του κεφαλαίου αυτού από την ημερομηνία ανάληψης της πίστωσης έως την ημερομηνία εξόφλησης του κεφαλαίου, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και σε κάθε περίπτωση το αργότερο εντός 30 ημερολογιακών ημερών από την αποστολή της κοινοποίησης του στοιχείου α).

Οι τόκοι που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο στοιχείο β) υπολογίζονται με βάση το συμφωνηθέν χρεωστικό επιτόκιο. Ο πιστωτικός φορέας δεν δικαιούται άλλη αποζημίωση από τον καταναλωτή στην περίπτωση υπαναχώρησης, εκτός από αποζημίωση για τα μη επιστρεφόμενα τέλη που ενδεχομένως κατέβαλε ο πιστωτικός φορέας σε οποιαδήποτε δημόσια διοικητική υπηρεσία.

6. Όταν ο πιστωτικός φορέας ή τρίτος βάσει συμφωνίας μεταξύ του εν λόγω τρίτου και του πιστωτικού φορέα παρέχει συμπληρωματική υπηρεσία σχετική με τη σύμβαση πίστωσης, ο καταναλωτής δεν δεσμεύεται πλέον ως προς τη σύμβαση συμπληρωματικής υπηρεσίας αν ασκήσει το δικαίωμα υπαναχώρησης από τη σύμβαση πίστωσης σύμφωνα με το παρόν άρθρο.
7. Αν ο καταναλωτής έχει δικαίωμα υπαναχώρησης βάσει των παραγράφων 1, 5 και 6 του παρόντος άρθρου, δεν εφαρμόζονται τα άρθρα 6 και 7 της οδηγίας 2002/65/EK.
8. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι οι παράγραφοι 1 έως 6 του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται στις συμβάσεις πίστωσης οι οποίες, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, πρέπει να συνάπτονται μέσω συμβολαιογράφου, υπό την προϋπόθεση ότι ο συμβολαιογράφος επιβεβαιώνει ότι ο καταναλωτής έχει τα δικαιώματα που προβλέπονται στα άρθρα 10, 11, 20 και 21.
9. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη οποιωνδήποτε κανόνων του εθνικού δικαίου ορίζουν προθεσμία κατά τη διάρκεια της οποίας δεν μπορεί να αρχίσει η εκτέλεση της σύμβασης.

Άρθρο 27

Συνδεδεμένες συμβάσεις πίστωσης

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι καταναλωτής ο οποίος έχει ασκήσει το δικαίωμα υπαναχώρησης βάσει του ενωσιακού δικαίου, από σύμβαση προμήθειας αγαθών ή παροχής υπηρεσιών, δεν δεσμεύεται πλέον από συνδεδεμένη σύμβαση πίστωσης.
2. Όταν τα αγαθά ή οι υπηρεσίες που καλύπτονται από συνδεδεμένη σύμβαση πίστωσης δεν παρασχεθούν ή παρασχεθούν εν μέρει μόνο, ή αν δεν πληρούν τους όρους της σύμβασης παροχής τους, ο καταναλωτής δικαιούται να στραφεί κατά του πιστωτικού φορέα αν ο καταναλωτής έχει στραφεί κατά του προμηθευτή ή του παρόχου, αλλά έχει αποτύχει να λάβει την ικανοποίηση την οποία δικαιούται δυνάμει του νόμου ή της σύμβασης για την προμήθεια των συγκεκριμένων αγαθών ή την παροχή των συγκεκριμένων υπηρεσιών. Τα κράτη μέλη καθορίζουν την έκταση και τους όρους άσκησης των σχετικών μέσων προστασίας.
3. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των εθνικών νομοθετικών διατάξεων που ορίζουν ότι ο πιστωτικός φορέας είναι από κοινού και εις ολόκληρον υπεύθυνος για οποιαδήποτε αξίωση του καταναλωτή κατά του προμηθευτή ή του παρόχου όταν η αγορά των αγαθών ή των υπηρεσιών από τον προμηθευτή ή τον πάροχο έχει χρηματοδοτηθεί με σύμβαση πίστωσης.

Άρθρο 28

Συμβάσεις πίστωσης αόριστης διάρκειας

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο καταναλωτής μπορεί να καταγγείλει σύμβαση πίστωσης αόριστης διάρκειας ανά πάσα στιγμή και χωρίς επιβάρυνση, εκτός αν τα μέρη έχουν συμφωνήσει προθεσμία προειδοποίησης. Η προθεσμία αυτή δεν υπερβαίνει τον ένα μήνα.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο πιστωτικός φορέας μπορεί, αν έχει συμφωνηθεί στη σύμβαση πίστωσης, να καταγγείλει σύμβαση πίστωσης αόριστης διάρκειας απευθύνοντας στον καταναλωτή προειδοποίηση τουλάχιστον δύο μηνών εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου που προσδιορίζεται στη σύμβαση πίστωσης.

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο πιστωτικός φορέας μπορεί, αν έχει συμφωνηθεί στη σύμβαση πίστωσης και για αντικειμενικά δικαιολογημένους λόγους, να θέτει τέρμα στο δικαίωμα του καταναλωτή να προβαίνει σε αναλήψεις πιστώσεων από σύμβαση πίστωσης αόριστης διάρκειας. Ο πιστωτικός φορέας ενημερώνει τον καταναλωτή για τον εν λόγω τερματισμό και τους σχετικούς λόγους εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου που προσδιορίζεται στη σύμβαση πίστωσης, ει δυνατόν πριν από τον τερματισμό και το αργότερο αμέσως μετά, εκτός αν η παροχή των πληροφοριών αυτών απαγορεύεται από το ενωσιακό ή το εθνικό δίκαιο ή αντιβαίνει σε στόχους δημόσιας τάξης ή δημόσιας ασφάλειας.

Άρθρο 29
Πρόωρη εξόφληση

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο καταναλωτής δικαιούται ανά πάσα στιγμή να προβεί σε πρόωρη εξόφληση. Στις περιπτώσεις αυτές, ο καταναλωτής δικαιούται μείωση του συνολικού κόστους της πίστωσης για τον καταναλωτή για το εναπομένον διάστημα της σύμβασης. Κατά τον υπολογισμό της μείωσης αυτής, λαμβάνονται υπόψη όλα τα έξοδα που επιβάλλονται στον καταναλωτή από τον πιστωτικό φορέα.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, σε περίπτωση πρόωρης εξόφλησης, ο πιστωτικός φορέας δικαιούται εύλογη και αντικειμενικά δικαιολογημένη αποζημίωση για ενδεχόμενα έξοδα που συνδέονται άμεσα με την πρόωρη εξόφληση της πίστωσης, υπό την προϋπόθεση ότι η πρόωρη εξόφληση επέρχεται εντός χρονικού διαστήματος για το οποίο το χρεωστικό επιτόκιο είναι σταθερό.

Η αποζημίωση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο δεν υπερβαίνει το 1 % του ποσού της πίστωσης που υπόκειται σε πρόωρη εξόφληση, όταν το χρονικό διάστημα μεταξύ της πρόωρης εξόφλησης και της συμφωνημένης ημερομηνίας κατά την οποία λήγει η σύμβαση πίστωσης υπερβαίνει το ένα έτος. Όταν το χρονικό αυτό διάστημα δεν υπερβαίνει το ένα έτος, η αποζημίωση δεν υπερβαίνει το 0,5 % του ποσού της πίστωσης που υπόκειται σε πρόωρη εξόφληση.

3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο πιστωτικός φορέας δεν δικαιούται την αποζημίωση της παραγράφου 2, όταν πληρούται μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
 - α) η εξόφληση έχει πραγματοποιηθεί βάσει ασφαλιστικής σύμβασης προοριζόμενου να παρέχει εγγύηση εξόφλησης της πίστωσης·

- β) η πίστωση χορηγείται με τη μορφή δυνατότητας υπερανάλληψης·
- γ) η εξόφληση επέρχεται εντός χρονικού διαστήματος για το οποίο το χρεωστικό επιτόκιο δεν είναι σταθερό.

4. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2, τα κράτη μέλη μπορούν να ορίζουν ότι:

- α) ο πιστωτικός φορέας δικαιούται την αποζημίωση της παραγράφου 2 μόνο υπό την προϋπόθεση ότι το ποσό της πρόωρης εξόφλησης υπερβαίνει το όριο που ορίζεται στο εθνικό δίκαιο και δεν υπερβαίνει τις 10 000 EUR εντός οποιασδήποτε περιόδου 12 μηνών·
- β) ο πιστωτικός φορέας μπορεί, κατ' εξαίρεση, να αξιώνει μεγαλύτερη αποζημίωση, αν ο πιστωτικός φορέας μπορεί να αποδείξει ότι η ζημία που υπέστη λόγω της πρόωρης εξόφλησης υπερβαίνει το ποσό που καθορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 2.

Όταν η αποζημίωση που αξιώνει ο πιστωτικός φορέας υπερβαίνει τη ζημία που πράγματι υπέστη λόγω της πρόωρης εξόφλησης, ο καταναλωτής δικαιούται αντίστοιχη μείωση.

Στην περίπτωση αυτή, η ζημία συνίσταται στη διαφορά μεταξύ του αρχικά συμφωνηθέντος χρεωστικού επιτοκίου και του επιτοκίου με το οποίο ο πιστωτικός φορέας μπορεί να δανείσει στην αγορά το ποσό που υπόκειται σε πρόωρη εξόφληση κατά τον χρόνο της εν λόγω εξόφλησης, λαμβάνεται δε συναφώς υπόψη ο αντίκτυπος της πρόωρης εξόφλησης στα διοικητικά έξοδα.

5. Η αποζημίωση που αναφέρεται στην παράγραφο 2 και στην παράγραφο 4 στοιχείο β) δεν υπερβαίνει σε καμία περίπτωση το ποσό των τόκων που θα είχε καταβάλει ο καταναλωτής κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ της πρόωρης εξόφλησης και της συμφωνημένης ημερομηνίας λήξης της πιστωτικής σύμβασης.

Κεφάλαιο IX

Συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο και μέτρα περιορισμού επιτοκίων και εξόδων

Άρθρο 30

Υπολογισμός του συνολικού ετήσιου πραγματικού επιτοκίου

1. Το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο υπολογίζεται σύμφωνα με τον μαθηματικό τύπο που παρατίθεται στο παράρτημα ΙΙΙ μέρος Ι. Ισούται, σε ετήσια βάση, με την παρούσα αξία όλων των μελλοντικών ή τρεχουσών υποχρεώσεων (αναλήψεων, εξοφλήσεων και επιβαρύνσεων) που έχουν συμφωνηθεί από τον πιστωτικό φορέα και τον καταναλωτή.
2. Για τον υπολογισμό του συνολικού ετησίου πραγματικού επιτοκίου προσδιορίζεται το συνολικό κόστος της πίστωσης για τον καταναλωτή, χωρίς να συνυπολογίζονται οι καταβλητέες από τον καταναλωτή επιβαρύνσεις λόγω μη συμμόρφωσης με οποιαδήποτε από τις υποχρεώσεις του βάσει της σύμβασης πίστωσης και τα επιπλέον της τιμής αγοράς έξοδα που οφείλει να καταβάλλει κατά την αγορά αγαθών ή υπηρεσιών, είτε αγοράζει με πίστωση είτε τοις μετρητοίς.

Τα έξοδα για την τήρηση λογαριασμού για την καταγραφή τόσο των καταβολών όσο και των αναλήψεων, τα έξοδα για τη χρήση μέσου πληρωμής τόσο για τις καταβολές όσο και για τις αναλήψεις, καθώς και τα λοιπά έξοδα που σχετίζονται με τις καταβολές συμπεριλαμβάνονται στο συνολικό κόστος της πίστωσης για τον καταναλωτή, εκτός αν το άνοιγμα του λογαριασμού είναι προαιρετικό και τα έξοδα του λογαριασμού έχουν προσδιοριστεί σαφώς και αυτοτελώς στη σύμβαση πίστωσης ή σε οποιαδήποτε άλλη σύμβαση που έχει συναφθεί με τον καταναλωτή.

3. Ο υπολογισμός του συνολικού ετήσιου πραγματικού επιτοκίου γίνεται βάσει της παραδοχής ότι η σύμβαση πίστωσης θα παραμείνει σε ισχύ για ολόκληρη τη συμφωνημένη διάρκειά της και ότι ο πιστωτικός φορέας και ο καταναλωτής θα εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους σύμφωνα με τους όρους και κατά τις ημερομηνίες που έχουν καθοριστεί στη σύμβαση πίστωσης.
4. Στην περίπτωση των συμβάσεων πίστωσης που περιέχουν ρήτρες οι οποίες επιτρέπουν διακυμάνσεις του χρεωστικού επιτοκίου ή διακυμάνσεις ορισμένων επιβαρύνσεων που περιλαμβάνονται στο συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο το ύψος των οποίων δεν μπορεί να προσδιοριστεί επακριβώς κατά τον χρόνο του υπολογισμού, το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο υπολογίζεται βάσει της παραδοχής ότι το χρεωστικό επιτόκιο και οι λοιπές επιβαρύνσεις θα παραμείνουν σταθερά σε σχέση με το αρχικό τους επίπεδο και θα παραμείνουν εφαρμοστέα έως τη λήξη της σύμβασης πίστωσης.
5. Όταν είναι αναγκαίο, για τον υπολογισμό του συνολικού ετήσιου πραγματικού επιτοκίου χρησιμοποιούνται οι πρόσθετες παραδοχές που καθορίζονται στο παράρτημα ΙΙΙ μέρος ΙΙ.

Όταν οι παραδοχές που καθορίζονται στο παρόν άρθρο και στο παράρτημα III μέρος II δεν επαρκούν για τον ομοιόμορφο υπολογισμό του συνολικού ετησίου πραγματικού επιτοκίου ή δεν είναι πλέον προσαρμοσμένες στις εμπορικές καταστάσεις στην αγορά, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 45 για την τροποποίηση του παρόντος άρθρου και του παραρτήματος III μέρος II, με σκοπό την προσθήκη των αναγκαίων πρόσθετων παραδοχών για τον υπολογισμό του συνολικού ετησίου πραγματικού επιτοκίου ή την τροποποίηση των υφιστάμενων.

Άρθρο 31

Μέτρα για τον περιορισμό των χρεωστικών επιτοκίων, των συνολικών ετήσιων πραγματικών επιτοκίων ή του συνολικού κόστους της πίστωσης για τον καταναλωτή

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν μέτρα, όπως ανώτατα όρια, ώστε να αποτρέπεται αποτελεσματικά η κατάχρηση και να διασφαλίζεται ότι οι καταναλωτές δεν μπορούν να χρεώνονται με υπερβολικά υψηλά χρεωστικά επιτόκια, συνολικά ετήσια πραγματικά επιτόκια ή συνολικό κόστος της πίστωσης για τον καταναλωτή.
2. Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν απαγορεύσεις ή περιορισμούς όσον αφορά ειδικές επιβαρύνσεις ή τέλη που επιβάλλουν οι πιστωτικοί φορείς στο έδαφός τους.
3. Έως την ... [τέσσερα έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], η Επιτροπή δημοσιοποιεί τα μέτρα που θεσπίζουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με την παράγραφο 1. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν έκθεση στην Επιτροπή σχετικά με τα μέτρα αυτά έως την ... [τρία έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας].

4. Έως την ... [έξι έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας] η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών δημοσιεύει έκθεση σχετικά με την εφαρμογή των μέτρων που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Η έκθεση αυτή περιλαμβάνει αξιολόγηση των μέτρων που έχουν θεσπίσει τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων των μεθοδολογιών για τον καθορισμό ανώτατων ορίων, όταν απαιτείται, και της αποτελεσματικότητάς τους στον περιορισμό των υπερβολικά υψηλών χρεωστικών επιτοκίων, των συνολικών ετήσιων πραγματικών επιτοκίων ή του συνολικού κόστους της πίστωσης για τον καταναλωτή, και περιλαμβάνει προσέγγιση βέλτιστων πρακτικών για τη θέσπιση των μέτρων αυτών.

Κεφάλαιο X

Υποχρεώσεις επαγγελματικής δεοντολογίας και απαιτήσεις για το προσωπικό

Άρθρο 32

Υποχρεώσεις επαγγελματικής δεοντολογίας κατά την παροχή πίστωσης σε καταναλωτές

1. Τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση στον πιστωτικό φορέα και τον μεσίτη πιστώσεων να ενεργούν με έντιμο, δίκαιο, διαφανή και επαγγελματικό τρόπο και να λαμβάνουν υπόψη τα δικαιώματα και τα συμφέροντα των καταναλωτών κατά την άσκηση οποιασδήποτε από τις ακόλουθες δραστηριότητες:
- α) εκπόνηση πιστωτικών προϊόντων·

- β) διαφήμιση πιστωτικών προϊόντων σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 8·
- γ) χορήγηση, διαμεσολάβηση ή διευκόλυνση της χορήγησης πιστώσεων·
- δ) παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών·
- ε) παροχή συμπληρωματικών υπηρεσιών σε καταναλωτές·
- στ) εκτέλεση σύμβασης πίστωσης.

Οι δραστηριότητες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο στοιχεία γ) και δ) βασίζονται στις πληροφορίες σχετικά με τις συνθήκες του καταναλωτή και τις οποιεσδήποτε ειδικές απαιτήσεις έχει γνωστοποιήσει ο καταναλωτής, καθώς και σε εύλογες παραδοχές σχετικά με τους κινδύνους για την κατάσταση του καταναλωτή καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης.

Οι δραστηριότητες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο στοιχείο δ) βασίζονται επίσης στις πληροφορίες που απαιτούνται βάσει του άρθρου 16 παράγραφος 3 στοιχείο α).

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο τρόπος με τον οποίο οι πιστωτικοί φορείς αμείβουν το προσωπικό τους και τους μεσίτες πιστώσεων, καθώς και ο τρόπος με τον οποίο οι μεσίτες πιστώσεων αμείβουν το προσωπικό τους, δεν εμποδίζει τη συμμόρφωση με την υποχρέωση που καθορίζεται στην παράγραφο 1.

3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι πιστωτικοί φορείς, όταν θεσπίζουν και εφαρμόζουν πολιτικές αμοιβών για το προσωπικό που είναι υπεύθυνο για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας, συμμορφώνονται με τις ακόλουθες αρχές με τρόπο και στον βαθμό που αρμόζει στο μέγεθός τους, την εσωτερική τους οργάνωση και τη φύση, το εύρος και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων τους:
- α) η πολιτική αμοιβών συνάδει με την ορθή και αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων και την προάγει, και δεν ενθαρρύνει την ανάληψη κινδύνων που υπερβαίνουν το επίπεδο του αποδεκτού από τον πιστωτικό φορέα κινδύνου·
 - β) η πολιτική αμοιβών συνάδει με την επιχειρηματική στρατηγική, τους στόχους, τις αξίες και τα μακροπρόθεσμα συμφέροντα του πιστωτικού φορέα και ενσωματώνει μέτρα για την αποφυγή συγκρούσεων συμφερόντων, προβλέποντας ιδίως ότι η αμοιβή δεν συναρτάται με τον αριθμό ή το ποσοστό των εγκεκριμένων αιτήσεων για τη χορήγηση πίστωσης.
4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, όταν οι πιστωτικοί φορείς ή οι μεσίτες πιστώσεων παρέχουν συμβουλευτικές υπηρεσίες, η διάρθρωση των αμοιβών του συμμετέχοντος προσωπικού δεν θίγει την ικανότητά του να ενεργεί προς το συμφέρον του καταναλωτή και δεν συναρτάται με στόχους πωλήσεων. Προκειμένου να επιτύχουν τον στόχο αυτόν, τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να απαγορεύουν τις προμήθειες που καταβάλλονται από τον πιστωτικό φορέα στον μεσίτη πιστώσεων.
5. Τα κράτη μέλη μπορούν να απαγορεύουν ή να επιβάλλουν περιορισμούς στην πραγματοποίηση πληρωμών από καταναλωτή σε πιστωτικό φορέα ή μεσίτη πιστώσεων πριν από τη σύναψη σύμβασης πίστωσης.

Άρθρο 33

Απαιτήσεις γνώσεων και επάρκειας του προσωπικού

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι πιστωτικοί φορείς και οι μεσίτες πιστώσεων απαιτούν από το προσωπικό τους να διαθέτει και να επικαιροποιεί κατάλληλο επίπεδο γνώσεων και επάρκειας για την εκπόνηση, την προσφορά και τη χορήγηση συμβάσεων πίστωσης, την άσκηση δραστηριοτήτων μεσιτείας πιστώσεων και την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών, καθώς και σε σχέση με τα δικαιώματα των καταναλωτών στον εμπορικό τομέα τους. Όταν η σύναψη σύμβασης πίστωσης περιλαμβάνει συμπληρωματικές υπηρεσίες, απαιτούνται κατάλληλες γνώσεις και επάρκεια σχετικά με τις εν λόγω συμπληρωματικές υπηρεσίες.
2. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν ελάχιστες απαιτήσεις γνώσεων και επάρκειας για το προσωπικό των πιστωτικών φορέων και των μεσιτών πιστώσεων.
3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις που ορίζονται στην παράγραφο 1 εποπτεύεται από τις αρμόδιες αρχές και ότι οι αρμόδιες αρχές διαθέτουν την εξουσία να απαιτούν από τους πιστωτικούς φορείς και τους μεσίτες πιστώσεων να παρέχουν τα αποδεικτικά στοιχεία που η αρμόδια αρχή θεωρεί απαραίτητα για την εν λόγω εποπτεία.

Κεφάλαιο XI

Χρηματοοικονομική εκπαίδευση και στήριξη των καταναλωτών που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες

Άρθρο 34

Χρηματοοικονομική εκπαίδευση

1. Τα κράτη μέλη προωθούν μέτρα που στηρίζουν την εκπαίδευση των καταναλωτών όσον αφορά τον υπεύθυνο δανεισμό και τη διαχείριση χρεών, ιδίως σε σχέση με τις συμβάσεις πίστωσης. Στους καταναλωτές παρέχονται σαφείς και γενικές πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία χορήγησης πιστώσεων για την καθοδήγησή τους, ιδίως εκείνων που λαμβάνουν καταναλωτική πίστωση για πρώτη φορά και δη μέσω ψηφιακών εργαλείων. Κατά την εκπόνηση και την προώθηση των μέτρων αυτών, τα κράτη μέλη διαβουλεύονται με τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των οργανώσεων καταναλωτών.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν επίσης ότι διανέμονται πληροφορίες σχετικά με την καθοδήγηση που μπορούν να παρέχουν στους καταναλωτές οι οργανώσεις καταναλωτών και οι εθνικές αρχές.

2. Η Επιτροπή αξιολογεί και δημοσιεύει έκθεση για τη χρηματοοικονομική εκπαίδευση που είναι διαθέσιμη στους καταναλωτές στα κράτη μέλη και προσδιορίζει παραδείγματα βέλτιστων πρακτικών που θα μπορούσαν να αναπτυχθούν περαιτέρω ώστε να βελτιωθούν οι χρηματοοικονομικές γνώσεις των καταναλωτών.

Άρθρο 35

Υπερμερία και μέτρα ρύθμισης

1. Τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση στους πιστωτικούς φορείς να εφαρμόζουν, κατά περίπτωση, εύλογα μέτρα ρύθμισης πριν από την κίνηση διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης. Στο πλαίσιο των εν λόγω μέτρων ρύθμισης λαμβάνονται υπόψη, μεταξύ άλλων στοιχείων, οι ατομικές συνθήκες του καταναλωτή. Οι πιστωτικοί φορείς δεν υποχρεούνται να προσφέρουν μέτρα ρύθμισης κατ' επανάληψη στους καταναλωτές, πλην δικαιολογούμενων περιπτώσεων.

Οι πιστωτικοί φορείς δεν υποχρεούνται να διενεργούν αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας σύμφωνα με το άρθρο 18 κατά την τροποποίηση των υφιστάμενων όρων και προϋποθέσεων μιας σύμβασης πίστωσης σύμφωνα με το τρίτο εδάφιο στοιχείο β) της παρούσας παραγράφου, υπό την προϋπόθεση ότι το συνολικό ποσό που πρέπει να καταβάλει ο καταναλωτής δεν αυξάνεται σημαντικά με την τροποποίηση της σύμβασης πίστωσης.

Τα μέτρα ρύθμισης του πρώτου εδαφίου:

- α) μπορούν να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων δυνατοτήτων, ολική ή μερική αναχρηματοδότηση σύμβασης πίστωσης·
- β) περιλαμβάνουν τροποποίηση των υφιστάμενων όρων και προϋποθέσεων σύμβασης πίστωσης, που μπορεί να περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων δυνατοτήτων:
 - i) παράταση της διάρκειας της σύμβασης πίστωσης·

- ii) αλλαγή του είδους της σύμβασης πίστωσης·
- iii) αναβολή της καταβολής του συνόλου ή μέρους των δόσεων αποπληρωμής για ορισμένο χρονικό διάστημα·
- iv) μείωση του χρεωστικού επιτοκίου·
- v) παροχή αναστολής καταβολής δόσεων·
- vi) μερική αποπληρωμή δόσεων·
- vii) μετατροπές νομίσματος·
- viii) μερική άφεση και ενοποίηση του χρέους.

2. Ο κατάλογος των δυνητικών μέτρων της παραγράφου 1 τρίτο εδάφιο στοιχείο β) δεν θίγει το εθνικό δίκαιο και δεν επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να προβλέπουν όλα αυτά τα μέτρα στο εθνικό τους δίκαιο.
3. Όταν τα κράτη μέλη επιτρέπουν στους πιστωτικούς φορείς να καθορίζουν και να επιβάλλουν επιβαρύνσεις στον καταναλωτή λόγω αθέτησης υποχρέωσης, τα εν λόγω κράτη μέλη μπορούν να επιβάλλουν την υποχρέωση οι επιβαρύνσεις αυτές να μην είναι μεγαλύτερες από το αναγκαίο για την αποζημίωση του πιστωτικού φορέα για τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε λόγω της αθέτησης της υποχρέωσης.
4. Όταν τα κράτη μέλη επιτρέπουν στους πιστωτικούς φορείς να επιβάλλουν πρόσθετες επιβαρύνσεις στον καταναλωτή σε περίπτωση αθέτησης υποχρέωσης, τα συγκεκριμένα κράτη μέλη θεσπίζουν ανώτατο όριο για τις εν λόγω επιβαρύνσεις.

5. Τα κράτη μέλη δεν εμποδίζουν τα μέρη σύμβασης πίστωσης να συμφωνήσουν ρητώς ότι η επιστροφή ή η μεταβίβαση στον πιστωτικό φορέα των αγαθών που καλύπτονται από συνδεδεμένη σύμβαση πίστωσης ή των εσόδων από την πώληση τέτοιων αγαθών επαρκεί για την εξόφληση της πίστωσης.

Άρθρο 36

Συμβουλευτικές υπηρεσίες για χρέη

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ανεξάρτητες συμβουλευτικές υπηρεσίες για χρέη καθίστανται διαθέσιμες στους καταναλωτές που αντιμετωπίζουν ή ενδέχεται να αντιμετωπίσουν δυσκολίες στην εκπλήρωση των οικονομικών τους υποχρεώσεων, με την καταβολή περιορισμένων μόνο επιβαρύνσεων για τις υπηρεσίες αυτές.
2. Για τον σκοπό της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων της παραγράφου 1, οι πιστωτικοί φορείς διαθέτουν διαδικασίες και πολιτικές για τον έγκαιρο εντοπισμό των καταναλωτών που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες.
3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι πιστωτικοί φορείς παραπέμπουν τους καταναλωτές που αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην εκπλήρωση των οικονομικών τους υποχρεώσεων σε συμβουλευτικές υπηρεσίες για χρέη στις οποίες έχει εύκολη πρόσβαση ο καταναλωτής.
4. Η Επιτροπή υποβάλλει, έως την ... [πέντε έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], έκθεση που παρέχει επισκόπηση της διαθεσιμότητας συμβουλευτικών υπηρεσιών για χρέη στα κράτη μέλη και προσδιορίζει τις βέλτιστες πρακτικές για την περαιτέρω ανάπτυξη των εν λόγω υπηρεσιών. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν, έως την ... [τρία έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας] και στη συνέχεια ετησίως, έκθεση προς την Επιτροπή σχετικά με τις διαθέσιμες συμβουλευτικές υπηρεσίες για χρέη.

Κεφάλαιο XII

Πιστωτικοί φορείς και μεσίτες πιστώσεων

Άρθρο 37

*Αδειοδότηση, εγγραφή σε μητρώο και εποπτεία ιδρυμάτων άλλων
από πιστωτικά ιδρύματα και άλλων από ιδρύματα πληρωμών*

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι πιστωτικοί φορείς και οι μεσίτες πιστώσεων υπόκεινται σε κατάλληλη διαδικασία αδειοδότησης, σε εγγραφή σε μητρώο και σε ρυθμίσεις για την εποπτεία τους από ανεξάρτητη αρμόδια αρχή.
2. Η απαίτηση κατάλληλης διαδικασίας αδειοδότησης και εγγραφής σε μητρώο δεν ισχύει για τους πιστωτικούς φορείς που είναι:
 - α) πιστωτικά ιδρύματα όπως ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013·
 - β) ιδρύματα πληρωμών όπως ορίζονται στο άρθρο 4 σημείο 4 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/2366, για τις υπηρεσίες που αναφέρονται στο παράρτημα Ι σημείο 4 της εν λόγω οδηγίας· ή
 - γ) ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 1 της οδηγίας 2009/110/ΕΚ, για τη χορήγηση πιστώσεων που αναφέρεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) της εν λόγω οδηγίας.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να μην εφαρμόζουν τις απαιτήσεις αδειοδότησης και εγγραφής σε μητρώο που αναφέρονται στην παράγραφο 1 σε προμηθευτές αγαθών ή παρόχους υπηρεσιών που χαρακτηρίζονται ως πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, όπως ορίζονται στη σύσταση 2003/361/EK, και ενεργούν ως:
- α) μεσίτες πιστώσεων στο πλαίσιο συμπληρωματικής δραστηριότητας· ή
 - β) πιστωτικοί φορείς στο πλαίσιο συμπληρωματικής δραστηριότητας, οι οποίοι χορηγούν πιστώσεις υπό τη μορφή προθεσμιακής πληρωμής για την αγορά αγαθών και υπηρεσιών που προσφέρουν οι ίδιοι, εάν η πίστωση παρέχεται άτοκα και με μόνο περιορισμένες επιβαρύνσεις που οφείλει ο καταναλωτής για καθυστερήσεις πληρωμών σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.

Άρθρο 38

Ειδικές υποχρεώσεις για τους μεσίτες πιστώσεων

Τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση στους μεσίτες πιστώσεων:

- α) να αναφέρουν, στις διαφημίσεις και τα έγγραφα που προορίζονται για τους καταναλωτές, την έκταση των εξουσιών τους και αν συνεργάζονται αποκλειστικά με έναν ή περισσότερους πιστωτικούς φορείς ή αν εργάζονται ως ανεξάρτητοι μεσίτες·
- β) να γνωστοποιούν στον καταναλωτή κάθε αμοιβή που πρέπει να καταβάλει ο καταναλωτής στον μεσίτη πιστώσεων για τις υπηρεσίες που πρόκειται να παρασχεθούν·
- γ) να καταλήγουν σε συμφωνία με τον καταναλωτή για κάθε αμοιβή του στοιχείου β) εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου πριν από τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης·
- δ) να γνωστοποιούν κάθε αμοιβή του στοιχείου β) στον πιστωτικό φορέα για τον σκοπό τον υπολογισμό του συνολικού ετήσιου πραγματικού επιτοκίου.

Κεφάλαιο XIII

Εκχώρηση δικαιωμάτων και επίλυση διαφορών

Άρθρο 39

Εκχώρηση δικαιωμάτων

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο καταναλωτής, σε περίπτωση εκχώρησης σε τρίτο των δικαιωμάτων του πιστωτικού φορέα που απορρέουν από σύμβαση πίστωσης ή της ίδιας της σύμβασης πίστωσης, δικαιούται να αντιτάσσει κατά του εκδοχέα τα ίδια μέσα άμυνας που είχε κατά του αρχικού πιστωτικού φορέα, συμπεριλαμβανομένου του συμψηφισμού αν το εν λόγω μέσο άμυνας επιτρέπεται στο οικείο κράτος μέλος.
2. Τα κράτη μέλη επιβάλλουν την υποχρέωση στον αρχικό πιστωτικό φορέα να ενημερώσει τον καταναλωτή για την εκχώρηση της παραγράφου 1, εκτός αν ο αρχικός πιστωτικός φορέας, σε συμφωνία με τον εκδοχέα, εξακολουθεί να εξυπηρετεί την πίστωση έναντι του καταναλωτή.

Άρθρο 40

Εξωδικαστική επίλυση διαφορών

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι καταναλωτές έχουν πρόσβαση σε κατάλληλες, άμεσες και αποτελεσματικές διαδικασίες εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών για τη διευθέτηση των διαφορών μεταξύ των καταναλωτών και των πιστωτικών φορέων ή των μεσιτών πιστώσεων που αφορούν δικαιώματα και υποχρεώσεις που σχετίζονται με συμβάσεις πίστωσης βάσει της παρούσας οδηγίας, με τη χρήση, όταν ενδείκνυται, υπαρχουσών οντοτήτων που διενεργούν εξωδικαστική επίλυση διαφορών. Οι εν λόγω διαδικασίες εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών και οι οντότητες που τις παρέχουν πληρούν τις ποιοτικές απαιτήσεις της οδηγίας 2013/11/ΕΕ.
2. Τα κράτη μέλη παροτρύνουν τις οντότητες που διεξάγουν τις διαδικασίες εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών της παραγράφου 1 να συνεργάζονται μεταξύ τους για την επίλυση διασυνοριακών διαφορών που αφορούν συμβάσεις πίστωσης.

Κεφάλαιο XIV

Αρμόδιες αρχές

Άρθρο 41

Αρμόδιες αρχές

1. Τα κράτη μέλη ορίζουν τις εθνικές αρμόδιες αρχές που είναι επιφορτισμένες με την εξασφάλιση της εφαρμογής και επιβολής της παρούσας οδηγίας και μεριμνούν ώστε να τους παρέχονται όλες οι εξουσίες διερεύνησης και επιβολής καθώς και οι κατάλληλοι πόροι που απαιτούνται για την αποδοτική και αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Οι αρμόδιες αρχές είναι είτε δημόσιες αρχές είτε οργανισμοί αναγνωρισμένοι από το εθνικό δίκαιο ή από δημόσιες αρχές ρητώς εξουσιοδοτημένες προς τούτο από το εθνικό δίκαιο. Δεν είναι πιστωτικοί φορείς ή μεσίτες πιστώσεων.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές, όλα τα πρόσωπα που εργάζονται ή που έχουν εργαστεί για τις αρμόδιες αρχές, καθώς και οι εντεταλμένοι από τις αρμόδιες αρχές ελεγκτές και εμπειρογνώμονες, δεσμεύονται από το επαγγελματικό απόρρητο. Εμπιστευτικές πληροφορίες που περιέρχονται σε γνώση τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους δεν επιτρέπεται να γνωστοποιούνται σε κανένα απολύτως πρόσωπο ή αρχή, παρ' εκτός σε συνοπτική ή συγκεντρωτική μορφή, με την επιφύλαξη περιπτώσεων που εμπίπτουν στο ποινικό δίκαιο ή στην παρούσα οδηγία. Αυτό δεν εμποδίζει ωστόσο τις αρμόδιες αρχές να ανταλλάσσουν ή να διαβιβάζουν εμπιστευτικές πληροφορίες σύμφωνα με το ενωσιακό και το εθνικό δίκαιο.

3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές είναι ένα από τα ακόλουθα:
- α) αρμόδιες αρχές κατά την έννοια του άρθρου 4 σημείο 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹· ή
 - β) αρχές διαφορετικές των αναφερόμενων στο στοιχείο α) αρμόδιων αρχών, υπό τον όρο ότι οι εθνικές νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις επιβάλλουν τη συνεργασία των εν λόγω αρχών με τις αρμόδιες αρχές του στοιχείου α) όταν απαιτείται για την εκτέλεση των καθηκόντων τους βάσει της παρούσας οδηγίας.
4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές πληρούν τα κριτήρια του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/2394.
5. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή για τον ορισμό των αρμόδιων αρχών και για οποιαδήποτε σχετική μεταβολή, και, αν υπάρχουν περισσότερες από μία αρμόδιες αρχές στο έδαφός τους, αναφέρουν κάθε καταμερισμό των αντίστοιχων καθηκόντων μεταξύ των εν λόγω αρμόδιων αρχών. Η πρώτη σχετική κοινοποίηση πραγματοποιείται το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο έως την ... [δύο έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας].
6. Οι αρμόδιες αρχές ασκούν τις εξουσίες τους σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο είτε:
- α) απευθείας υπό δική τους εξουσία ή υπό την εποπτεία των δικαστικών αρχών· είτε

¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών), την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 716/2009/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 2009/78/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 331 της 15.12.2010, σ. 12).

β) υποβάλλοντας αίτηση στα δικαστήρια που είναι αρμόδια για την έκδοση της αναγκαίας απόφασης, συμπεριλαμβανομένης, κατά περίπτωση, της άσκησης ένδικου μέσου αν απορριφθεί η αίτηση έκδοσης της αναγκαίας απόφασης.

7. Τα κράτη μέλη, αν υπάρχουν περισσότερες από μία αρμόδιες αρχές στο έδαφός τους, διασφαλίζουν τον σαφή καθορισμό των αντίστοιχων καθηκόντων τους, καθώς και τη στενή συνεργασία μεταξύ των εν λόγω αρχών, ούτως ώστε να εκπληρώνουν αποτελεσματικά τα αντίστοιχα καθήκοντά τους.
8. Η Επιτροπή δημοσιεύει κατάλογο των αρμόδιων αρχών στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* τουλάχιστον άπαξ ετησίως και τον ενημερώνει συνεχώς στον ιστότοπό της.
9. Τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν την εθνική νομοθεσία για τη χορήγηση εξουσιών παρέμβασης επί προϊόντων στις εθνικές αρμόδιες αρχές για την απόσυρση πιστωτικών προϊόντων σε δικαιολογημένες περιπτώσεις.

Κεφάλαιο XV

Τελικές διατάξεις

Άρθρο 42

Επίπεδο εναρμόνισης

1. Στον βαθμό που η παρούσα οδηγία περιέχει εναρμονισμένες διατάξεις, τα κράτη μέλη δεν μπορούν να διατηρούν ή να θεσπίζουν στο εθνικό τους δίκαιο διατάξεις που παρεκκλίνουν από αυτές που ορίζονται στην παρούσα οδηγία, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στην παρούσα οδηγία.
2. Έως ότου υπάρξει περαιτέρω εναρμόνιση, όταν κράτος μέλος κάνει χρήση των ρυθμιστικών επιλογών που προβλέπονται στο άρθρο 2 παράγραφοι 5 έως 8, στο άρθρο 8 παράγραφος 8, στο άρθρο 14 παράγραφοι 2 και 3, στο άρθρο 16 παράγραφοι 4 και 6, στο άρθρο 18 παράγραφος 11, στο άρθρο 24 παράγραφος 5, στο άρθρο 25 παράγραφος 6, στο άρθρο 26 παράγραφοι 4 και 8, στο άρθρο 29 παράγραφος 4, στο άρθρο 31 παράγραφος 2, στο άρθρο 32 παράγραφοι 4 και 5, στο άρθρο 35 παράγραφοι 3 και 4, στο άρθρο 37 παράγραφος 3 και στο άρθρο 41 παράγραφος 9, το συγκεκριμένο κράτος μέλος ενημερώνει την Επιτροπή χωρίς καθυστέρηση για το γεγονός αυτό, καθώς και για οποιαδήποτε μεταγενέστερη αλλαγή. Η Επιτροπή δημοσιοποιεί αυτή την πληροφορία σε ιστότοπο ή με άλλον ευπρόσιτο τρόπο. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα ώστε η πληροφορία αυτή να διοχετεύεται στους εθνικούς πιστωτικούς φορείς, τους μεσίτες πιστώσεων και τους καταναλωτές.

Άρθρο 43

Αναγκαστικός χαρακτήρας της παρούσας οδηγίας

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι καταναλωτές δεν μπορούν να παραιτούνται από τα δικαιώματα που τους απονέμονται από τα εθνικά μέτρα μεταφοράς της παρούσας οδηγίας στο εθνικό δίκαιο.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι διατάξεις που θεσπίζονται για τη μεταφορά της παρούσας οδηγίας στο εθνικό δίκαιο δεν καταστρατηγούνται ως αποτέλεσμα του τρόπου διατύπωσης των συμβάσεων.

Άρθρο 44

Κυρώσεις

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τους κανόνες για τις κυρώσεις που επισύρουν οι παραβάσεις των εθνικών διατάξεων που θεσπίζονται κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για να διασφαλίζουν την εφαρμογή των κανόνων αυτών. Οι προβλεπόμενες κυρώσεις είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν τους εν λόγω κανόνες και τα εν λόγω μέτρα στην Επιτροπή έως την ... [τρία έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας] και της κοινοποιούν χωρίς καθυστέρηση κάθε μεταγενέστερη τροποποίησή τους που τα επηρεάζει.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, όταν πρόκειται να επιβληθούν κυρώσεις σύμφωνα με το άρθρο 21 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/2394, περιλαμβάνουν τη δυνατότητα είτε επιβολής προστίμων μέσω διοικητικής διαδικασίας είτε κίνησης νομικής διαδικασίας για την επιβολή προστίμων, ή και τα δύο.

3. Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι οι αρμόδιες αρχές μπορούν να δημοσιοποιούν οποιαδήποτε διοικητική κύρωση επιβάλλεται λόγω παράβασης των μέτρων που θεσπίζονται κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, εκτός αν η δημοσιοποίηση αυτή ενδέχεται να διαταράξει σοβαρά τις χρηματοπιστωτικές αγορές ή να προκαλέσει δυσανάλογη ζημία στα εμπλεκόμενα μέρη.

Άρθρο 45

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.
2. Η προβλεπόμενη στο άρθρο 30 παράγραφος 5 εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή για περίοδο πέντε ετών από ... [την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας]. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση σχετικά με τις εξουσίες που της έχουν ανατεθεί το αργότερο εννέα μήνες πριν από τη λήξη της πενταετούς περιόδου. Η εξουσιοδότηση ανανεώνεται σιωπηρά για περιόδους ίδιας διάρκειας, εκτός αν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο προβάλουν αντιρρήσεις το αργότερο τρεις μήνες πριν από τη λήξη της εκάστοτε περιόδου.
3. Η εξουσιοδότηση του άρθρου 30 παράγραφος 5 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή από το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτή. Δεν θίγει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.

4. Πριν από την έκδοση μιας κατ' εξουσιοδότηση πράξης, η Επιτροπή διεξάγει διαβουλεύσεις με εμπειρογνώμονες που ορίζουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις αρχές της διοργανικής συμφωνίας της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου.
5. Μόλις εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.
6. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 30 παράγραφος 5 τίθεται σε ισχύ μόνο αν δεν διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός τριών μηνών από την ημέρα που η πράξη κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή αν, πριν λήξει αυτή η περίοδος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλουν αντιρρήσεις. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 46

Επανεξέταση και παρακολούθηση

1. Η Επιτροπή προβαίνει, έως την ... [έξι έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας] και στη συνέχεια ανά τετραετία, σε αξιολόγηση της παρούσας οδηγίας. Η εν λόγω αξιολόγηση περιλαμβάνει:
 - α) αξιολόγηση του αν το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας εξακολουθεί να είναι το ενδεδειγμένο σε σχέση με συμβάσεις πίστωσης που εξασφαλίζονται με ακίνητα που δεν προορίζονται για κατοικία·

- β) εκτίμηση των ορίων που ορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 στοιχείο γ) και στο παράρτημα ΙΙ μέρος ΙΙ, καθώς και των ποσοστών που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της καταβλητέας αποζημίωσης σε περίπτωση πρόωρης εξόφλησης, όπως ορίζεται στο άρθρο 29 παράγραφος 2, υπό το πρίσμα των οικονομικών τάσεων στην Ένωση και της κατάστασης στην οικεία αγορά·
- γ) ανάλυση της εξέλιξης της αγοράς καταναλωτικής πίστης που στηρίζει την πράσινη μετάβαση και εκτίμηση της ανάγκης για περαιτέρω μέτρα σχετικά με τις εν λόγω πιστώσεις· και
- δ) αξιολόγηση της εφαρμογής του άρθρου 44 παράγραφοι 1 και 2 και ιδίως της αποτελεσματικότητας και του αποτρεπτικού αποτελέσματος των κυρώσεων που επιβάλλονται δυνάμει του συγκεκριμένου άρθρου.
2. Έως την ... [δύο έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], η Επιτροπή αξιολογεί την ανάγκη προστασίας των καταναλωτών που δανείζονται και επενδύουν μέσω πλατφορμών συμμετοχικής χρηματοδότησης, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΕ) 2020/1503, όταν οι εν λόγω πλατφόρμες δεν ενεργούν ως πιστωτικοί φορείς ή μεσίτες πιστώσεων, αλλά διευκολύνουν τη χορήγηση πιστώσεων μεταξύ καταναλωτών.
3. Ειδικότερα, η Επιτροπή παρακολουθεί τις επιπτώσεις της ύπαρξης των ρυθμιστικών επιλογών που αναφέρονται στο άρθρο 42 στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και στους καταναλωτές.
4. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης και της εκτίμησης που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2 και 3, συνοδευόμενη, αν είναι σκόπιμο, από νομοθετική πρόταση.

Άρθρο 47

Κατάργηση και μεταβατικές διατάξεις

Η οδηγία 2008/48/EK καταργείται από την ... [τρία έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας].

Κατά παρέκκλιση από την πρώτη παράγραφο, η οδηγία 2008/48/EK εξακολουθεί να εφαρμόζεται στις συμβάσεις πίστωσης που είναι σε ισχύ την ... [τρία έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας] έως τη λύση τους.

Ωστόσο, τα άρθρα 23 και 24, το άρθρο 25 παράγραφος 1 δεύτερη περίοδος, το άρθρο 25 παράγραφος 2 και τα άρθρα 28 και 39 της παρούσας οδηγίας εφαρμόζονται σε όλες τις συμβάσεις πίστωσης αόριστης διάρκειας που είναι σε ισχύ την ... [τρία έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας].

Οι παραπομπές στην καταργούμενη οδηγία νοούνται ως παραπομπές στην παρούσα οδηγία και διαβάζονται σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας του παραρτήματος IV.

Άρθρο 48

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν, το αργότερο την ... [24 μήνες μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.

Εφαρμόζουν τις εν λόγω διατάξεις από την ... [τρία έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας].

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις εν λόγω διατάξεις, αυτές περιέχουν παραπομπή στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια παραπομπή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος πραγματοποίησης αυτής της παραπομπής και η διατύπωση αυτής της δήλωσης καθορίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών μέτρων εθνικού δικαίου τα οποία θεσπίζουν στον τομέα που διέπει η παρούσα οδηγία.

Άρθρο 49
Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 50
Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Στρασβούργο,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Η Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο/Η Πρόεδρος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΗΣ¹

Βασικές πληροφορίες

Μέρος Ι [Πάντοτε στην πρώτη σελίδα του εντύπου]:

Πιστωτικός φορέας	[Στοιχεία ταυτότητας]
Κατά περίπτωση Μεσίτης πιστώσεων	[Στοιχεία ταυτότητας]
Συνολικό ποσό της πίστωσης <i>Δηλαδή το ανώτατο όριο ή το σύνολο των ποσών που καθίστανται διαθέσιμα βάσει της σύμβασης πίστωσης.</i>	
Διάρκεια της σύμβασης πίστωσης	
Το χρεωστικό επιτόκιο ή, κατά περίπτωση, τα διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια που εφαρμόζονται στη σύμβαση πίστωσης	[% — σταθερό, ή — κυμαινόμενο, — περίοδοι]
Συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο (ΣΕΠΕ) <i>Πρόκειται για το συνολικό κόστος πίστωσης εκφραζόμενο ως ετήσιο ποσοστό του συνολικού ποσού της πίστωσης. Το ΣΕΠΕ βοηθά στη σύγκριση διαφορετικών προσφορών.</i>	

¹ Όπου σημειώνεται «κατά περίπτωση», ο πιστωτικός φορέας πρέπει να συμπληρώσει το τετραγωνίδιο, αν οι πληροφορίες αφορούν το είδος της πίστωσης, ή να διαγράψει τις σχετικές πληροφορίες ή ολόκληρη τη σειρά όταν οι πληροφορίες δεν αφορούν το συγκεκριμένο είδος πίστωσης.
Οι επεξηγήσεις με πλάγιους χαρακτήρες αναμένεται να βοηθήσουν τον καταναλωτή να κατανοήσει καλύτερα τα αριθμητικά στοιχεία.
Οι μεταξύ αγκυλών ενδείξεις παρέχουν εξηγήσεις στον πιστωτικό φορέα ή στον μεσίτη πιστώσεων και πρέπει να αντικαθίστανται από τις αντίστοιχες πληροφορίες.

Συνολικό ποσό που θα πρέπει να καταβάλετε <i>Δηλαδή το ποσό του δανεισθέντος κεφαλαίου συν τους τόκους και τα ενδεχόμενα έξοδα που συνδέονται με την πίστωσή σας.</i>	[Άθροισμα του συνολικού ποσού της πίστωσης και του συνολικού κόστους της πίστωσης για τον καταναλωτή]
Κατά περίπτωση Η πίστωση χορηγείται υπό μορφή προθεσμιακής πληρωμής για συγκεκριμένα αγαθά ή συγκεκριμένες υπηρεσίες ή συνδέεται με την προμήθεια συγκεκριμένων αγαθών ή με την παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών Όνομα αγαθού/υπηρεσίας Τιμή τοις μετρητοίς	
Έξοδα σε περίπτωση καθυστέρησης πληρωμών	Θα επιβαρυνθείτε με [...] (εφαρμοστέο επιτόκιο και ρυθμίσεις για την αναπροσαρμογή του και, κατά περίπτωση, επιβαρύνσεις υπερημερίας)] για τις καθυστερημένες πληρωμές.

Μέρος II [Εάν τα ακόλουθα στοιχεία δεν μπορούν να εμφανιστούν με ευδιάκριτο τρόπο σε μία σελίδα, εμφανίζονται στο πρώτο μέρος του εντύπου στη δεύτερη σελίδα]:

Δόσεις και, κατά περίπτωση, σειρά με την οποία θα κατανεμηθούν οι δόσεις	Θα πρέπει να καταβάλετε τα εξής: [Ποσό, αριθμός και συχνότητα των καταβολών τις οποίες θα πρέπει να πραγματοποιήσει ο καταναλωτής] Οι τόκοι ή/και οι επιβαρύνσεις θα καταβληθούν ως εξής:
Προειδοποίηση για τις συνέπειες της παράλειψης ή της καθυστέρησης πληρωμών <i>Η παράλειψη ή η καθυστέρηση πληρωμών ενδέχεται να έχει σοβαρές συνέπειες για εσάς (π.χ. αναγκαστική πώληση) και να καταστήσει δυσκολότερη τη λήψη πιστώσεων στο μέλλον.</i>	
Δικαίωμα υπαναχώρησης <i>Έχετε το δικαίωμα να υπαναχωρήσετε από τη σύμβαση πίστωσης εντός προθεσμίας 14 ημερολογιακών ημερών.</i>	Ναι/όχι
Πρόωρη εξόφληση <i>Έχετε το δικαίωμα πρόωρης εξόφλησης της πίστωσης, εν όλω ή εν μέρει, ανά πάσα στιγμή.</i> Κατά περίπτωση Ο πιστωτικός φορέας δικαιούται αποζημίωση σε περίπτωση πρόωρης εξόφλησης.	Ναι

Πιστωτικός φορέας Γεωγραφική διεύθυνση Αριθμός τηλεφώνου Διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου Διεύθυνση ιστοτόπου (*)	
Κατά περίπτωση Μεσίτης πιστώσεων Γεωγραφική διεύθυνση Αριθμός τηλεφώνου Διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου Διεύθυνση ιστοτόπου (*)	
(*) Οι πληροφορίες αυτές είναι προαιρετικές.	

Συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με τη σύμβαση πίστωσης

1. Περιγραφή των κύριων χαρακτηριστικών του πιστωτικού προϊόντος

Είδος πίστωσης	
Οι όροι που διέπουν τις αναλήψεις <i>Δηλαδή πώς και πότε θα λάβετε τα χρήματα</i> Κατά περίπτωση Άλλοι μηχανισμοί ανάληψης για το σχετικό είδος σύμβασης πίστωσης μπορεί να έχουν ως αποτέλεσμα υψηλότερα συνολικά ετήσια πραγματικά επιτόκια	[Όταν η σύμβαση πίστωσης προβλέπει διαφορετικούς τρόπους ανάληψης με διαφορετικές επιβαρύνσεις ή χρεωστικά επιτόκια και ο πιστωτικός φορέας χρησιμοποιεί την παραδοχή του παραρτήματος III μέρος II στοιχείο β), περιλαμβάνεται αναφορά ότι άλλοι μηχανισμοί ανάληψης για το εν λόγω είδος σύμβασης πίστωσης μπορεί να έχουν ως αποτέλεσμα υψηλότερα συνολικά ετήσια πραγματικά επιτόκια]
Κατά περίπτωση Απαιτούμενες εγγυήσεις <i>Πρόκειται για περιγραφή της ασφάλειας που πρέπει να παράσχετε σε σχέση με τη σύμβαση πίστωσης.</i>	[Είδος εγγυήσεων]
Κατά περίπτωση Οι εξοφλήσεις δεν συνεπάγονται άμεση απόσβεση του κεφαλαίου.	
Κατά περίπτωση Η τιμή εξατομικεύτηκε βάσει αυτοματοποιημένης λήψης αποφάσεων.	

2. Κόστος της πίστωσης

Κατά περίπτωση Τα διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια που εφαρμόζονται στη σύμβαση πίστωσης	[% — σταθερό, ή — κυμαινόμενο (με τον δείκτη ή το επιτόκιο αναφοράς που εφαρμόζεται στο αρχικό χρεωστικό επιτόκιο), — περίοδοι, — όροι που διέπουν την εφαρμογή κάθε χρεωστικού επιτοκίου, — περίοδοι, όροι και διαδικασίες για την τροποποίηση κάθε χρεωστικού επιτοκίου]
Αντιπροσωπευτικό παράδειγμα που απεικονίζει το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο (ΣΕΠΕ) και το συνολικό πληρωτέο από τον καταναλωτή ποσό	[% Στο σημείο αυτό θα πρέπει να παρατεθεί αντιπροσωπευτικό παράδειγμα που να αναφέρει όλες τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό του συνολικού ετήσιου πραγματικού επιτοκίου]
Είναι υποχρεωτικό, για την έγκριση της πίστωσης ή για τη χορήγησή της υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που διαφημίζονται, να συναφθεί — ασφαλιστική σύμβαση που να εξασφαλίζει την πίστωση, ή — άλλη σύμβαση συμπληρωματικής υπηρεσίας; <i>Εάν το κόστος αυτών των υπηρεσιών δεν είναι γνωστό στον πιστωτικό φορέα, δεν συμπεριλαμβάνεται στο ΣΕΠΕ.</i>	Ναι/όχι [εάν ναι, αναφέρατε το είδος ασφάλισης] Ναι/όχι [εάν ναι, αναφέρατε το είδος συμπληρωματικής υπηρεσίας]

Συναφή έξοδα	
Κατά περίπτωση Επιβαρύνσεις για την τήρηση ενός ή περισσότερων λογαριασμών που απαιτούνται για την καταγραφή τόσο των καταβολών όσο και των αναλήψεων	
Κατά περίπτωση Ποσό εξόδων για τη χρήση συγκεκριμένου μέσου πληρωμής (π.χ. πιστωτικής κάρτας)	
Κατά περίπτωση Οποιαδήποτε άλλα έξοδα που προκύπτουν από τη σύμβαση πίστωσης	
Κατά περίπτωση Προϋποθέσεις υπό τις οποίες είναι δυνατόν να τροποποιηθούν τα προαναφερόμενα έξοδα που σχετίζονται με τη σύμβαση πίστωσης	
Κατά περίπτωση Υποχρέωση καταβολής συμβολαιογραφικής αμοιβής	

3. Άλλες σημαντικές νομικές πτυχές

Κατά περίπτωση Ο πιστωτικός φορέας δικαιούται αποζημίωση σε περίπτωση πρόωρης εξόφλησης	[Προσδιορισμός της αποζημίωσης (μέθοδος υπολογισμού) σύμφωνα με τις διατάξεις για την εφαρμογή του άρθρου 29 της οδηγίας (ΕΕ) 2023/... του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ¹⁺]
Έρευνα σε βάση δεδομένων <i>Ο πιστωτικός φορέας πρέπει να σας πληροφορήσει αμέσως και δωρεάν για τα αποτελέσματα έρευνας σε βάση δεδομένων, αν η αίτηση πίστωσης απορρίπτεται βάσει της εν λόγω έρευνας.</i>	
Δικαίωμα σε αντίγραφο του σχεδίου σύμβασης πίστωσης <i>Έχετε το δικαίωμα να λάβετε δωρεάν, κατόπιν αίτησης, αντίγραφο του σχεδίου σύμβασης πίστωσης. Η παρούσα διάταξη εφαρμόζεται αν, κατά τον χρόνο της αίτησής σας, ο πιστωτικός φορέας είναι πρόθυμος να προβεί στη σύναψη της σύμβασης πίστωσης με σας.</i>	
Κατά περίπτωση Χρονικό διάστημα κατά το οποίο ο πιστωτικός φορέας δεσμεύεται από τις προσυμβατικές πληροφορίες	Οι πληροφορίες που περιέχει το παρόν έντυπο ισχύουν από [...] έως [...].

¹ Οδηγία (ΕΕ) 2023/... του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της ..., σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές και την κατάργηση της οδηγίας 2008/48/ΕΚ (ΕΕ ...).

⁺ ΕΕ: να προστεθεί ο αριθμός της παρούσας οδηγίας και να συμπληρωθεί η υποσημείωση.

Σχετικά με την έννομη προστασία <i>Έχετε το δικαίωμα πρόσβασης σε εξωδικαστικό μηχανισμό προσφυγής και έννομης προστασίας</i>	[Ο εξωδικαστικός μηχανισμός προσφυγής και έννομης προστασίας για τον καταναλωτή και ο τρόπος πρόσβασής του]
Προειδοποίηση σχετικά με τις νομικές και οικονομικές συνέπειες της μη συμμόρφωσης <i>Η μη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις που συνδέονται με τη σύμβαση πίστωσης, πλην των περιπτώσεων καθυστέρησης ή μη καταβολής πληρωμών, θα μπορούσε να έχει σοβαρές συνέπειες για σας.</i>	
Χρονοδιάγραμμα εξόφλησης	[Χρονοδιάγραμμα εξόφλησης που περιλαμβάνει όλες τις πληρωμές και εξοφλήσεις που πρέπει να κάνει ο καταναλωτής κατά τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης, συμπεριλαμβανομένων των πληρωμών για οποιεσδήποτε συμπληρωματικές υπηρεσίες]

Κατά περίπτωση

**4. Πρόσθετες πληροφορίες στην περίπτωση της εξ αποστάσεως εμπορίας
χρηματοοικονομικών υπηρεσιών**

α) Σχετικά με τον πιστωτικό φορέα	
Κατά περίπτωση Εκπρόσωπος του πιστωτικού φορέα στο κράτος μέλος διαμονής σας Διεύθυνση Αριθμός τηλεφώνου Διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου Διεύθυνση ιστοτόπου (*)	[Στοιχεία ταυτότητας] [Γεωγραφική διεύθυνση προς χρήση από τον καταναλωτή]
Κατά περίπτωση Εγγραφή σε μητρώο	[Το εμπορικό μητρώο στο οποίο είναι εγγεγραμμένος ο πιστωτικός φορέας και ο αριθμός εγγραφής του ή ανάλογο μέσο ταυτοποίησής του στο μητρώο αυτό]
Κατά περίπτωση Εποπτική αρχή	

β) Σχετικά με τη σύμβαση πίστωσης	
Κατά περίπτωση Άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης	[Πρακτικές οδηγίες για την άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης, οι οποίες αναφέρουν, μεταξύ άλλων, την προθεσμία για την άσκησή του, τη διεύθυνση προς την οποία θα πρέπει να αποσταλεί η κοινοποίηση της άσκησης του δικαιώματος υπαναχώρησης και τις συνέπειες της μη άσκησης του δικαιώματος υπαναχώρησης]
Κατά περίπτωση Δίκαιο το οποίο χρησιμοποίησε ο πιστωτικός φορέας ως βάση για τη δημιουργία σχέσεων μαζί σας πριν από τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης	
Κατά περίπτωση Ρήτρα σχετικά με το δίκαιο που διέπει τη σύμβαση πίστωσης ή/και το αρμόδιο δικαστήριο	[Παρατίθεται η σχετική ρήτρα]
Κατά περίπτωση Γλωσσικό καθεστώς	Οι πληροφορίες και οι συμβατικοί όροι θα παρασχεθούν στα [συγκεκριμένη γλώσσα]. Με τη συγκατάθεσή σας, σκοπεύουμε να επικοινωνούμε στα [συγκεκριμένη γλώσσα/γλώσσες] για τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης.
(*) Οι πληροφορίες αυτές είναι προαιρετικές για τον πιστωτικό φορέα.	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΗΣ¹

Καταναλωτική πίστη προσφερόμενη από ορισμένους πιστωτικούς οργανισμούς (άρθρο 2 παράγραφος 6 της οδηγίας (ΕΕ) 2023/... του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁺)

Μετατροπή χρεών (άρθρο 2 παράγραφος 7 της οδηγίας (ΕΕ) 2023/...⁺⁺)

Βασικές πληροφορίες

Μέρος I [Πάντοτε στην πρώτη σελίδα του εντύπου]:

Πιστωτικός φορέας	[Στοιχεία ταυτότητας]
Κατά περίπτωση Μεσίτης πιστώσεων	[Στοιχεία ταυτότητας]
Το συνολικό ποσό της πίστωσης <i>Δηλαδή το ανώτατο όριο ή το σύνολο των ποσών που καθίστανται διαθέσιμα βάσει της σύμβασης πίστωσης.</i>	
Η διάρκεια της σύμβασης πίστωσης	
Το χρεωστικό επιτόκιο ή, κατά περίπτωση, τα διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια που εφαρμόζονται στη σύμβαση πίστωσης	[% — σταθερό, ή — κυμαινόμενο, — περίοδοι]

¹ Όπου σημειώνεται «κατά περίπτωση», ο πιστωτικός φορέας πρέπει να συμπληρώσει το τετραγωνίδιο, αν οι πληροφορίες αφορούν το είδος της πίστωσης, ή να διαγράψει τις σχετικές πληροφορίες ή ολόκληρη τη σειρά όταν οι πληροφορίες δεν αφορούν το συγκεκριμένο είδος πίστωσης.

Οι επεξηγήσεις με πλάγιους χαρακτήρες αναμένεται να βοηθήσουν τον καταναλωτή να κατανοήσει καλύτερα τα αριθμητικά στοιχεία.

Οι μεταξύ αγκυλών ενδείξεις παρέχουν εξηγήσεις στον πιστωτικό φορέα ή στον μεσίτη πιστώσεων και πρέπει να αντικαθίστανται από τις αντίστοιχες πληροφορίες.

² Οδηγία (ΕΕ) 2023/... του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της ..., σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές και την κατάργηση της οδηγίας 2008/48/ΕΚ (ΕΕ ...).

⁺ ΕΕ: να προστεθεί ο αριθμός της παρούσας οδηγίας και να συμπληρωθεί η υποσημείωση.

⁺⁺ ΕΕ: εισαγάγετε τον αριθμό της παρούσας οδηγίας.

Συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο (ΣΕΠΕ) <i>Πρόκειται για το συνολικό κόστος πίστωσης εκφραζόμενο ως ετήσιο ποσοστό του συνολικού ποσού της πίστωσης.</i> <i>Το ΣΕΠΕ βοηθά στη σύγκριση διαφορετικών προσφορών.</i>	
Συνολικό ποσό που θα πρέπει να καταβάλετε <i>Δηλαδή το ποσό του δανεισθέντος κεφαλαίου συν τους τόκους και τα ενδεχόμενα έξοδα που συνδέονται με την πίστωσή σας</i>	[Άθροισμα του συνολικού ποσού της πίστωσης και του συνολικού κόστους της πίστωσης για τον καταναλωτή]
Κατά περίπτωση Η πίστωση χορηγείται υπό μορφή προθεσμιακής πληρωμής για συγκεκριμένα αγαθά ή συγκεκριμένες υπηρεσίες ή συνδέεται με την προμήθεια συγκεκριμένων αγαθών ή με την παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών Όνομα αγαθού/υπηρεσίας Τιμή τοις μετρητοίς	
Έξοδα σε περίπτωση καθυστέρησης πληρωμών	Θα επιβαρυνθείτε με [...] (εφαρμοστέο επιτόκιο και ρυθμίσεις για την αναπροσαρμογή του και, κατά περίπτωση, επιβαρύνσεις υπερημερίας)] για τις καθυστερημένες πληρωμές.

Μέρος II [Εάν τα ακόλουθα στοιχεία δεν μπορούν να εμφανιστούν με ευδιάκριτο τρόπο σε μία σελίδα, εμφανίζονται στο πρώτο μέρος του εντύπου στη δεύτερη σελίδα]:

Δόσεις και, κατά περίπτωση, σειρά με την οποία θα κατανεμηθούν οι δόσεις	Θα πρέπει να καταβάλετε τα εξής: [Ποσό, αριθμός και συχνότητα των καταβολών τις οποίες θα πρέπει να πραγματοποιήσει ο καταναλωτής] Οι τόκοι ή/και οι επιβαρύνσεις θα καταβληθούν ως εξής:
Προειδοποίηση για τις συνέπειες της παράλειψης ή της καθυστέρησης πληρωμών <i>Η παράλειψη ή η καθυστέρηση πληρωμών ενδέχεται να έχει σοβαρές συνέπειες για εσάς (π.χ. αναγκαστική πώληση) και να καταστήσει δυσκολότερη τη λήψη πιστώσεων στο μέλλον.</i>	
Δικαίωμα υπαναχώρησης	Ναι/όχι
Πρόωρη εξόφληση <i>Έχετε το δικαίωμα πρόωρης εξόφλησης της πίστωσης, εν όλω ή εν μέρει, ανά πάσα στιγμή.</i> Κατά περίπτωση Ο πιστωτικός φορέας δικαιούται αποζημίωση σε περίπτωση πρόωρης εξόφλησης.	

Πιστωτικός φορέας Γεωγραφική διεύθυνση Αριθμός τηλεφώνου Διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου Διεύθυνση ιστοτόπου(*)	
Κατά περίπτωση Μεσίτης πιστώσεων Γεωγραφική διεύθυνση Αριθμός τηλεφώνου Διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου Διεύθυνση ιστοτόπου(*)	
(*) Οι πληροφορίες αυτές είναι προαιρετικές.	

Συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με τη σύμβαση πίστωσης

1. Περιγραφή των κύριων χαρακτηριστικών του πιστωτικού προϊόντος

Είδος πίστωσης	
Κατά περίπτωση Αναφορά ότι ο καταναλωτής μπορεί να κληθεί να εξοφλήσει στο ακέραιο το ποσό της πίστωσης ανά πάσα στιγμή	
Κατά περίπτωση Η τιμή εξατομικεύτηκε βάσει αυτοματοποιημένης λήψης αποφάσεων.	

2. Κόστος της πίστωσης

Κατά περίπτωση Τα διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια που εφαρμόζονται στη σύμβαση πίστωσης	[% — σταθερό, ή — κυμαινόμενο (με τον δείκτη ή το επιτόκιο αναφοράς που εφαρμόζεται στο αρχικό χρεωστικό επιτόκιο), — περίοδοι, — όροι που διέπουν την εφαρμογή κάθε χρεωστικού επιτοκίου,
Αντιπροσωπευτικό παράδειγμα που απεικονίζει το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο (ΣΕΠΕ) και το συνολικό πληρωτέο από τον καταναλωτή ποσό	[% Στο σημείο αυτό θα πρέπει να παρατεθεί αντιπροσωπευτικό παράδειγμα που να αναφέρει όλες τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό του συνολικού ετήσιου πραγματικού επιτοκίου]
Κατά περίπτωση Έξοδα Κατά περίπτωση Προϋποθέσεις υπό τις οποίες είναι δυνατόν να τροποποιηθούν τα έξοδα αυτά	[Τα επιβαλλόμενα έξοδα από τη στιγμή της σύναψης της σύμβασης πίστωσης]

3. Άλλες σημαντικές νομικές πτυχές

Καταγγελία της σύμβασης πίστωσης	[Οι προϋποθέσεις και η διαδικασία καταγγελίας της σύμβασης πίστωσης]
Κατά περίπτωση Ο πιστωτικός φορέας δικαιούται αποζημίωση σε περίπτωση πρόωρης εξόφλησης	[Προσδιορισμός της αποζημίωσης (μέθοδος υπολογισμού) σύμφωνα με τις διατάξεις για την εφαρμογή του άρθρου 29 της οδηγίας (ΕΕ) 2023/... ⁺]
Έρευνα σε βάση δεδομένων <i>Ο πιστωτικός φορέας πρέπει να σας πληροφορήσει αμέσως και δωρεάν για τα αποτελέσματα έρευνας σε βάση δεδομένων, αν η αίτηση πίστωσης απορρίπτεται βάσει της εν λόγω έρευνας.</i>	
Κατά περίπτωση Χρονικό διάστημα κατά το οποίο ο πιστωτικός φορέας δεσμεύεται από τις προσυμβατικές πληροφορίες	Οι πληροφορίες που περιέχονται στο παρόν έντυπο ισχύουν από [...] έως [...].
Σχετικά με την έννομη προστασία <i>Έχετε το δικαίωμα πρόσβασης σε εξωδικαστικό μηχανισμό προσφυγής και έννομης προστασίας</i>	[Ο εξωδικαστικός μηχανισμός προσφυγής και έννομης προστασίας για τον καταναλωτή και ο τρόπος πρόσβασής του]
Προειδοποίηση σχετικά με τις νομικές και οικονομικές συνέπειες της μη συμμόρφωσης <i>Η μη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις που συνδέονται με τη σύμβαση πίστωσης, πλην των περιπτώσεων καθυστέρησης ή μη καταβολής πληρωμών, θα μπορούσε να έχει σοβαρές συνέπειες για σας.</i>	
Χρονοδιάγραμμα εξόφλησης	[Χρονοδιάγραμμα εξόφλησης που περιλαμβάνει όλες τις πληρωμές και εξοφλήσεις που πρέπει να κάνει ο καταναλωτής κατά τη διάρκεια της σύμβασης, συμπεριλαμβανομένων των πληρωμών για οποιεσδήποτε συμπληρωματικές υπηρεσίες]

Κατά περίπτωση

⁺ ΕΕ: εισαγάγετε τον αριθμό της παρούσας οδηγίας.

4. Πρόσθετες πληροφορίες στην περίπτωση της εξ αποστάσεως εμπορίας χρηματοοικονομικών υπηρεσιών

α) Σχετικά με τον πιστωτικό φορέα	
Κατά περίπτωση Εκπρόσωπος του πιστωτικού φορέα στο κράτος μέλος διαμονής σας Διεύθυνση Αριθμός τηλεφώνου Διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου Διεύθυνση ιστοτόπου(*)	[Στοιχεία ταυτότητας] [Γεωγραφική διεύθυνση προς χρήση από τον καταναλωτή]
Κατά περίπτωση Εγγραφή σε μητρώο	[Το εμπορικό μητρώο στο οποίο είναι εγγεγραμμένος ο πιστωτικός φορέας και ο αριθμός εγγραφής του ή ανάλογο μέσο ταυτοποίησής του στο μητρώο αυτό]
Κατά περίπτωση Εποπτική αρχή	
β) Σχετικά με τη σύμβαση πίστωσης	
Κατά περίπτωση Άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης	[Πρακτικές οδηγίες για την άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης, οι οποίες αναφέρουν, μεταξύ άλλων, την προθεσμία υπαναχώρησης, τη διεύθυνση προς την οποία θα πρέπει να αποσταλεί η κοινοποίηση της άσκησης του δικαιώματος υπαναχώρησης και τις συνέπειες της μη άσκησης του δικαιώματος υπαναχώρησης]

Κατά περίπτωση Δίκαιο το οποίο χρησιμοποίησε ο πιστωτικός φορέας ως βάση για τη δημιουργία σχέσεων μαζί σας πριν από τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης	
Κατά περίπτωση Ρήτρα σχετικά με το δίκαιο που διέπει τη σύμβαση πίστωσης ή/και το αρμόδιο δικαστήριο	[Παρατίθεται η σχετική ρήτρα]
Κατά περίπτωση Γλωσσικό καθεστώς	Οι πληροφορίες και οι συμβατικοί όροι θα παρασχεθούν στα [συγκεκριμένη γλώσσα]. Με τη συγκατάθεσή σας, σκοπεύουμε να επικοινωνούμε στα [συγκεκριμένη γλώσσα/γλώσσες] για τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης.
(*) Οι πληροφορίες αυτές είναι προαιρετικές για τον πιστωτικό φορέα.	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

I. Η βασική εξίσωση που εκφράζει την ισοδυναμία των αναλήψεων, αφενός, και των εξοφλητικών δόσεων και καταβολών επιβαρύνσεων, αφετέρου.

Η βασική εξίσωση, με την οποία προσδιορίζεται το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο (ΣΕΠΕ), εκφράζει σε ετήσια βάση την ισοδυναμία μεταξύ του αθροίσματος της παρούσας αξίας των αναλήψεων, αφενός, και του αθροίσματος της παρούσας αξίας των ποσών των εξοφλητικών δόσεων και των καταβολών επιβαρύνσεων, αφετέρου, ήτοι:

$$\sum_{k=1}^m C_k (1 + X)^{-t_k} = \sum_{l=1}^{m'} D_l (1 + X)^{-s_l}$$

όπου:

— X	είναι το ΣΕΠΕ,
— m	είναι ο αύξων αριθμός της τελευταίας ανάληψης,
— k	είναι ο αύξων αριθμός μιας ανάληψης, με $1 \leq k \leq m$,
— C _k	είναι το ποσό της υπ' αριθμόν k ανάληψης,
— t _k	είναι το χρονικό διάστημα, που εκφράζεται σε έτη και κλάσματα έτους, μεταξύ της ημερομηνίας της πρώτης ανάληψης και της ημερομηνίας κάθε νέας ανάληψης, με t ₁ = 0,
— m'	είναι ο αύξων αριθμός της τελευταίας εξοφλητικής δόσης ή καταβολής επιβαρύνσεων,
— l	είναι ο αύξων αριθμός μιας εξοφλητικής δόσης ή καταβολής επιβαρύνσεων,
— D _l	είναι το ποσό μιας εξοφλητικής δόσης ή καταβολής επιβαρύνσεων,
— s _l	είναι το χρονικό διάστημα, που εκφράζεται σε έτη και κλάσματα έτους, μεταξύ της ημερομηνίας της πρώτης ανάληψης και της ημερομηνίας κάθε εξοφλητικής δόσης ή καταβολής επιβαρύνσεων.

Παρατηρήσεις

- α) Τα ποσά που καταβάλλονται από τα δύο μέρη σε διαφορετικές χρονικές στιγμές δεν είναι κατ' ανάγκη ίσα ούτε καταβάλλονται κατ' ανάγκη ανά ίσα διαστήματα.
- β) Εναρκτήρια ημερομηνία είναι η ημερομηνία της πρώτης ανάληψης.
- γ) Ο χρόνος που μεσολαβεί μεταξύ των ημερομηνιών που χρησιμοποιούνται στους υπολογισμούς εκφράζεται σε έτη ή κλάσματα έτους. Το έτος θεωρείται ότι έχει 365 ημέρες (για τα δίσεκτα έτη 366 ημέρες), 52 εβδομάδες ή 12 ισόχρονους μήνες. Ο μήνας θεωρείται ότι έχει 30,41666 ημέρες (δηλαδή $365/12$), είτε ανήκει σε δίσεκτο έτος είτε όχι.

Όταν τα χρονικά διαστήματα που μεσολαβούν μεταξύ των ημερομηνιών που χρησιμοποιούνται στους υπολογισμούς δεν μπορούν να εκφραστούν ως ακέραιος αριθμός εβδομάδων, μηνών ή ετών, τα χρονικά διαστήματα εκφράζονται με ακέραιο αριθμό μίας από αυτές τις περιόδους σε συνδυασμό με αριθμό ημερών. Όταν χρησιμοποιούνται ημέρες:

- i) μετρούνται όλες οι ημέρες, συμπεριλαμβανομένων των σαββατοκύριακων και των αργιών·
- ii) ίσες περίοδοι και στη συνέχεια ημέρες μετρούνται αντίστροφα έως την ημερομηνία της αρχικής ανάληψης·

- iii) η διάρκεια της περιόδου ημερών προσδιορίζεται αφαιρώντας την πρώτη ημέρα και συνυπολογίζοντας την τελευταία ημέρα και εκφράζεται σε έτη, διαιρώντας την περίοδο αυτή με τον αριθμό των ημερών (365 ή 366 ημέρες) ολόκληρου του έτους, μετρώντας αντίστροφα από την τελευταία ημέρα έως την ίδια ημέρα του προηγούμενου έτους.
- δ) Το αποτέλεσμα του υπολογισμού εκφράζεται με ακρίβεια τουλάχιστον ενός δεκαδικού ψηφίου. Εάν ο αριθμός στο επόμενο δεκαδικό ψηφίο είναι μεγαλύτερος ή ίσος του 5, ο αριθμός στο συγκεκριμένο δεκαδικό ψηφίο αυξάνεται κατά μία μονάδα.
- ε) Η εξίσωση μπορεί να ξαναγραφεί με τη χρήση εφάπαξ ποσού και με την εισαγωγή της έννοιας των χρηματικών ροών (A_k), που μπορούν να έχουν είτε θετικό είτε αρνητικό πρόσημο, είτε δηλαδή θα καταβάλλονται είτε θα εισπράττονται κατά τις χρονικές περιόδους 1 έως n, αντίστοιχα, εκφραζόμενες σε έτη, ήτοι:

$$S = \sum_{k=1}^n A_k (1 + X)^{-t_k}$$

όπου S είναι το υπόλοιπο της παρούσας αξίας των ροών. Η τιμή του S θα είναι μηδενική, αν ο σκοπός είναι να διατηρηθεί η ισοδυναμία των ροών.

- II. Οι πρόσθετες παραδοχές για τον υπολογισμό του ΣΕΠΕ είναι οι εξής:
- α) Αν η σύμβαση πίστωσης παρέχει στον καταναλωτή τη δυνατότητα ελεύθερης επιλογής όσον αφορά τις αναλήψεις, θεωρείται ότι πραγματοποιείται πλήρης και άμεση ανάληψη του συνολικού ποσού της πίστωσης.
 - β) Αν η σύμβαση πίστωσης παρέχει στον καταναλωτή τη δυνατότητα ελεύθερης επιλογής όσον αφορά τις αναλήψεις γενικά, αλλά επιβάλλει, μεταξύ των διαφόρων τρόπων ανάληψης, περιορισμό ως προς το ποσό της πίστωσης και τη χρονική περίοδο, θεωρείται ότι πραγματοποιείται ανάληψη του ποσού της πίστωσης κατά την πρώτη ημερομηνία που προβλέπεται στη σύμβαση πίστωσης και σύμφωνα με τα καθοριζόμενα όρια ανάληψης.
 - γ) Αν η σύμβαση πίστωσης προβλέπει διαφορετικούς τρόπους ανάληψης με διαφορετικές επιβαρύνσεις ή διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια, θεωρείται ότι πραγματοποιείται ανάληψη του συνολικού ποσού της πίστωσης με τη μεγαλύτερη επιβάρυνση και με το χρεωστικό επιτόκιο που αντιστοιχεί στον πλέον συνήθη μηχανισμό αναλήψεων που χρησιμοποιείται για αυτό το είδος σύμβασης πίστωσης.
 - δ) Στην περίπτωση δυνατότητας υπερανάληψης, θεωρείται ότι πραγματοποιείται πλήρης ανάληψη του συνολικού ποσού της πίστωσης και για ολόκληρη τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης. Αν η διάρκεια της δυνατότητας υπερανάληψης δεν είναι γνωστή, το ΣΕΠΕ υπολογίζεται βάσει της παραδοχής ότι η διάρκεια της σύμβασης είναι τρίμηνη.

ε) Στην περίπτωση σύμβασης πίστωσης αόριστης διάρκειας, πλην της δυνατότητας υπερανάληψης, θεωρείται ότι:

- i) η πίστωση χορηγείται για περίοδο ενός έτους από την ημερομηνία της αρχικής ανάληψης και ότι με την τελική πληρωμή που πραγματοποιεί ο καταναλωτής εξοφλείται κάθε υπόλοιπο κεφαλαίου, τόκων και άλλων επιβαρύνσεων, αν υπάρχουν·
- ii) το κεφάλαιο εξοφλείται από τον καταναλωτή σε ισόποσες μηνιαίες δόσεις, αρχής γενομένης έναν μήνα μετά την ημερομηνία της αρχικής ανάληψης. Ωστόσο, όταν το κεφάλαιο πρέπει να εξοφληθεί μόνο στο σύνολό του, εφάπαξ, σε κάθε περίοδο πληρωμής, οι διαδοχικές αναλήψεις και εξοφλήσεις ολόκληρου του κεφαλαίου από τον καταναλωτή θεωρείται ότι πραγματοποιούνται εντός περιόδου ενός έτους. Οι τόκοι και οι άλλες επιβαρύνσεις εφαρμόζονται σύμφωνα με τις εν λόγω αναλήψεις και αποπληρωμές του κεφαλαίου και όπως προβλέπεται στη σύμβαση πίστωσης.

Για τους σκοπούς του παρόντος στοιχείου, σύμβαση πίστωσης αόριστης διάρκειας είναι μια σύμβαση πίστωσης χωρίς καθορισμένη διάρκεια και περιλαμβάνει πιστώσεις που πρέπει να εξοφληθούν πλήρως εντός μιας περιόδου ή με τη λήξη της, αλλά, μόλις εξοφληθούν, είναι εκ νέου διαθέσιμες για ανάληψη.

στ) Στην περίπτωση συμβάσεων πίστωσης εκτός των υπεραναλήψεων και των συμβάσεων πίστωσης αόριστης διάρκειας όπως αναφέρονται στις παραδοχές των στοιχείων δ) και ε):

- i) αν η ημερομηνία ή το ποσό αποπληρωμής κεφαλαίου που πρέπει να καταβάλει ο καταναλωτής δεν μπορεί να εξακριβωθεί, θεωρείται ότι η καταβολή πραγματοποιείται την πρώτη ημερομηνία που προβλέπεται στη σύμβαση πίστωσης και καταβάλλεται το χαμηλότερο ποσό το οποίο προβλέπει η σύμβαση πίστωσης·
 - ii) αν το χρονικό διάστημα ανάμεσα στην ημερομηνία της αρχικής ανάληψης και την ημερομηνία της πρώτης πληρωμής που πρέπει να πραγματοποιήσει ο καταναλωτής δεν μπορεί να εξακριβωθεί, θεωρείται ότι είναι το πιο σύντομο χρονικό διάστημα.
- ζ) Αν η ημερομηνία ή το ποσό πληρωμής που πρέπει να καταβάλει ο καταναλωτής δεν μπορεί να εξακριβωθεί βάσει της σύμβασης πίστωσης ή βάσει των παραδοχών των στοιχείων δ), ε) ή στ), θεωρείται ότι η πληρωμή γίνεται σύμφωνα με τις ημερομηνίες και τους όρους που απαιτεί ο πιστωτικός φορέας και, όταν οι εν λόγω ημερομηνίες και όροι δεν είναι γνωστοί:
- i) οι τόκοι καταβάλλονται μαζί με τις αποπληρωμές κεφαλαίου·
 - ii) επιβάρυνση εκτός τόκων που εκφράζεται ως εφάπαξ ποσό καταβάλλεται κατά την ημερομηνία σύναψης της σύμβασης πίστωσης ·
 - iii) οι επιβαρύνσεις εκτός τόκων που εκφράζονται ως πολλαπλές πληρωμές καταβάλλονται σε τακτά διαστήματα, αρχής γενομένης από την ημερομηνία της πρώτης αποπληρωμής κεφαλαίου, και, αν το ποσό των πληρωμών αυτών δεν είναι γνωστό, θεωρούνται ισόποσες·
 - iv) με την τελική πληρωμή εξοφλείται κάθε ενδεχόμενο υπόλοιπο κεφαλαίου, τόκων και άλλων επιβαρύνσεων, αν υπάρχουν.

- η) Αν δεν έχει συμφωνηθεί ήδη το ανώτατο όριο που εφαρμόζεται στην πίστωση, το όριο αυτό θεωρείται ότι ανέρχεται σε 1 500 EUR.
- θ) Αν προσφέρονται διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια και επιβαρύνσεις για περιορισμένο διάστημα ή ποσό, ως χρεωστικό επιτόκιο και επιβαρύνσεις θεωρούνται τα υψηλότερα για ολόκληρη τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης.
- ι) Όσον αφορά τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές για τις οποίες συμφωνείται σταθερό χρεωστικό επιτόκιο για την αρχική περίοδο, στο τέλος της οποίας καθορίζεται νέο χρεωστικό επιτόκιο το οποίο εν συνεχεία προσαρμόζεται περιοδικά βάσει συμφωνηθέντος δείκτη, ο υπολογισμός του ΣΕΠΕ βασίζεται στην παραδοχή ότι, στο τέλος της περιόδου για την οποία έχει καθοριστεί σταθερό χρεωστικό επιτόκιο, το χρεωστικό επιτόκιο είναι ίσο προς εκείνο που ισχύει κατά τον χρόνο υπολογισμού του ΣΕΠΕ, βάσει της αξίας του συμφωνηθέντος δείκτη κατά τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή.
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

Πίνακας αντιστοιχίας

Οδηγία 2008/48/ΕΚ	Παρούσα οδηγία
Άρθρο 1	Άρθρο 1
Άρθρο 2 παράγραφος 1	Άρθρο 2 παράγραφος 1
—	
Άρθρο 2 παράγραφος 2 στοιχεία α), β) και γ)	Άρθρο 2 παράγραφος 2 στοιχεία α), β) και γ)
Άρθρο 2 παράγραφος 2 στοιχείο δ)	Άρθρο 2 παράγραφος 2 στοιχείο ζ)
Άρθρο 2 παράγραφος 2 στοιχεία ε) και στ)	—
Άρθρο 2 παράγραφος 2 στοιχεία ζ), η), θ), ι), ια) και ιβ)	Άρθρο 2 παράγραφος 2 στοιχεία δ), ε), στ), θ), ι) και ια)
Άρθρο 2 παράγραφος 2α	Άρθρο 2 παράγραφος 3
Άρθρο 2 παράγραφος 3	—
Άρθρο 2 παράγραφοι 4, 5 και 6	Άρθρο 2 παράγραφοι 4, 6 και 7
Άρθρο 3 στοιχεία α), β) και γ)	Άρθρο 3 σημεία 1, 2 και 3
—	Άρθρο 3 σημείο 4
Άρθρο 3 στοιχεία δ) και ε)	Άρθρο 3 σημεία 18 και 19
Άρθρο 3 στοιχείο στ)	Άρθρο 3 σημείο 12
Άρθρο 3 στοιχεία ζ), η), θ), ι), ια), ιβ) και ιγ)	Άρθρο 3 σημεία 5, 6, 7, 8, 9, 10 και 11
Άρθρο 3 στοιχείο ιδ)	Άρθρο 3 σημείο 20
—	Άρθρο 3 σημεία 13, 14, 15, 16, 17, 18, 21 και 22
—	Άρθρο 5
—	Άρθρο 6
—	Άρθρο 7
Άρθρο 4	Άρθρο 8
—	Άρθρο 9
Άρθρο 5 παράγραφος 1	Άρθρο 10 παράγραφοι 1, 3, 5 και 6
Άρθρο 5 παράγραφος 2	Άρθρο 10 παράγραφος 7
Άρθρο 5 παράγραφος 4	Άρθρο 10 παράγραφος 8

Οδηγία 2008/48/ΕΚ	Παρούσα οδηγία
Άρθρο 5 παράγραφος 5	Άρθρο 10 παράγραφος 9
Άρθρο 5 παράγραφος 6	Άρθρο 12 παράγραφος 1 στοιχεία α), β) και γ) και άρθρο 12 παράγραφος 2
Άρθρο 6 παράγραφοι 1 και 3	Άρθρο 11 παράγραφοι 1, 2, και 4
Άρθρο 6 παράγραφος 2	—
Άρθρο 6 παράγραφος 4	Άρθρο 11 παράγραφος 6
Άρθρο 6 παράγραφος 5	—
Άρθρο 6 παράγραφος 6	Άρθρο 11 παράγραφος 7
Άρθρο 6 παράγραφος 7	—
Άρθρο 7	Άρθρο 10 παράγραφος 10 και άρθρο 11 παράγραφος 8
—	Άρθρο 13
Άρθρο 8	Άρθρο 18
—	Άρθρο 14
—	Άρθρο 15
—	Άρθρο 16
—	Άρθρο 17
Άρθρο 9	Άρθρο 19
Άρθρο 10 παράγραφος 1	Άρθρο 20
Άρθρο 10 παράγραφοι 2, 3 και 4	Άρθρο 21
Άρθρο 10 παράγραφος 5	—
Άρθρο 11α	Άρθρο 22
Άρθρο 11	Άρθρο 23
Άρθρο 12	Άρθρο 24
Άρθρο 13	Άρθρο 28
Άρθρο 14	Άρθρο 26
Άρθρο 15	Άρθρο 27
Άρθρο 16	Άρθρο 29
Άρθρο 17	Άρθρο 39

Οδηγία 2008/48/ΕΚ	Παρούσα οδηγία
Άρθρο 18	Άρθρο 25
Άρθρο 19	Άρθρο 30
—	Άρθρο 31
—	Άρθρο 32
—	Άρθρο 33
—	Άρθρο 34
Άρθρο 16α	Άρθρο 35
—	Άρθρο 36
Άρθρο 20	Άρθρο 37
Άρθρο 21	Άρθρο 38
—	Άρθρο 41
Άρθρο 22	Άρθρα 42 και 43
Άρθρο 23	Άρθρο 44
Άρθρο 24	Άρθρο 40
Άρθρο 24α	Άρθρο 45
Άρθρο 26	Άρθρο 42 παράγραφος 2
Άρθρο 27 παράγραφος 1	Άρθρο 48
Άρθρο 27 παράγραφος 2	Άρθρο 46
Άρθρο 28	Άρθρο 4
Άρθρο 29	Άρθρο 47
Άρθρο 30	Άρθρο 47
Άρθρο 31	Άρθρο 49
Άρθρο 32	Άρθρο 50
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ
—	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV